2026/1969

16.11.2026

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2026/1969,

7. september 2026,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1233/2011 (mis käsitleb riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suuniste rakendamist) II lisa

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1233/2011, mis käsitleb riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suuniste rakendamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2001/76/EÜ ja 2001/77/EÜ, ([1]) eriti selle artikli 2 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 1233/2011 artiklis 1 on sätestatud, et suuniseid, mis sisalduvad riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppes (edaspidi „kokkulepe“), kohaldatakse liidus. Kokkuleppe tekst on esitatud kõnealuse määruse II lisas.

(2) Kokkuleppe osalised on kokku leppinud kokkuleppe, sealhulgas selle sektorilepete mitmes ulatuslikus muudatuses, mis tulenevad alates kokkuleppe viimasest olulisest ajakohastamisest 2023. aasta juulis toimunud eri läbirääkimistest. Kokkuleppe uus kokkulepitud versioon erineb seega kokkuleppe praegu kohaldatavast versioonist, mis on esitatud määruse (EL) nr 1233/2011 II lisas.

(3) Peamised muudatused, mille osalised võtsid kokkuleppes ja selle erinevates sektorilepetes vastu kuni 2026. aasta jaanuarini, on järgmised: kokkuleppe III lisas esitatud tsiviilõhusõidukite ekspordikrediidi sektorileppe muudatused, sealhulgas eelkõige selgitus hooldus-, remondi- ja kapitaalremondilepingute kohta, teatavat võrdlusmarginaali käsitleva aegunud sätte väljajätmine ning muudatused, mis käsitlevad vähese tähtsusega tehingute riskide liigitamise menetlusi. Lisaks muudeti kokkuleppe XII lisas sätestatud turuintressi viitemäära (CIRR) käsitlevaid sätteid, et kehtestada turuintressi viitemäära arvutamiseks 100 baaspunkti suurune alaline marginaal. Samuti muudeti kokkuleppe I lisas sätestatud kliimamuutuste ekspordikrediite käsitlevat sektorilepet, et asendada teatavate projektiklassidega (vähese heitega tootmine ja puhta energia mineraalid ja maagid) seotud aegumisklauslid läbivaatamisklausliga, mille tähtaeg on 30. juuni 2026.

(4) 26. jaanuaril 2026 avaldas OECD kokkuleppe muudetud versiooni, milles võetakse arvesse kõiki muudatusi, mille selle osalised on vastu võtnud ([2]). Nende muudatuste inkorporeerimine liidu õigusesse on asjakohane ja vajalik.

(5) Seetõttu tuleks määrust (EL) nr 1233/2011 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1233/2011 II lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

([1]) ELT L 326, 8.12.2011, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1233/oj.
([2]) Riiklikult toetatavaid ekspordikrediite käsitlev OECD kokkulepe, TAD/PG(2026)1, 26. jaanuar 2026.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. september 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

II LISA

SISUKORD

		Lk
I PEATÜKK. Üldsätted		7
1.	Eesmärk	7
2.	Staatus	7
3.	Osalemine	7
4.	Mitteosalistele kättesaadav teave	7
5.	Kohaldamisala	7
6.	Kokkuleppe alusel antava toetusega seotud keelud	8
7.	Sektorilepped	8
8.	Kokkuleppest taganemine	9
9.	Järelevalve	9
II PEATÜKK. Ekspordikrediidi finantseerimise tingimused		9
10.	Riikide liigitus kohalike kulude toetuse määramiseks	9
11.	Sissemakse, maksimaalne riiklik toetus ja kohalikud kulud	9
12.	Pikim tagasimaksetähtaeg	10
13.	Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine	10
14.	Intressimäärad, garantiipreemiamäärad ja muud tasud	11
15.	Ekspordikrediidi kehtivuse aeg	11
16.	Meetmed kahju vältimiseks või minimeerimiseks	11
17.	Tingimuste kohandamine	11
18.	Fikseeritud miinimumintressimäärad riikliku finantseerimistoetuse puhul	12
19.	Turuintressi viitemäärade arvutamine ja kohaldamine	12
20.	Garantiipreemia krediidiriski katteks	12
21.	Garantiipreemia alammäär krediidiriski katteks	12
22.	Riigi laenuriskide liigitamine	15
23.	Riigi maksejõuetusriski hindamine	16
24.	Ostja riskide liigitamine	17
25.	Riikliku ekspordikrediidi protsent ja kvaliteet	17
26.	Riigi laenuriskide maandamise meetmed	18
27.	Ostja riski krediidikvaliteedi parandamine	18
28.	Krediidiriski garantiipreemia alammäärade kehtivus	19
III PEATÜKK. Seotud abi käsitlevad sätted		19
29.	Üldpõhimõtted	19
30.	Seotud abi vormid	19
31.	Sidusfinantseerimine	19
32.	Riigi vastavus seotud abi tingimustele	20
33.	Projekti vastavus tingimustele	21

34. Miinimumsoodustustase 21
35. Erandid riigi või projekti vastavusest seotud abi tingimustele 21
36. Seotud abi soodustustaseme arvutamine 22
37. Seotud abi kehtivuse aeg 23
38. Tingimuste kohandamine 23
IV PEATÜKK. Menetlused 24
1. JAGU. Ekspordikrediidi ja kaubandusega liituva abi ühtsed menetlused 25
39. Teated 24
40. Teave riikliku toetuse kohta 24
41. Tingimuste kohandamise kord 24
42. Erikonsultatsioonid 25
2. JAGU. Ekspordikrediidi menetlused 26
43. Eelteatamine koos aruteluga 25
44. Eelteatamine 25
3. JAGU. Kaubandusega liituvast abist teatamise menetlused 28
45. Eelteatamine 26
46. Viivitamatu teatamine 27
4. JAGU. Konsulteerimismenetlused seotud abi puhul 29
47. Konsulteerimise eesmärk 27
48. Konsulteerimise ulatuse ja aeg 27
49. Konsultatsioonide tulemused 28
5. JAGU. Teabevahetus ekspordikrediidi ja kaubandusega liituva abi puhul 30
50. Kontaktpunktid 28
51. Järelepärimiste ulatus 28
52. Vastuste ulatus 28
53. Suulised konsultatsioonid 29
54. Ühisseisukoha menetlemine ja vorm 29
55. Ühisseisukoha ettepanekule vastamine 29
56. Ühisseisukoha heakskiitmine 30
57. Lahkarvamus ühisseisukoha puhul 30
58. Ühisseisukoha jõustumine 30
59. Ühisseisukoha kehtivus 30
6. JAGU. Läbivaatamine 33
60. Kokkuleppe korraline läbivaatamine 31
61. Miinimumintressimäärade läbivaatamine 31
62. Garantiipreemiate alammäärade ja seotud küsimuste läbivaatamine 31
63. Kohalike kulude katteks antava riikliku toetuse läbivaatamine 31
64. Tagasimakseprofiilide ja -tähtaegade läbivaatamine 31
I LISA. Sektorilepe kliimamuutuste ekspordikrediitide kohta 32
II LISA. Sektorilepe tuumaelektrijaama ekspordikrediitide kohta 50
III LISA. Sektorilepe tsiviilõhusõidukite ekspordikrediitide kohta 53

1. OSA. Üldsätted 56
1. Eesmärk 53
2. Staatus 53
3. Osalemine 53
4. Kohaldamisala 53
5. Mitteosalistele kättesaadav teave 54
6. Abi 54
7. Meetmed kahju vältimiseks või minimeerimiseks 54
2. OSA. Uus õhusõiduk 61
I PEATÜKK. Katvus 61
8. Uus õhusõiduk 54
II PEATÜKK. Finantseerimistingimused 58
9. Lubatud vääringud 55
10. Sissemakse ja maksimaalne riiklik toetus 55
11. Garantiipreemiate alammäärad 55
12. Pikim tagasimaksetähtaeg 55
13. Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine 56
14. Miinimumintressimäärad 56
15. Intressitoetus 57
16. Tasud 57
17. Kaasrahastamine 57
3. OSA. Kasutatud õhusõidukid, varumootorid ja -osad, hooldus- ja teeninduslepingud 57
I PEATÜKK. Katvus 58
18. Kasutatud õhusõidukid ning muud kaubad ja teenused 57
II PEATÜKK. Finantseerimistingimused 58
19. Kasutatud õhusõidukite müük 58
20. Varumootorid 58
21. Ümberehitamise, ulatusliku modifitseerimise ja uuendamise lepingud 59
22. Hooldus- ja teeninduslepingud, varuosad (välja arvatud mootorid) ja mootorikomplektid 59
4. OSA. Läbipaistvusmenetlused 59
23. Teave riikliku toetuse kohta 60
24. Teabetaotlused 60
25. Suulised konsultatsioonid 64 60
26. Erikonsultatsioonid 60
27. Ühisseisukoha menetlemine ja vorm 64 61
28. Ühisseisukoha ettepanekule vastamine 64 61
29. Ühisseisukoha heakskiitmine 65 61
30. Lahkarvamus ühisseisukoha puhul 65 61
31. Ühisseisukoha jõustumine 61
32. Ühisseisukoha kehtivus 62
33. Tingimuste kohandamine 62

5. OSA. Järelevalve ja läbivaatamine 66 62
34. Järelevalve 62
35. Läbivaatamine 62
36. Edasine töö 63
6. OSA. Lõppsätted 63
37. Jõustumine 63
38. Kokkuleppest taganemine 63
I liide. Osalemine sektorileppes õhusõidukite kohta 64
II liide. Garantiipreemiate alammäärad 65
1. lisa. Kvalifitseerumisdeklaratsioonid 65
2. lisa. Kaplinna konventsiooni küsimustik 78
III liide. Miinimumintressimäärad 65
IV liide. Aruandlusvorm 65
V liide. Mõistete loetelu 66
IV LISA. Sektorilepe laevade ekspordikrediitide kohta 88
V LISA. Teadetes esitatav teave 102
VI LISA. Riigi laenuriski 1.–7. kategooriasse kuuluvate tehingute garantiipreemiate alammäärade arvutamine 102
VII LISA. Turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute garantiipreemiate määrad 102
VIII LISA. Kriteeriumid ja tingimused, millega reguleeritakse kolmanda isiku tagasimaksegarantii kohaldamist, ja mitmepoolsete või piirkondlike institutsioonide hindamise kriteeriumid 112
IX LISA. Ostja riskide kategooriate kvalitatiivsed kirjeldused 114
X LISA. Kriteeriumid ja tingimused, millega reguleeritakse riigi laenuriskide maandamise meetmete ja ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside kohaldamist 118
XI LISA. Arenguabi kvaliteedi hindamise kriteeriumid 122
XII LISA. Turuintressi viitemäära käsitlevad sätted 124
XIII LISA. Mõistete loetelu 127

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

1. **Eesmärk**

a) Riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) põhieesmärk on luua raamistik riiklikult toetatava ekspordikrediidi korrakohasele kasutamisele.

b) Kokkuleppega püütakse soodustada võrdseid võimalusi riiklikuks toetuseks, nagu on määratletud punkti 5 alapunktis a, et edendada eksportijatevahelist konkurentsi, mis põhineks pigem eksporditavate kaupade ja teenuste kvaliteedil ja hinnal kui soodsaimatel riiklikult toetatavatel finantseerimistingimustel.

2. **Staatus**

Kokkulepe, mis töötati välja OECD raames, jõustus algselt 1978. aasta aprillis ja selle kestus on määramata. Tegemist on suulise kokkuleppega osaliste vahel; see ei ole OECD akt, ([1]) kuigi OECD sekretariaat (edaspidi „sekretariaat“) aitab seda hallata.

3. **Osalemine**

Kokkuleppe osalised on praegu: Austraalia, Kanada, Euroopa Liit, Jaapan, Korea, Uus-Meremaa, Norra, Šveits, Türgi, Ühendkuningriik ja Ameerika Ühendriigid. Olemasolevad osalised võivad osalisteks kutsuda teisi OECD liikmeid ja muid riike.

4. **Mitteosalistele kättesaadav teave**

a) Osalised kohustuvad jagama mitteosalistega teavet riiklikku toetust käsitlevate teadete kohta, nagu on sätestatud punkti 5 alapunktis a.

b) Osaline saadab konkurentsiolukorras oleva mitteosalise taotlusel mitteosalisele vastuse riiklikuks toetuseks pakutavate finantseerimistingimuste kohta vastastikkuse põhimõtte alusel samal moel, nagu ta vastaks osalise taotlusele.

5. **Kohaldamisala**

Kokkulepet kohaldatakse igasuguse avaliku halduse asutuse poolt või nimel kaupade ja/või teenuste väljaveoks antava riikliku toetuse, sealhulgas kapitalirendi suhtes, mille tagasimaksetähtaeg on vähemalt kaks aastat.

a) Riiklikku toetust võib anda mitmes vormis:

1) ekspordikrediidi tagatis või kindlustus (täiemahuline garantii);

2) riiklik finantseerimistoetus:

— otselaen/finantseerimine ja refinantseerimine või

— intressitoetus;

3) mis tahes kombinatsioon eespool nimetatutest.

b) Kokkulepet kohaldatakse seotud abi suhtes; IV peatükis sätestatud korda kohaldatakse ka kaubandusega liituva sidumata abi suhtes.

c) Kokkulepet ei kohaldata sõjalise varustuse ega põllumajandustoodete ekspordi suhtes.

d) Riiklikku toetust ei anta, kui on selgeid tõendeid, et leping on sõlmitud ostjaga, kes ei asu kaupade tegelikus sihtriigis, eelkõige soodsamate tagasimaksetingimuste saamise eesmärgil.

([1]) Nagu on kindlaks määratud OECD konventsiooni punktis 5.

6. **Kokkuleppe alusel antava toetusega seotud keelud**

Osalised ei anna riiklikult toetatavat ekspordikrediiti ega seotud abi järgmise jaoks:

a) uute söeküttel töötavate elektrijaamade või nende osade ekspordiks, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja selliste elektrijaamade ehitamiseks ja kasutuselevõtuks; olemasoleva jaamale uue söeküttel töötava elektritootmisüksuse lisamine loetakse uueks söepõhiseks elektrijaamaks;

b) seadmete eksportimiseks olemasolevatesse söeküttel töötavatesse elektrijaamadesse, välja arvatud juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

i. tarnitavate seadmete eesmärk on õhusaaste, veereostuse või CO_2 heite vähendamine;

ii. tarnitavad seadmed ei too kaasa ei elektrijaama kasuliku tööea pikenemist ega võimsuse suurenemist.

c) Eespool alapunktides a ja b sätestatud keelud ei kehti söeküttel töötavate elektrijaamade suhtes, mis töötavad koos süsiniku tulemusliku kogumise, kasutamise ja säilitamise seadmega, ega olemasolevate söepõhiste elektrijaamade suhtes, mida moderniseeritakse süsiniku kogumise, kasutamise ja säilitamise süsteemi paigaldamiseks, nagu on sätestatud I lisa I liite projektiklassi B 1. liigis.

d) Osalised lepivad kokku, et vaatavad osalise esitatud taotluse korral läbi muul kui süsiniku kogumisel, kasutamisel ja säilitamisel põhineva CO_2 heite vähendamise tehnoloogiad, mida võidakse tulevikus välja töötada, et teha erandeid eespool olevatest alapunktidest a ja b. Võimalike tulevaste erandite lisamine põhineb osaliste konsensuslikul otsusel.

e) Eespool olevate alapunktide a–d sätted vaadatakse läbi hiljemalt 31. detsembril 2022, et aidata kaasa kliimamuutustele reageerimise ühise eesmärgi saavutamisele, võttes arvesse järgmist:

i. kõige hiljutisemad kliimateadusalased aruanded ja mõju, mida avaldab üleilmseid taristuinvesteeringuid käsitlevatele otsustele see, kui üleilmse keskmise temperatuuri tõus hoitakse tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega ja jätkuvad jõupingutused selle nimel, et temperatuuritõusu piiriks jääb 1,5 °C üle tööstusrevolutsioonieelse taseme;

ii. riiklikult toetatav ekspordikrediit või seotud abina antav toetus muudele söega seotud projektidele;

iii. süsiniku kogumise, kasutamise ja säilitamise tehnoloogia kättesaadavus ning

iv. muul kui süsiniku kogumisel, kasutamisel ja säilitamisel põhineva CO_2 heite vähendamise tehnoloogia kättesaadavus.

7. **Sektorilepped**

a) Kokkuleppe koosseisu kuuluvad järgmised sektorilepped:

— kliimamuutused (I lisa);

— tuumaelektrijaamad (II lisa);

— tsiviilõhusõidukid (III lisa);

— laevad (IV lisa);

b) I, II või IV lisas sätestatud sektorileppe osaline võib kohaldada leppe riiklikku toetust käsitlevaid sätteid kõnealuse sektorileppega hõlmatud kaupade ja/või teenuste ekspordi suhtes. I või II lisa puhul kohaldab sektorileppe osaline kokkuleppe sätet, kui sektorilepe ei sisalda kokkuleppe sättele vastavat sätet.

c) III lisaga hõlmatud kaupade ja/või teenuste ekspordi suhtes kohaldavad osalised, kes on ka sektorileppe osalised, sektorileppe sätteid.

8. **Kokkuleppest taganemine**

Osaline võib kokkuleppest taganeda, teatades sellest kirjalikult sekretariaadile välksidevahendite abil, nt kasutades sekretariaadi hallatavat elektronposti süsteemi, mis hõlbustab osaliste ja sekretariaadi vahelist sidepidamist. Taganemine jõustub 180 kalendripäeva pärast seda, kui sekretariaat on teate kätte saanud.

9. **Järelevalve**

Sekretariaat kontrollib kokkuleppe rakendamist.

II PEATÜKK

EKSPORDIKREDIIDI FINANTSEERIMISE TINGIMUSED

Ekspordikrediidi finantseerimise tingimused hõlmavad kõiki käesolevas peatükis ettenähtud sätteid, mida tuleb tõlgendada nende omavahelises seoses. Kokkuleppes sätestatakse piirangud tingimuste suhtes, mille korral võib riiklikku toetust anda. Osalised nõustuvad, et teatavate kaubandus- või tööstussektorite suhtes kohaldatakse traditsiooniliselt rangemaid finantseerimistingimusi, kui kokkuleppes ette nähtud. Osalised järgivad ka edaspidi selliseid tavapäraseid finantseerimistingimusi, eelkõige põhimõtet, mille kohaselt tagasimaksetähtaeg ei ületa kaupade ja teenuste kasutusaega.

10. **Riikide liigitus kohalike kulude toetuse määramiseks**

a) I kategooria riigid on suure sissetulekuga ([2]) OECD-riigid. Kõik muud riigid kuuluvad II kategooriasse.

b) Riikide liigitamisel rakendatakse järgmisi kriteeriume ja menetlusi:

1) kokkuleppe kohane liigitus määratakse kindlaks kogurahvatulu alusel elaniku kohta, mille on välja arvutanud Maailmapank oma laenuvõtjariikide liigituse koostamiseks;

2) kui Maailmapangal ei ole kogurahvatulu arvutamiseks elaniku kohta piisavalt teavet, palutakse tal hinnata, kas asjaomase riigi kogurahvatulu elaniku kohta ületab kehtiva künnise või jääb sellest allapoole. Riik liigitatakse selle hinnangu põhjal, kui osalised ei otsusta teisiti;

3) kui riik liigitatakse ümber punkti 10 alapunkti a kohaselt, jõustub ümberliigitus kaks nädalat pärast seda, kui sekretariaat on Maailmapanga eespool nimetatud andmete põhjal tehtud järeldused edastanud kõikidele osalistele;

4) kui Maailmapank täpsustab näitajaid, ei arvestata selliseid täpsustusi kokkuleppe kohaldamisel. Sellest hoolimata võib riigi liigitust muuta ühisseisukohaga ja osalised kaaluvad pooldavalt muudatust, mis tuleneb näitajate vigadest või väljajäänud andmetest, mis on tagantjärele kindlaks tehtud samal kalendriaastal, kui sekretariaat näitajad esimest korda osalistele saatis.

c) Riigi kategooria muutub alles pärast seda, kui talle Maailmapanga määratud liigitus on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks.

11. **Sissemakse, maksimaalne riiklik toetus ja kohalikud kulud**

a) Osalised kohustavad riiklikult toetatavate kaupade ja teenuste ostjaid tegema sissemakseid vähemalt 15 % ulatuses ekspordilepingu väärtusest XIII lisas määratletud krediiditähtaja alguses või enne seda. Sissemaksete suuruse määramisel võib ekspordilepingu väärtust võrdeliselt vähendada, kui tehing hõlmab kolmanda riigi kaupu ja teenuseid, mida riiklikult ei toetata. Lubatud on finantseerimine/kindlustus kuni 100 % ulatuses garantiipreemiast. Garantiipreemia võib arvata ekspordilepingu väärtuse hulka või mitte. Kõnealusteks sissemakseteks ei peeta pärast krediiditähtaja algust tehtud garantiipreemiaid.

([2]) Määrab kord aastas Maailmapank, võttes aluseks kogurahvatulu elaniku kohta.

b) Selliseid sissemakseid võib riiklikult toetada üksnes tavapäraste krediiditähtajaeelsete riskide suhtes võimaldatava kindlustuse või garantii vormis.

c) Välja arvatud alapunktides b ja d sätestatu, ei anna osalised riiklikku toetust rohkem kui 85 % ekspordilepingu väärtusest, kaasa arvatud kolmandate riikide tarned, kuid välja arvatud kohalikud kulud.

d) Osalised võivad anda riiklikku toetust kohalike kulude katteks järgmistel tingimustel:

1) kohalike kulude katmiseks antava riikliku toetuse maksimaalne summa ei ületa

— 40 % ekspordilepingu väärtusest I kategooria riikide puhul;

— 50 % ekspordilepingu väärtusest II kategooria riikide puhul;

2) riiklikku toetust kohalike kulude katteks ei anta tingimustel, mis on asjakohaseks eksporditehinguks kokkulepitutest soodsamad või vähem kitsendavad;

3) kui riiklik toetus kohalike kulude katteks ületab 15 % ekspordilepingu väärtusest, tuleb sellisest riiklikust toetusest eelnevalt teatada kooskõlas punktiga 44, täpsustades toetatavate kohalike kulude laadi.

12. **Pikim tagasimaksetähtaeg**

a) Tagasimaksetähtaeg ei tohi ületada eksporditud kaupade ja teenuste kasutusaega või vajaduse korral selle projekti kasulikku eluiga, mille tarbeks kaupu ja teenuseid eksporditakse.

b) Olenemata punkti 12 alapunktist a, on pikim tagasimaksetähtaeg 15 aastat.

c) Olenemata punkti 12 alapunktist b, on sellise elektrijaama ([3]) puhul, mis ei ole I või II lisa kohaselt toetuskõlblik, pikim tagasimaksetähtaeg 12 aastat.

d) Osaline teatab punkti 44 kohaselt ette, kui riiklikku toetust antakse mis tahes tehingu puhul, mille tagasimaksetähtaeg on pikem kui kümme aastat ja krediidiväärtus on vähemalt 10 miljonit SDRi.

13. **Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine**

a) Tavaliselt makstakse ekspordikrediidi põhisumma tagasi võrdsete ja korrapäraste osamaksetena või asjakohasel juhul (nt kui toetust antakse liisingutehingutele või eraldiseisvate masinate või seadmete ekspordiks) võrdsete tagasimaksetena, mis koosnevad põhiosast ja intressist.

b) Põhisumma makstakse tagasi vähemalt kord aastas, kusjuures põhisumma esimene osamakse tuleb teha hiljemalt üks aasta pärast krediiditähtaja algust.

c) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähtaja algust. Kui põhisumma tagasimaksmine toimub kord aastas, makstakse intressi vähemalt iga 12 kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt 12 kuud pärast krediiditähtaja algust.

d) Pärast krediiditähtaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

([3]) Kokkuleppe kohaldamisel hõlmab mõiste „elektrijaam“ elektrijaamu kui tervikuid või nende osasid, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja jaama ehitamiseks ja kasutuselevõtuks. Sinna hulka ei kuulu kulud, mille eest vastutab tavaliselt ostja, eelkõige kulud, mis on seotud maaparanduse, teede, ehituslinnakute, elektriliinide, jaotlate ja veevarustusega, mis asuvad väljaspool elektrijaama krundi piire, ning kulud, mis tulenevad ametlikust heakskiitmise korrast ostja riigis (nt krundikasutusluba, ehitusluba, kütuselaadimisluba).

e) Kui see on nõuetekohaselt põhjendatud tasakaalu puudumisega võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastuse ja eespool alapunktides a ja b sätestatud parameetrite kohaselt lubatud võlateeninduse profiili vahel või kui amortisatsioonigraafik ei vasta võlgniku või projekti vabale rahavoole, võib ekspordikrediiti anda järgmiste piirangute raames:

1) ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 30 % krediidi põhisummast;

2) põhisumma esimene tagasimakse tehakse hiljemalt 24 kuud pärast krediiditähtaja algust;

3) tagasimakseperioodi pikim kaalutud keskmine kestus on 65 % tehingu tagasimaksetähtajast või kuus aastat, kusjuures kohaldatakse seda perioodi, kumb on pikem.

f) Osaline teatab punkti 44 kohaselt ette, kui punkti 13 alapunkti e kohaselt antakse riiklikku toetust mis tahes tehingu puhul, mille krediidiväärtus on vähemalt 10 miljonit SDRi. Sellistes teadetes esitavad osalised muu hulgas järgmise:

1) üksikasjaliku teabe toetatud tagasimakseprofiili kohta ja selgituse põhjuste kohta, miks võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastus ja punkti 13 alapunktide a ja b kohaselt lubatud võlateeninduse profiil ei ole tasakaalus, ning

2) tehingute puhul, mille tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole, toetatud tagasimakseprofiili üksikasjaliku ja piisava põhjenduse.

14. **Intressimäärad, garantiipreemiamäärad ja muud tasud**

a) Intressid ei sisalda järgmist:

1) garantiipreemiad või muud maksed tarnijakrediidi või finantskrediidi kindlustamiseks või garanteerimiseks;

2) ekspordikrediidiga seotud pankade teenustasud või vahendustasud, välja arvatud kogu tagasimaksetähtaja jooksul pangale makstavad aasta- või poolaastatasud, ning

3) impordiriigi kehtestatud kinnipeetavad maksud.

b) Kui riiklikku toetust antakse otsekrediidi või -finantseerimise või refinantseerimise vormis, võib garantiipreemia lisada intressimäära nimiväärtusele või võtta seda eraldi tasuna; kumbki tegur tuleb osalistele teatamisel eraldi välja tuua.

15. **Ekspordikrediidi kehtivuse aeg**

Üksiku ekspordikrediidi või -krediidiliini finantseerimise tingimused, välja arvatud XII lisas sätestatud turuintressi viitemäärade (*Commercial Interest Reference Rate* – CIRR) kehtivuse aeg, kehtestatakse enne lõpliku kulukohustuse võtmist kõige rohkem kuueks kuuks.

16. **Meetmed kahju vältimiseks või minimeerimiseks**

Kokkulepe ei takista ekspordikrediidiga tegelevatel asutustel või finantseerimisasutustel leppida kokku kokkuleppega ettenähtust vähem kitsendavates finantseerimistingimustes, kui seda tehakse pärast lepingu sõlmimist (kui ekspordikrediidileping ja seotud dokumendid on juba jõustunud) ja kui selle eesmärk on üksnes vältida või minimeerida kahjusid, mis tulenevad sündmustest, mis võivad põhjustada maksmatajätmist või nõuete tekkimist.

17. **Tingimuste kohandamine**

Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi ja kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga, võib osaline punktis 41 sätestatud korras kohandada tingimusi osalise või mitteosalise pakutud finantseerimistingimustega. Käesoleva punktiga kooskõlas ettenähtud finantseerimistingimusi loetakse vastavaks I ja II peatüki ning vajaduse korral I, II, III ja IV lisa sätetele.

18. **Fikseeritud miinimumintressimäärad riikliku finantseerimistoetuse puhul**

a) Osalised, kes annavad riiklikku toetust fikseeritud intressimääraga laenudeks, kohaldavad miinimumintressimääradena asjakohaseid turuintressi viitemäärasid. Turuintressi viitemäärad on intressimäärad, mis on kindlaks määratud järgmiste põhimõtete alusel:

1) turuintressi viitemäärad peaksid esindama asjakohase vääringu koduturul kehtivaid laenude lõplikke turuintressimäärasid;

2) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärguliste kodumaiste laenuvõtjate suhtes kohaldatavale intressimäärale;

3) turuintressi viitemäärad peaksid põhinema fikseeritud intressimääraga laenude rahastamiskuludel;

4) turuintressi viitemäärad ei tohiks moonutada kodumaised konkurentsitingimusi ning

5) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärgulistele välismaistele laenuvõtjatele kättesaadavale intressimäärale.

b) Riikliku finantseerimistoetuse andmine ei korva ega hüvita osaliselt ega täielikult asjakohast krediidiriski garantiipreemiat, mida võetakse tagasimaksmata jätmise riski katteks vastavalt punkti 20 sätetele.

19. **Turuintressi viitemäärade arvutamine ja kohaldamine**

Kokkuleppe ja selle kõikide lisade (välja arvatud tsiviilõhusõidukite ekspordikrediite käsitlev sektorilepe (III lisa) ja laevade ekspordikrediite käsitlev sektorilepe (IV lisa)) alusel antava riikliku finantseerimistoetuse turuintressi viitemäär määratakse kindlaks ja seda kohaldatakse vastavalt XII lisa sätetele.

20. **Garantiipreemia krediidiriski katteks**

Osalised nõuavad lisaks intressitasudele sisse garantiipreemia, et katta ekspordikrediidi tagasimaksmata jätmise riski. Osaliste kohaldatavad garantiipreemiamäärad on riskipõhised, ühtlustuvad ning piisavad, et katta pikaajalisi halduskulusid ja kahjusid.

21. **Garantiipreemia alammäär krediidiriski katteks**

Osalised nõuavad krediidiriski katteks sisse vähemalt kohaldatava garantiipreemia alammäära.

a) Kohaldatav garantiipreemia alammäär arvutatakse järgmiste tegurite järgi:

— kohaldatav riigi laenuriskide liigitus;

— riskiperiood (st riskihorisont ehk HOR);

— võlgniku valitud ostja riskide kategooria;

— poliitilise ja kommertsriski katte osakaal ning riikliku ekspordikrediiditoote kvaliteet;

— mis tahes kohaldatud riigi laenuriskide maandamise meede ning

— mis tahes kohaldatud ostja riski krediidikvaliteedi parandamine.

b) Garantiipreemia alammäärad väljendatakse protsentides krediidi põhisummast nii, nagu nõutaks garantiipreemiad täies ulatuses sisse krediidi esimesel väljavõtukuupäeval. Selgitus garantiipreemia alammäära arvutamise kohta koos matemaatiliste valemitega on esitatud VII lisas.

c) Olenemata sihtriigist määratakse juhtumipõhiselt kindlaks garantiipreemiate määrad, mida osalised kohaldavad turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute puhul, milles osalevad 0 kategooria riikide, suure sissetulekuga OECD-riikide ja suure sissetulekuga euroala riikide ([4]) lõplikud võlgnikud/garandid (st krediidiriski üksused), või tehingute puhul, mis hõlmavad mitmepoolset või piirkondlikku institutsiooni, mis on osaliste kokkuleppe kohaselt üldiselt vabastatud selle asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevatest eeskirjadest ([5]). Tagamaks, et garantiipreemiate määrad, mida kohaldatakse selliste riikide võlgnikega (ja vajaduse korral garantidega) seotud tehingute suhtes, ei lööks alla hindasid eraturgudel, järgivad osalised asjaomaste võrdlushindade garantiipreemiaks ümberarvutamisel kokkulepitud tavadest lähtudes järgmist korda:

1) kui osaline annab riiklikku toetust osana sündikaatlaenu paketist, mis on struktureeritud kas varaga tagatud ([6]) või projektide finantseerimise ([7]) tehinguna, siis:

— ei tohi otsese laenu osa kogukulu olla väiksem kui sündikaatlaenu kommertsturuosalis(t)e poolt sisse nõutav kogukulu;

— ei tohi täiemahulise garantii jaoks kohaldatav garantiipreemia määr olla väiksem kui kommertsturuosalis(t)e kohaldatav samaväärne garantiipreemia ja ei tohi olla väiksem kui kohaldatav kindlustusmatemaatilise garantiipreemia alammäär ning

— osaline, kes kohaldab sündikaatlaenu paketil põhinevat garantiipreemia määra, teatab sellest ette vastavalt punktile 44.

Sündikaatlaenu paketi puhul peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

— sündikaatlaenu paketist vähemalt 25 % on kommertsturu laen(ud)/garantii(d) ilma kahe- või mitmepoolse toetuseta (nt ekspordikrediidi agentuur, välismaine otseinvesteering, rahvusvaheline finantseerimisasutus või mitmepoolne arengupank), ([8]) mille puhul kõigil finantseerimise osapooltel on samaväärsed finantseerimistingimused, sealhulgas tagatispakett, ning

— tehingu finantseerimise tingimused vastavad täielikult kokkuleppele, mida on muudetud käesolevate sätetega turu võrdlusalusel põhineva hinnakujunduse kohta sündikaatlaenu/-garantii tehingutes;

([4]) Riigi staatus vaadatakse igal aastal üle järgmiste tingimuste põhjal: 1) kas tegemist on suure sissetulekuga riigiga (nagu on määratlenud Maailmapank kord aastas kogurahvatulu alusel ühe inimese kohta); 2) kas riik on OECD liige ja 3) kas riik kuulub euroalasse. Riigi liigitamine suure sissetulekuga OECD-riigiks või suure sissetulekuga euroala riigiks vastavalt punkti 21 alapunktile c ning sellise liigituse muutmine jõustub alles pärast seda, kui riigi sissetuleku liigitus (suure sissetulekuga riik või mitte) on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks. Muudatus riigi liigituses suure sissetulekuga OECD-riigiks või suure sissetulekuga euroala riigiks, samuti sellise liigituse muutmine seoses OECD liikmesusega või euroalasse kuulumisega jõustub riikide staatuse iga-aastase läbivaatamise ajal viivitamata.

([5]) Hinnang selle kohta, kas mitmepoolne või piirkondlik institutsioon on oma asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevatest eeskirjadest üldiselt vabastatud, põhineb VIII lisas sätestatud kriteeriumidel. Osalised peavad nimekirja institutsioonidest, mida peetakse kriteeriumidele vastavaks, mistõttu kehtivad neile turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute garantiipreemiamäärad.

([6]) Varaga tagatud tehingu puhul peab finantseeritaval varal olema eelisjärjekorras rahuldatav tagatisõigus ning liisingu korral loovutamiskohustus ja/või eelisjärjekorras rahuldatav tagatisõigus seoses liisingumaksetega.

([7]) Projektide finantseerimise tehinguks kvalifitseerumiseks peab tehing hõlmama kaupade või teenuste eksporti projektiks asutatud sõltumatusse (õiguslikult ja majanduslikult) äriühingusse, kusjuures 1) laenuandja käsitab projektiks asutatud äriühingu rahavooge ja tulusid rahaliste vahendite allikana, millest laen tagasi makstakse, ning 2) projektiks asutatud äriühingu varasid käsitab laenuandja laenu tagatisena.

([8]) 25 % kriteeriumi see osa võib olla täidetud, kui tehingu sularahata maksetega seotud osa, millega on seotud üks pank, kellel on ekspordikrediidi agentuuri tagatis, sisaldab vähemalt 25 %-list tagatiseta osa. Sellised tehingud peavad vastama kõikidele muudele alapunkti 1 tingimustele, sealhulgas käesolevas *taandes* esitatud *samaväärsusnõuetele*.

2) kõikide muude turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute puhul kohaldatakse järgmist korda:

— võttes arvesse turuteabe kättesaadavust ja alustehingu iseloomu, määravad osalised kohaldatava garantiipreemia määra kindlaks, võrreldes seda ühe või mitme turupõhise võrdlusalusega, mis on sätestatud VIII lisas, valides võrdlusaluse või -alused, mida peetakse konkreetse tehingu jaoks kõige sobivama(te)ks;

— olenemata eelmisest lõigust ei või osalised sisse nõuda garantiipreemia määra, mis on madalam vastavast TCMB-mudeliga (*Through the Cycle Market Benchmark* – TCMB) kindlaks määratud garantiipreemia määrast ning põhineb laenuriski liigitusel ja tehingu tähtajal (kogu tehingu kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg), välja arvatud juhul, kui turu võrdlusalus tuletatakse nimelisest või seotud üksuse i) järelturul kaubeldavast võlakirjast või ii) krediidiriski vahetustehingust (CDS). Kui osaline kohaldab TCMB-mudeliga kindlaks määratud vastavast garantiipreemia määrast madalamat garantiipreemia määra, lähtudes turu võrdlusaluseks ([9]) olevale nimelisele võlakirjale akrediteeritud reitinguagentuuri ([10]) poolt antud reitingust, teatab ta sellest punkti 44 kohaselt ette. Siiski ei või võetav garantiipreemia määr olla väiksem vastavast kindlustusmatemaatilisest garantiipreemia alammäärast;

— garantiipreemiamäära kindlaksmääramisel määrab osaline lõpliku võlgniku/garandi riski reitingu, võttes sealhulgas arvesse seda, kas võlgnikku/garanti hindab akrediteeritud reitinguagentuur. Osaline võib anda akrediteeritud reitinguagentuuri reitingust ühe astme võrra parema reitingu (akrediteeritud reitinguagentuuri skaalal). Kui akrediteeritud reitinguagentuuri reiting puudub, ei või riski liigitus olla akrediteeritud reitinguagentuuri poolt võlgniku/garandi asukohariigile antud reitingust rohkem kui kahe astme võrra kõrgem (olla sellest soodsam). Kooskõlas punktiga 44 peavad osalised ette teatama järgmiste stsenaariumide korral:

— kui osaline liigitab võlgniku/garandi akrediteeritud reitinguagentuuri parimast reitingust paremaks või

— kui akrediteeritud reitinguagentuuri reiting puudub; kui osaline liigitab tehingu kategooriasse CC2 või sellest paremasse kategooriasse või selle krediidireiting on AAA kuni A– või akrediteeritud reitinguagentuuri poolt võlgniku/garandi asukohariigile antud parima reitinguga võrdne või sellest soodsam.

d) 7. kategooriasse kuuluvate suurima riskiga riikide puhul nõutakse põhimõtteliselt selle kategooria suhtes kehtestatud garantiipreemiate alammääradele juurdemaksmist; kõnealused garantiipreemiamäärad määrab riiklikku toetust andev osaline.

e) Tehingu garantiipreemia alammäära arvutamisel kohaldatakse riigi laenuriskide puhul võlgniku riigi liigitust ja ostja riski liigituse puhul võlgniku liigitust, ([11]) välja arvatud juhul, kui tagatise muutumatu, tingimusteta, nõudmisel põhineva, õiguslikult kehtiva ja jõustatava garantii vormis võla täieliku tagasimakse kohustuse kohta krediidi kogu kehtivusajaks annab kolmas isik, kes on tagatud võla suurust arvestades krediidivõimeline. Kolmanda isiku garantii korral võib osaline kohaldada ka selle riigi laenuriskide liigitust, kus asub garant, ning garandi ostja riskide kategooriat ([12]).

([9]) Kui asjaomast nimelist turupõhise hinnakujundusega seotud üksust ei hinda akrediteeritud reitinguagentuur, loetakse saadav turuhind vastavast TCMB-mudeliga saadud hinnast väiksemaks ja sellest tuleb punkti 44 kohaselt ette teatada.

([10]) Kui võlgnikku/garanti hindab mitu akrediteeritud reitinguagentuuri, kohaldatakse võlgniku (või garandi) suhtes parimat olemasolevat välisvaluutareitingut kõrgema nõudeõiguse järguga tagatiseta laenude põhjal. Selliste akrediteeritud reitinguagentuuride nimekirja koostab ja seda haldab sekretariaat.

([11]) Garantiipreemiate määrade suhtes, mida kohaldatakse tehingutele, millel on kolmanda isiku garantii, mille on andnud 0 kategooria riigi, suure sissetulekuga OECD-riigi või suure sissetulekuga euroala riigi võlgnik või mitmepoolne või piirkondlik institutsioon, mida peetakse vastavaks VIII lisas sätestatud kriteeriumidele, kohaldatakse punkti 21 alapunktis c sätestatud nõudeid.

([12]) Kolmanda isiku garantii korral peavad kohaldatav riigi laenuriskide liigitus ja ostja riskide kategooria olema seotud sama isikuga, st kas võlgniku või garandiga.

f) Kriteeriumid ja tingimused, millega reguleeritakse kolmanda isiku garantii kohaldamist vastavalt olukordadele, mida kirjeldatakse eespool alapunktis e, on sätestatud VIII lisas.

g) Garantiipreemia alammäära arvutamisel kasutatav riskiperioodi pikkus on pool väljamaksetähtajast pluss kogu tagasimaksetähtaeg ning eeldab korrapärast ekspordikrediidi tagasimakseprofiili, st tagasimaksmist kord poolaastas võrdsete põhisumma osamaksetena, millele kuue kuu möödumisel krediiditähtaja algusest lisandub kogunenud intress. Mittestandardse tagasimakseprofiiliga ekspordikrediidi puhul arvutatakse samaväärne tagasimakseperiood (mida väljendatakse kord poolaastas tehtavate võrdsete osamaksetena) järgmise valemi abil: samaväärne tagasimakseperiood = (tagasimakseperioodi kaalutud keskmine pikkus – 0,25) / 0,5.

h) Osaline, kes kohaldab garantiipreemia alammäära, mis seondub kolmandast isikust garandiga, kes ei asu võlgnikuga samas riigis, teatab sellest punkti 43 kohaselt ette.

22. **Riigi laenuriskide liigitamine**

Riigid liigitatakse vastavalt tõenäosusele, kas nad maksavad oma välisvõlga (st riigi krediidirisk), välja arvatud suure sissetulekuga OECD-riigid ja suure sissetulekuga euroala riigid.

a) Riigi krediidiriski viis tegurit on järgmised:

— üldine tagasimaksete moratoorium, mille kuulutab välja võlgniku/garandi riigi valitsus või riigi see asutus, mille kaudu tagasimakse sooritatakse;

— väljaspool teate saatnud osalise riiki toimuvad poliitilised sündmused ja/või tekkivad majandusraskused või väljaspool teate saatnud osalise riiki võetud seadusandlikud/halduslikud meetmed, mis takistavad või lükkavad edasi krediidiga seoses juba makstud vahendite ülekandmist;

— võlgniku/garandi riigis vastu võetud õigusnormid, mille kohaselt kohalikus vääringus tehtud tagasimakseid käsitatakse võla kustutamisena, olenemata sellest, et vahetuskursside kõikumise tõttu ei kata sellised tagasimaksed krediidivääringusse ümber arvestatuna vahendite ülekandmise päeval enam võlasummat;

— kõik muud mõne muu riigi valitsuse meetmed või otsused, mis takistavad krediidi tagasimaksmist, ning

— vääramatu jõud, mis ilmneb väljaspool teate saatnud osalise riiki, st sõda (sh kodusõda), sundvõõrandamine, riigipööre, ülestõus, rahvarahutused, keeristormid, üleujutused, maavärinad, vulkaanipursked, hiidlained ja tuumaõnnetused.

b) Riigid on liigitatud ühte kaheksast riigi laenuriski kategooriast (0–7). Garantiipreemia alammäärad on kehtestatud 1.–7. kategooria kohta, kuid mitte 0 kategooria kohta, kuna riigi laenuriski taset loetakse sellesse kategooriasse kuuluvate riikide puhul tähtsusetuks. 0 kategooria riikide tehingutega seonduv krediidirisk on valdavalt seotud võlgniku/garandi riskiga.

c) Riike liigitatakse ([13]) riigi laenuriskide liigitamise korra alusel, mis hõlmab järgmist:

— riigi laenuriskide hindamismudel (edaspidi „mudel“), mille kasutamisel saadakse riigi maksejõuetuse riski kvantitatiivne hinnang, mille aluseks on iga riigi puhul kolm riskinäitajate rühma: osaliste maksekogemused, finantsolukord ja majanduslik olukord. Mudeli metoodika koosneb eri järkudest, nagu kolme riskinäitajate rühma hindamine ning nende rühmade ühendamine ja paindlik kaalumine;

— mudeli abil saadud tulemuste kvalitatiivne hindamine riikhaaval, et võtta arvesse poliitilist riski ja/või muid mudeliga täielikult või osaliselt hõlmamata riskitegureid. Vajaduse korral võib see viia kvantitatiivsel mudelil põhineva hinnangu korrigeerimiseni, et väljendada riigi laenuriski lõpphinnangut.

d) Riigi laenuriskide liigitust jälgitakse pidevalt ja see vaadatakse vähemalt kord aastas läbi ning sekretariaat teatab viivitamata riigi laenuriskide liigitamise korrast tulenevatest muutustest. Kui riik liigitatakse ümber riigi laenuriski madalamasse või kõrgemasse kategooriasse, kohaldavad osalised hiljemalt viis tööpäeva pärast seda, kui sekretariaat on teatanud ümberliigitamisest, garantiipreemia määra, mis vastab riigi laenuriski uue kategooriaga seostatud garantiipreemia alammäärade tasemele või on sellest kõrgem.

e) Sekretariaat avaldab kohaldatavad riigi laenuriskide liigitused.

23. **Riigi maksejõuetusriski hindamine**

a) Kõikide riikide puhul, mis on liigitatud riigi laenuriskide liigitamise korra kohaselt vastavalt punkti 22 alapunktile d, hinnatakse riigi maksejõuetusriski, et teha erandkorras kindlaks need riigid,

— kes ei ole riigi kõige väiksema riskiga võlgnikud ja

— kelle krediidirisk on oluliselt suurem kui riigi laenurisk.

b) Eespool alapunktis a nimetatud kriteeriumidele vastavad riigid tehakse kindlaks riigi laenuriskide hindamise korra kohaselt, mille osalised on koostanud ja milles kokku leppinud.

c) Eespool alapunktis a loetletud kriteeriumidele vastavate riikide loendit jälgitakse pidevalt, see vaadatakse vähemalt kord aastas läbi ning sekretariaat teatab viivitamata riigi maksejõuetusriskide liigitamise korrast tulenevatest muutustest.

d) Alapunkti b kohaselt kindlaks tehtud riikide loendi avaldab sekretariaat.

([13]) Haldusotstarbel ei pruugita mõnda riiki, mida on võimalik liigitada ühte kaheksast riigi laenuriski kategooriast, liigitada juhul, kui need riigid üldiselt ei saa riiklikult toetatavat ekspordikrediiti. Selliste liigitamata riikide suhtes on osalistel õigus kohaldada sellist riigi laenuriskide liigitust, mida nad peavad sobivaks.

24. **Ostja riskide liigitamine**

Võlgnikud ja kohastel juhtudel garandid riikides, mis on liigitatud 1.–7. kategooriasse, liigitatakse ühte ostja riskide kategooriasse, mis on kehtestatud võlgniku/garandi riigi kohta ([14]). Ostja riskide kategooriate maatriks, kuhu liigitatakse võlgnikud ja garandid, on esitatud VI lisas. Ostja riskide kategooriate kvalitatiivne kirjeldus on esitatud IX lisas.

a) Ostja riskide liigitus põhineb võlgniku/garandi kõrgema nõudeõiguse järguga tagatiseta laenude reitingul, mille on kindlaks määranud osaline.

b) Ilma et see piiraks käesoleva punkti alapunkti a kohaldamist, võib projektide finantseerimise tehinguid (nagu on määratletud joonealuses märkuses 7) ja tehinguid, mille krediidiväärtus on kuni 5 miljonit SDRi, liigitada tehingupõhiselt, st pärast seda, kui on kohaldatud ükskõik millist ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viisi, kuid selliste tehingute suhtes ei saa nende liigitusest olenemata teha ühtegi allahindlust ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside kohaldamisel.

c) Riiklikud võlgnikud ja garandid liigitatakse ostja riskide kategooriasse SOV/CC0.

d) Järgmistel juhtudel võib mitteriiklikke võlgnikke ja garante erandkorras liigitada ostja riskide kategooriasse „parem kui riik“ (SOV+) ([15]):

— akrediteeritud reitinguagentuur on andnud võlgnikule/garandile välisvaluutareitingu, mis on parem kui nende vastava riigi välisvaluutareiting (mille on andnud sama akrediteeritud reitinguagentuur), või

— võlgnik/garant asub riigis, mille riigi maksejõuetusriski on hinnatud oluliselt kõrgemaks kui riigi laenuriski.

e) Osaline teatab punkti 44 kohaselt ette tehingutest:

— mitteriikliku võlgniku/garandiga, kui kohaldatav garantiipreemia on väiksem ostja riskide kategooriaga CC1 kehtestatud preemiast, st CC0 või SOV+;

— mitteriikliku võlgniku/garandiga, juhul kui osaline hindab ostja riskide reitingut mitteriikliku võlgniku/garandi suhtes, keda on hinnanud akrediteeritud reitinguagentuur, ning hinnangul põhinev ostja riskide reiting on parem kui akrediteeritud reitinguagentuuri oma ([16]).

f) Konkreetse tehingu pärast konkureerimisel, kus konkureerivad osalised on liigitanud võlgniku/garandi eri ostja riskide kategooriatesse, püüavad konkureerivad osalised jõuda kokkuleppele ühises ostja riskide liigituses. Kui ühises liigituses kokkuleppele ei jõuta, ei keelata osalis(t)el, kes liigitas(id) võlgniku/garandi kõrgemasse ostja riskide liigitusse, kohaldada madalamat ostja riskide liigitust.

25. **Riikliku ekspordikrediidi protsent ja kvaliteet**

Garantiipreemia alammäärad diferentseeritakse, et võtta arvesse osaliste pakutavate ekspordikrediidi toodete kvaliteedi ja garantiikatte protsendi erinevust, nagu on sätestatud VI lisas. Diferentseerimine põhineb eksportija seisukohal (s.o eksportijale/finantseerimisasutusele pakutavate toodete erinevast kvaliteedist tuleneva konkurentsi kõrvaldamiseks).

a) Ekspordikrediidi toote kvaliteet näitab, kas tegemist on kindlustus-, garantii- või otselaenu/-finantseerimistootega, ning kindlustustoodete puhul seda, kas intresside kate tagatakse nõuete ooteajal (s.o ajavahemik võlgniku suhtes kehtiva maksetähtpäeva ja selle kuupäeva vahel, mil kindlustaja on kohustatud tegema eksportijale/finantseerimisasutusele tagasimakse) ilma lisamakseta.

([14]) Ostjate liigitamisega seotud eeskirju tuleks tõlgendada viisil, mis toetab kõige soodsamat kohaldatavat liigitust, näiteks võib riikliku ostja liigitada vähem soodsasse ostja riskide liigitusse.

([15]) Garantiipreemiate alammäärad, mis seonduvad ostja riskide kategooriaga „parem kui riik“ (SOV+), on 10 % väiksemad kui garantiipreemiate alammäärad, mis seonduvad riikliku (CC0) ostja riskide kategooriaga.

([16]) Kui mitteriiklikku laenuvõtjat hindab mitu akrediteeritud reitinguagentuuri, on eelteatamine nõutav vaid siis, kui ostja riskide reiting on soodsam kõige paremast akrediteeritud reitinguagentuuri reitingust.

b) Kõik osaliste pakutavad ekspordikrediidi tooted liigitatakse ühte järgmisest kolmest tooterühmast:

— standardtasemest allpool olev toode, st kindlustus, mis ei kata intresse ooteajal, ja kindlustus, mis katab intressid ooteajal asjakohase lisamakse eest;

— standardtoode, st kindlustus, mis katab intressid ooteajal lisamakseta, ja otselaen või -finantseerimine, ning

— standardtasemest parem toode, st garantii.

26. **Riigi laenuriskide maandamise meetmed**

a) Osalised võivad kasutada järgmisi riigi laenuriskide maandamise meetmeid, mille täpne kasutus on sätestatud X lisas:

— *offshore*-futuuride voostruktuur kombinatsioonis *offshore*-tinghoiukontoga

— rahastamine kohalikus vääringus.

b) Osaline, kes kohaldab garantiipreemia alammäära, mis näitab riigi laenuriski maandamise kasutamist, teatab sellest punkti 43 kohaselt ette.

c) Turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute puhul riigi laenuriskide maandamist ei kohaldata.

27. **Ostja riski krediidikvaliteedi parandamine**

a) Osalised võivad kasutada järgmisi ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viise, mis võimaldavad kohaldada krediidikvaliteedi parandamise tegurit, mis on suurem kui 0:

— lepinguliste laekumiste või nõuete loovutamine,

— varaline tagatis,

— põhivaraline tagatis,

— tinghoiukonto.

b) Ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viise ja maksimaalse krediidikvaliteedi parandamise teguri väärtusi käsitlevad määratlused nii 1.–7. kategooriasse kuuluvate võlgnike kui ka turu võrdlusalusel põhineva hinnakujunduse eeskirju järgivate võlgnike puhul on esitatud X lisas.

c) Ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viise võib kasutada kas eraldi või koos järgmiste piirangutega:

— maksimaalne krediidikvaliteedi parandamise tegur, mille võib krediidikvaliteedi parandamise viiside kasutamisega saavutada, on 1.–7. kategooriasse kuuluvate tehingute puhul 0,35. Turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute puhul võib kohaldada turu võrdlusalusest lähtuva garantiipreemia alammäära suhtes maksimaalselt 25 % allahindlust, kuid võetav garantiipreemia ei tohi olla väiksem kui kindlustusmatemaatilise garantiipreemia alammäär;

— varalist ja põhivaralist tagatist ei või ühes tehingus koos kasutada;

— 1.–7. kategooriasse kuuluvate tehingute puhul, kui kohaldatavat riigi laenuriski liigitust on parandatud, kasutades *offshore*-futuuride voostruktuuri kombinatsioonis *offshore*-tinghoiukontoga, ei tohi krediidikvaliteedi parandamise viise kasutada.

d) Osalised teatavad eelnevalt kooskõlas punktiga 44 tehingutest mitteriikliku võlgniku/garandiga, juhul kui krediidikvaliteedi parandamise viiside kasutamise tulemusel kohaldatakse 0st suuremat krediidikvaliteedi parandamise tegurit või kui krediidikvaliteedi parandamise viise kasutatakse turu võrdlusalusest lähtuvas tehingus, mille tulemusel on hind TCMB-mudeliga saadud vastavast garantiipreemia alammäärast väiksem.

28. **Krediidiriski garantiipreemia alammäärade kehtivus**

a) Garantiipreemiate alammäärade piisavuse hindamiseks ja vajaduse korral suurenduste või vähenduste võimaldamiseks kasutatakse rööpselt garantiipreemiaandmete allikaid (PFT, Premium Feedback Tool), et pidevalt jälgida ja kohandada garantiipreemiate alammäärasid.

b) Garantiipreemiaandmete allikate abil hinnatakse garantiipreemiate alammäärade piisavust nii riiklikku ekspordikrediiti andvate asutuste tegelike kogemuste kui ka krediidiriski hindamisega seotud eraturu teabe mõistes.

III PEATÜKK

SEOTUD ABI KÄSITLEVAD SÄTTED

29. **Üldpõhimõtted**

a) Osalised on kokku leppinud, et nende ekspordikrediidi ja seotud abi poliitika peaksid teineteist täiendama. Ekspordikrediidi poliitika peaks lähtuma avatud konkurentsist ja turujõudude vabast toimimisest. Seotud abi poliitikaga tuleks ette näha vajalikud välisvahendid riikidele, valdkondadele või projektidele, mida turu kaudu ei rahastata või mille puhul selline võimalus on väike. Seotud abi poliitika peaks tagama parima kulude ja tulude suhte, vähendama võimalikult palju kaubanduse moonutamist ja aitama neid vahendeid arengu seisukohast tõhusalt kasutada.

b) Seotud abi käsitlevad kokkuleppe sätted ei kehti mitmepoolsete või piirkondlike organisatsioonide abistamisprogrammide kohta.

c) Need põhimõtted ei piira OECD arenguabikomitee (DAC) seisukohti seotud ja sidumata abi kvaliteedi kohta.

d) Osaline võib nõuda lisateavet mis tahes vormis abi seotuse kohta. Kui ei ole kindel, kas teatav finantseerimismeede kuulub XIII lisas sätestatud seotud abi määratluse alla, esitab doonorriik tõendeid selle kohta, et abi on XIII lisa määratluse kohaselt tegelikult „sidumata“.

30. **Seotud abi vormid**

Seotud abi võib olla:

a) riiklik arenguabilaen, nagu on määratletud „OECD arenguabikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (1987)“;

b) riiklik arenguabiannetus, nagu on määratletud „OECD arenguabikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (1987)“, ning

c) muu avaliku sektori rahaline vahend, mis hõlmab annetusi ja laene, kuid mitte kokkuleppe kohast riiklikult toetatavat ekspordikrediiti, või

d) mis tahes õiguslik või tegelik ühend, mis koosneb vähemalt kahest eespool nimetatud vahendist ja mis on doonorriigi, laenuandja või laenuvõtja valduses, ja/või järgmised finantseerimisvahendid:

1) ekspordikrediit, mida toetatakse riiklikult otsekrediidi või -finantseerimise, refinantseerimise, intressitoetuse, garantii või kindlustuse vormis ja millele kohaldatakse kokkulepet, ning

2) muud rahalised vahendid turutingimustel või peaaegu turutingimustel või sissemaksed ostjalt.

31. **Sidusfinantseerimine**

a) Sidusfinantseerimine võib toimuda mitmesugusel kujul, sh segakrediit, segafinantseerimine, ühisfinantseerimine, paralleelne finantseerimine või omavahel seotud üksiktehingud. Neid kõiki iseloomustavad järgmised põhijooned:

— soodusosa, mis on õiguslikult või tegelikult seotud soodustusteta osaga;

— osa finantseerimisest või kogu finantseerimine on tegelikult seotud abi ning

— soodusvahendid, mis on kättesaadavad üksnes siis, kui saaja võtab vastu ka soodustusteta osa.

b) Tegeliku seose ehk ühenduse määravad kindlaks sellised tegurid nagu:

— mitteametlike kokkulepete olemasolu abi saava riigi ja doonorriigi asutuste vahel;

— doonorriigi kavatsus suurendada finantseerimise vastuvõetavust riikliku arenguabi kasutamise teel;

— kogu finantseerimise tegelik sidumine hankimisega doonorriigist;

— riikliku arenguabi seotus ning pakkumuste tegemise ja lepingu sõlmimise viis iga finantseerimistehingu puhul või

— kõik muud arenguabikomitee või osaliste tuvastatud toimingud, mille puhul vähemalt kaks finantseerimisvahendit on omavahel tegelikult seotud.

c) Järgmised tavad ei välista tegeliku seose või ühenduse olemasolu:

— lepingu jaotamine osadeks ühest lepingu koostisosadest eraldi teatamise teel;

— mitmes järgus finantseeritavate lepingute jaotamine osadeks;

— lepingu omavahel seotud osadest teatamata jätmine ja/või

— finantseerimise osalisest mitteseotusest tulenev teatamata jätmine.

32. **Riigi vastavus seotud abi tingimustele**

a) Seotud abi ei saa riigid, kelle kogurahvatulu elaniku kohta on Maailmapanga andmete kohaselt suurem madalama keskmise sissetulekuga riikide ülempiirist. Maailmapank arvutab selle künnise igal aastal uuesti ([17]). Riik liigitatakse ümber alles pärast seda, kui Maailmapanga poolt talle määratud kategooria on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks.

b) Riikide liigitamisel rakendatakse järgmisi kriteeriume ja menetlusi:

1) kokkuleppe kohane liigitus määratakse kindlaks kogurahvatulu alusel elaniku kohta, mille on välja arvutanud Maailmapank oma laenuvõtjariikide liigituse koostamiseks. Selle liigituse avalikustab sekretariaat;

2) kui Maailmapangal ei ole kogurahvatulu arvutamiseks elaniku kohta piisavalt teavet, palutakse tal hinnata, kas asjaomase riigi kogurahvatulu elaniku kohta ületab kehtiva künnise või jääb sellest allapoole. Riik liigitatakse selle hinnangu põhjal, kui osalised ei otsusta teisiti;

3) kui riigi vastavus seotud abi tingimustele muutub käesoleva punkti alapunkti a kohaselt, jõustub ümberliigitus kaks nädalat pärast seda, kui sekretariaat on eespool nimetatud Maailmapanga andmete põhjal tehtud järeldused edastanud kõikidele osalistele. Enne ümberliigituse jõustumise päeva ei või äsja tingimused täitnud riigile teatada seotud abi finantseerimisest; pärast kõnealust jõustumispäeva ei või äsja kõrgemasse kategooriasse liigitatud riigile teatada seotud abi finantseerimisest, välja arvatud üksiktehingud, mis on kaetud varem võimaldatud krediidiliiniga ja millest võib teatada krediidiliini lõppemiseni (hiljemalt üks aasta pärast kõnealust jõustumispäeva);

([17]) Tuginedes Maailmapanga riikide klassifikatsiooni iga-aastasele läbivaatamisele, kasutatakse seotud abi nõuetele vastavuse hindamiseks kogurahvatulu künnist elaniku kohta. Selle künnise võib leida OECD veebisaidilt (https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/arrangement-and-sector-understandings/financing-terms-and-conditions/).

4) kui Maailmapank täpsustab näitajaid, ei arvestata selliseid täpsustusi kokkuleppe kohaldamisel. Sellest hoolimata võib riigi liigitust muuta ühisseisukohaga kooskõlas punktides 54–59 sätestatud asjakohaste menetlustega ja osalised kaaluvad pooldavalt muudatust, mis tuleneb sellistest näitajate vigadest või väljajäänud andmetest, mis on tagantjärele kindlaks tehtud samal kalendriaastal, kui sekretariaat näitajad esimest korda osalistele saatis.

33. **Projekti vastavus tingimustele**

a) Seotud abi ei võimaldata riiklikele ega eraprojektidele, mis üldjuhul oleksid majanduslikult tasuvad turu või kokkuleppe tingimustel finantseerimise korral.

b) Sellise abi tingimustele vastavus sõltub järgmisest:

— kas projekt on majanduslikult mittetasuv, st turupõhimõtetest lähtuva asjakohase hinnakujundusega ei suudeta saada tulu, mis kataks halduskulud ja võimaldaks kasutatavat kapitali teenindada (esimene võtmeküsimus), või

— kas teistelt osalistelt saadud teabe alusel on põhjust järeldada, et projekti finantseerimine turu või kokkuleppe tingimustel on ebatõenäoline (teine võtmeküsimus). Seoses projektidega, mille väärtus on üle 50 miljoni SDRi, pööratakse abi asjakohasuse üle otsustamisel erilist tähelepanu turu või kokkuleppe tingimustele vastava finantseerimise eeldatavale kättesaadavusele.

c) Alapunktis b esitatud põhiküsimuste abil püütakse kirjeldada, kuidas peaks projekti hindama, et otsustada, kas projekti tuleks finantseerida sellisest abist või turu või kokkuleppe tingimustele vastavast ekspordikrediidist. Punktides 47–49 kirjeldatud konsulteerimise käigus kujuneb aja jooksul eeldatavalt kogemustepagas, mille abil saab eelnevalt täpsemalt kindlaks teha piiri nende kahe projektiliigi vahel nii ekspordikrediiti kui ka abi andvate asutuste jaoks.

d) Iga osaline, kes soovib anda abi laevade ekspordikrediite käsitleva sektorileppega hõlmatud kaupadele ja/või teenustele, peab kinnitama, et asjaomane laev ei tööta tagasimaksetähtajani jääva aja jooksul registrisse kandmata, et sellele on tehtud vajalik kindlustus, et lõppomaniku elukoht asub laeva vastuvõtvas riigis, et laeva ei rakendata välismaiste huvide toetamiseks ning ei võeta ette laeva müüki ilma selle riigi valitsuse heakskiiduta.

34. **Miinimumsoodustustase**

Osalised ei anna seotud abi, mille soodustustase on alla 35 % või vähim arenenud riigist abisaaja puhul 50 %, välja arvatud allpool sätestatud juhtudel, mis on vabastatud ka punkti 45 alapunktis a ja punkti 46 alapunktis a sätestatud teatamismenetlustest:

a) tehniline abi: seotud abi, milles riikliku arenguabi osa seisneb üksnes tehnilises koostöös, mille väärtus on kas alla 3 % tehingu koguväärtusest või alla 1 miljoni SDRi, olenevalt sellest, kumb summa on väiksem, ning

b) väikeprojektid: kapitalimahutuste projektid, mille väärtus on alla 1 miljoni SDRi ja mida finantseeritakse täielikult arenguabiannetustest.

35. **Erandid riigi või projekti vastavusest seotud abi tingimustele**

a) Punktide 32 ja 33 sätted ei kehti seotud abi kohta, mille soodustustase on vähemalt 80 %, välja arvatud seotud abi, mis on osa punktis 31 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.

b) Punkti 33 sätted ei kehti seotud abi kohta, mille väärtus on alla 2 miljoni SDRi, välja arvatud seotud abi, mis on osa punktis 31 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.

c) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni määratletud vähim arenenud riikidele seotud abi andmise suhtes ei kohaldata punktide 32 ja 33 sätteid.

d) Teised osalised suhtuvad pooldavalt seotud abi menetluste kiirendamisse kooskõlas konkreetsete asjaoludega:

— tuuma- või suurem tööstusõnnetus, mis põhjustab rasket piiriülest reostust, mille korral kahju kannatanud osaline soovib anda seotud abi selle tagajärgede kõrvaldamiseks või leevendamiseks, või

— olulise riski esinemine, et selline õnnetus võib toimuda, kui võimalikku kahju kannatav osaline soovib anda seotud abi selle toimumise vältimiseks.

e) Ilma et see piiraks punktide 32 ja 33 kohaldamist, võib osaline erandkorras anda toetust ühel järgmisel viisil:

— kohaldades XIII lisas määratletud ja punktides 54–59 kirjeldatud ühisseisukoha menetlust või

— esitades sellised abistamispõhjused, mida märkimisväärne osa osalistest toetab punktide 47 ja 48 kohaselt, või

— saates punkti 49 kohaselt kirja OECD peasekretärile; osalised eeldavad, et sellised juhtumid on erandlikud ja harvad.

36. **Seotud abi soodustustaseme arvutamine**

Seotud abi soodustustaseme arvutamisel kasutatakse sama meetodit, mida arenguabikomitee kasutab annetusosa puhul, ainult et järgmiste erinevustega.

a) Asjaomases vääringus oleva laenu soodustustaseme arvutamiseks kasutatav diskontomäär (diferentseeritud diskontomäär) muutub iga aasta 15. jaanuaril ja see muutus arvutatakse järgmiselt ([18]):

— keskmine turuintressi viitemäär, mis arvutatakse seitsmeaastaste riigivõlakirjade tootlust kasutades + marginaal:

marginaal (M) sõltub tagasimaksetähtajast (T) järgmiselt:

T	M
alla 15 aasta	0,75
15 aastat kuni alla 20 aasta	1,00
20 aastat kuni alla 30 aasta	1,15
30 aastat ja rohkem	1,25

— kõikide vääringute puhul arvutatakse keskmine turuintressi viitemäär seitsmeaastaste riigivõlakirjade tootlust kasutades nii, et võetakse selliste igakuiste määrade keskmine, mis on määratud kindlaks XII lisa sätete kohaselt ja mis kehtisid kuuekuulisel ajavahemikul eelmise aasta 15. augustist kuni jooksva aasta 14. veebruarini. Väljaarvutatud määr, sealhulgas marginaal, ümardatakse lähima kümne baaspunktini.

b) Soodustustaseme arvutamiseks kasutatav tähtpäev on XIII lisas määratletud krediidi tähtaja algus.

c) Sidusfinantseerimise üldise soodustustaseme arvutamisel lähtutakse sellest, et järgmiste krediitide, rahaliste vahendite ja maksete soodustustase on null:

— kokkuleppega kooskõlas olev ekspordikrediit;

— muud turuintressimääradega või peaaegu turuintressimääradega rahalised vahendid;

([18]) Kuna on kokku lepitud uued turuintressi viitemäära eeskirjad, on diferentseeritud diskontomäära arvutamine vastavalt punkti 36 alapunktis a sätestatud lähenemisviisile ajutine kuni osaliste vahel peetavate edasiste aruteludeni.

— muud avaliku sektori rahalised vahendid, mille soodustustase on punktis 34 lubatud miinimumtasemest madalam, välja arvatud kohandamisjuhud, ning

— sissemakse ostjalt.

Soodustustaseme arvutamisel võetakse arvesse krediiditähtaja alguses või enne seda tehtud makseid, mida ei peeta sissemakseteks.

d) Diskontomäär kohandamisel: tingimuste kohandamisel abi finantseerimisega tähendab täielik kohandamine kohandamist sama soodustustasemega, mis oli esialgsel pakkumisel ja mis on ümber arvutatud kohandamise ajal kehtiva diskontomäära alusel.

e) Soodustustaseme arvutamisel võetakse kohalikke kulusid ja hankeid kolmandatest riikidest arvesse üksnes siis, kui neid finantseerib doonorriik.

f) Finantseerimise üldise soodustustaseme leidmiseks korrutatakse finantseerimismeetme iga osa nimiväärtus vastava soodustustasemega, liidetakse tulemused ja jagatakse saadud summa osade nimiväärtuste kogusummaga.

g) Konkreetse abistamislaenu diskontomääraks on teatamise ajal kehtiv määr. Viivitamatu teatamise korral on diskontomääraks siiski laenutingimuste kinnitamise ajal kehtiv määr. Diskontomäära muutumine laenutähtajal ei muuda laenu soodustustaset.

h) Kui enne lepingu sõlmimist vahetatakse vääringut, muudetakse teadet. Soodustustaseme arvutamisel kasutatavaks diskontomääraks on muutmise päeval kehtiv määr. Muuta ei ole vaja, kui teine võimalik vääring ja kogu vajalik teave soodustustaseme arvutamiseks on märgitud esialgses teates.

i) Ilma et see piiraks käesoleva punkti alapunkti g kohaldamist, on abistamiskrediidiliini raames sooritatavate üksiktehingute soodustustaseme arvutamisel kasutatavaks diskontomääraks algselt selle krediidiliini kohta teatatud määr.

37. **Seotud abi kehtivuse aeg**

a) Osalised ei kehtesta seotud abi tingimusi kauemaks kui kaheks aastaks, olgu see abi seotud üksiktehingute finantseerimise või abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppega. Abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppe korral algab kehtivusaeg sellele allakirjutamise päeval, millest teatatakse kooskõlas punktiga 46; krediidiliini pikendamisest teatatakse nii, nagu oleks tegemist uue tehinguga, ning teatele lisatakse selgitav märkus selle kohta, et tegemist on pikendamisega ja et krediidiliini pikendatakse tingimustel, mis on lubatud pikendamisest teatamise ajal. Üksiktehingute, sealhulgas abistamisprotokolli, -krediidiliini või samasuguse kokkuleppe alusel teatatavate üksiktehingute korral algab kehtivusaeg päeval, mil nõusolekust teatatakse sõltuvalt asjaoludest kas punkti 45 või 46 kohaselt.

b) Kui riik kaotab esimest korda õiguse saada Maailmapangalt 17aastaseid laene, piirdub olemasolevate ja uute seotud abi käsitlevate protokollide ja teatatud krediidiliinide kehtivuse aeg ühe aastaga, mis algab punkti 32 alapunkti b kohase võimaliku ümberliigitamise päevast.

c) Selliseid protokolle ja krediidiliine on võimalik pikendada üksnes tingimustel, mis on kokkuleppe punktide 32 ja 33 sätetega kooskõlas pärast:

— riikide ümberliigitamist ning

— kokkuleppe sätete muutmist.

Nendel asjaoludel võib olemasolevaid tingimusi kohaldada punktis 36 sätestatud diskontomäära muutumisest olenemata.

38. **Tingimuste kohandamine**

Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi ja kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga, võib osaline punktis 41 sätestatud korras kohandada tingimusi osalise või mitteosalise pakutud finantseerimistingimustega.

IV PEATÜKK

MENETLUSED

1. JAGU

Ekspordikrediidi ja kaubandusega liituva abi ühtsed menetlused

39. **Teated**

Kokkuleppe menetlustega ettenähtud teated koostatakse vastavalt V lisale, need hõlmavad selles lisas sisalduvat teavet ja nende ärakirjad saadetakse sekretariaadile.

40. **Teave riikliku toetuse kohta**

a) Kui osaline nõustub andma riiklikku toetust, millest ta on teatanud punktides 43–46 sätestatud menetluste kohaselt, teatab ta sellest kõikidele teistele osalistele ja märgib teate viitenumbri asjakohasele järelaruandluse vormile.

b) Punktide 51–53 kohases teabevahetuses teatab osaline teistele osalistele nendest krediiditingimustest, mille korral ta kavatseb toetada teatavat tehingut, ja ta võib nõuda teistelt osalistelt samalaadset teavet.

c) Lisaks V lisas sätestatud teabele, mis esitatakse tehingute kohta, millest on eelnevalt teatatud punkti 43 või 44 kohaselt, esitavad osalised asjakohases järelaruandluse vormis:

1) kõigi toetatavate tehingute puhul tagantjärele esitatava teabe tegeliku tagasimaksetähtaja ja tagasimakseprofiili kohta, sealhulgas järgmised elemendid: 1) tagasimaksetähtaja pikkus, 2) tagasimakseprofiil, 3) põhisumma tagasimaksete sagedus, 4) intressimaksete sagedus, 5) krediiditähtaja alguse ja põhisumma esimese tagasimakse vaheline aeg ning vajaduse korral 6) tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus, 7) krediidiperioodi keskpaigaks tagasimakstud põhisumma protsent, 8) maksimaalne ühekordne osamakse, 9) selgitus kättesaadavate rahaliste vahendite ajastuse ja kasutatud võlateeninduse profiili vahelise tasakaalustamatuse kohta ning 10) üksikasjalik ja piisav põhjendus toetatud tagasimakseprofiili kohta, kui tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole;

2) lisaks esitavad osalised punkti 13 alapunkti e alusel toetatavate tehingute puhul, millest ei ole eelnevalt teatatud, ka järgmise:

— selgituse põhjuste kohta, miks võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastus ja punkti 13 alapunktide a ja b kohaselt lubatud võlateeninduse profiil ei ole tasakaalus, ning

— tehingute puhul, mille tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole, toetatud tagasimakseprofiili üksikasjaliku ja piisava põhjenduse.

41. **Tingimuste kohandamise kord**

a) Enne finantseerimistingimuste kohandamist, mida osaline või mitteosaline eeldatavalt pakub vastavalt punktidele 17 ja 38, teeb osaline kõik mõistlikud pingutused, kasutades vajaduse korral ka punktis 53 kirjeldatud suulisi konsultatsioone, veendumaks, et kõnealuseid tingimusi toetatakse riiklikult, ning täidab järgmised tingimused:

1) osaline teatab kõikidele teistele osalistele tingimustest, mille korral ta kavatseb toetust anda, järgides sama teavitamise korda, mis on nõutav tingimuste kohandamise korral. Tingimuste kohandamisel mitteosalise puhul järgib tingimusi kohandav osaline sama teatamismenetlust, mis oleks nõutav juhul, kui kohandatud tingimusi pakuks osaline;

2) olenemata eespool esitatud alapunktist 1, kui kohaldatav teavitamiskord nõuaks, et tingimusi kohandav osaline ei avalikustaks oma kohustust enne pakkumismenetluse lõpptähtaega, teatab tingimusi kohandav osaline võimalikult ruttu oma kavatsusest;

3) kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

b) Osaline, kes kavatseb pakkuda identseid finantseerimistingimusi neile, keda on teavitatud vastavalt punktidele 43 ja 44, võib seda teha siis, kui siinkohal sätestatud ooteaeg on läbi saanud. Osaline teatab võimalikult varakult oma kavatsusest.

42. **Erikonsultatsioonid**

a) Osaline, kellel on mõistlik alus arvata, et teise osalise (teatamise algatanud osalise) pakutavad finantseerimistingimused on kokkuleppes ette nähtud tingimustest soodsamad, teatab sellest sekretariaadile; sekretariaat teeb kõnealuse teabe kohe kättesaadavaks.

b) Teatamise algatanud osaline selgitab oma pakkumise finantseerimistingimusi kahe tööpäeva jooksul pärast teabe väljastamist sekretariaadi poolt.

c) Pärast teatamise algatanud osalise selgitust võib iga osaline taotleda sekretariaadilt selle küsimuse arutamiseks osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku korraldamist viie tööpäeva jooksul.

d) Riikliku toetusega seotud finantseerimistingimused ei jõustu enne osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku tulemuste selgumist.

2. JAGU

Ekspordikrediidi menetlused

43. **Eelteatamine koos aruteluga**

a) Osaline teatab kooskõlas V lisaga kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi, kui

— garantiipreemia alammäära arvutamiseks kasutatakse sellise kolmandast isikust garandi riigi laenuriski liigitust ja ostja riskide kategooriat, kes ei asu võlgniku riigis [st määratud kindlaks kooskõlas punkti 21 alapunktiga e], või

— kohaldatavat garantiipreemia alammäära on vähendatud punktis 26 loetletud riigi laenuriskide maandamise meetmega.

b) Osaline teatab kooskõlas V lisaga kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi, kui toetust laiendatakse I lisa punkti 6 alapunkti a alapunkti 2 kohaselt.

c) Kui mõni teine osaline teeb kõnealuse ajavahemiku jooksul ettepaneku aruteluks, ootab teatamise algatanud osaline veel kümme kalendripäeva.

d) Osaline teatab kõigile teistele osalistele oma lõplikust otsusest pärast arutelu, et hõlbustada saadud kogemuste läbivaatamist vastavalt punktile 62. Osalised säilitavad andmeid oma kogemuste kohta seoses garantiipreemiamääradega, millest on teatatud vastavalt eespool esitatud alapunktile a.

44. **Eelteatamine**

a) Osaline teatab kooskõlas V lisaga kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille tagasimaksetähtaeg on pikem kui kümme aastat ja krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi.

b) Osaline teatab kooskõlas V lisaga kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi, kui toetust antakse vastavalt:

1) punkti 13 alapunktile f;

2) II lisa punkti 6 alapunktile a või

3) I lisa punkti 6 alapunkti a alapunktile 1.

c) Osaline teatab kooskõlas V lisaga kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi, kui toetust antakse seoses:

1) punkti 11 alapunkti d alapunktiga 3;

2) garantiipreemiamäära kohaldamisega turu võrdlusalusest lähtuva tehingu puhul kooskõlas järgmiste sätetega:

— punkti 21 alapunkti c alapunkti 1 kolmas taane, kui tegemist on osalemisega sündikaatlaenu paketis;

— punkti 21 alapunkti c alapunkti 2 teine taane, mille kohaselt kohaldatav garantiipreemiamäär on TCMB-mudeliga kindlaks määratud vastavast garantiipreemiamäärast madalam;

— punkti 21 alapunkti c alapunkti 2 kolmas taane, mille kohaselt osaline liigitab võlgniku/garandi akrediteeritud reitinguagentuuri parimast reitingust paremaks; või kui akrediteeritud reitinguagentuuri reiting puudub ja osaline liigitab tehingu kategooriasse CC2 või sellest paremasse kategooriasse või kui selle krediidireiting on AAA kuni A– või akrediteeritud reitinguagentuuri poolt võlgniku/garandi asukohariigile antud parima reitinguga võrdne või sellest soodsam;

3) garantiipreemiamäära kohaldamisega tehingu puhul, mille suhtes kohaldatakse riigi laenuriski 1.–7. kategooria garantiipreemia alammäära kooskõlas punkti 24 alapunktiga e, mille kohaselt valitud ostja riskide kategooria, mida kasutatakse garantiipreemia alammäära arvutamiseks mitteriikliku võlgniku/garandiga tehtava tehingu puhul, on:

— madalam kui CC1 (st CC0 või SOV+) või

— parem kui akrediteeritud reitinguagentuuri reiting;

4) garantiipreemiamäära kohaldamisega mitteriikliku võlgniku/garandiga tehtavate tehingute puhul kooskõlas punkti 27 alapunktiga d, mille kohaselt ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside kasutamise tulemusel kohaldatakse 0st suuremat krediidikvaliteedi parandamise tegurit või kui krediidikvaliteedi parandamise viise kasutatakse turu võrdlusalusest lähtuvas tehingus, mille tulemusel on hind TCMB-mudeliga saadud vastavast garantiipreemia alammäärast väiksem;

5) tehinguga, mille suhtes kohaldatakse ühisseisukohta, nagu on sätestatud punkti 59 alapunktis c.

3. JAGU

Kaubandusega liituvast abist teatamise menetlused

45. **Eelteatamine**

a) Osaline teatab vastavalt V lisale eelnevalt oma kavatsusest riiklikult toetada:

— kaubandusega liituvat sidumata abi, mille väärtus on vähemalt 2 miljonit SDRi ja soodustustase alla 80 %;

— kaubandusega liituvat sidumata abi, mille väärtus on alla 2 miljoni SDRi ja annetusosa (arenguabikomitee määratluse järgi) alla 50 %;

— kaubandusega liituvat seotud abi, mille väärtus on vähemalt 2 miljonit SDRi ja soodustustase alla 80 %, või

— kaubandusega liituvat seotud abi, mille väärtus on alla 2 miljoni SDRi ja soodustustase alla 50 %, välja arvatud punkti 35 alapunktides a ja b sätestatud juhtudel;

— seotud abi vastavalt punkti 35 alapunktile d.

b) Eelteade edastatakse vähemalt 30 tööpäeva enne pakkumismenetluse tähtaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

c) Kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

d) Käesoleva punkti sätteid kohaldatakse sellise seotud abi suhtes, mis on osa punktis 31 kirjeldatud sidusfinantseerimisest.

46. **Viivitamatu teatamine**

a) Osaline teatab vastavalt V lisale kõikidele teistele osalistele viivitamata, st kahe tööpäeva jooksul, nõusoleku andmisest, kui ta annab riiklikku toetust seotud abi puhul, mille väärtus on kas

— vähemalt 2 miljonit SDRi ja soodustustase vähemalt 80 % või

— alla 2 miljoni SDRi ja soodustustase vähemalt 50 %, välja arvatud punkti 34 alapunktides a ja b sätestatud juhtudel.

b) Samuti teatab osaline viivitamata kõikidele teistele osalistele abistamisprotokolli, krediidiliini või samasuguse kokkuleppe allkirjastamisest.

c) Eelnevalt ei ole vaja teatada, kui osaline kavatseb finantseerimistingimusi kohandada tingimustega, millest on viivitamata teatatud.

4. JAGU

Konsulteerimismenetlused seotud abi puhul

47. **Konsulteerimise eesmärk**

a) Osaline, kes soovib selgitust seotud abi võimalike kaubanduslike põhjuste kohta, võib nõuda täieliku abi laadi hinnangu (kirjeldatud XI lisas) esitamist.

b) Lisaks sellele võib osaline taotleda punkti 48 kohast konsulteerimist teiste osalistega. Selline konsulteerimine hõlmab ka punktis 53 kirjeldatud suulisi konsultatsioone, kus arutatakse:

— kõigepealt seda, kas abipakkumine täidab punktide 32 ja 33 nõudeid, ning

— vajaduse korral seda, kas abipakkumine on põhjendatud, isegi kui punktide 32 ja 33 nõuded ei ole täidetud.

48. **Konsulteerimise ulatuse ja aeg**

a) Konsulteerimise käigus võib osaline nõuda muu hulgas järgmist teavet:

— üksikasjaliku teostatavusuuringu või projekti eelhindamise tulemused;

— kas on olemas konkureeriv soodustusteta finantseerimist või abi finantseerimist hõlmav pakkumine;

— projekti eeldatav välisvääringutulu või -sääst;

— kas tehakse koostööd mitmepoolsete organisatsioonidega, näiteks Maailmapangaga;

— rahvusvahelise võistupakkumise (ICB) võimalus, eriti kui doonorriigi tarnija on teinud soodsaima pakkumise;

— mõju keskkonnale;

— erasektori osalus ning

— soodus- või abikrediidist teatamise aeg (nt kuus kuud enne pakkumistähtaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva).

b) Pärast konsulteerimise lõpule jõudmist teatab sekretariaat mõlema punktis 46 esitatud küsimuse vastustest kõikidele osalistele vähemalt kümme tööpäeva enne pakkumistähtaja lõppu või nõusoleku andmise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb saabub varem. Kui konsulteerivad osalejad on lahkarvamusel, palub sekretariaat teistel osalistel avaldada oma arvamust viie tööpäeva jooksul. Sekretariaat vahendab need arvamused teate saatnud osalisele, kes peaks oma abipakkumist uuesti kaaluma, kui pakkumine ei leia märkimisväärset toetust.

49. **Konsultatsioonide tulemused**

a) Doonorriik, kes soovib projekti viia ellu märkimisväärse toetuse puudumisest olenemata, teatab oma kavatsusest teistele osalistele eelnevalt, kuid mitte hiljem kui 60 kalendripäeva pärast konsultatsiooni lõppu ehk eesistuja lõppjärelduse vastuvõtmist. Samuti saadab doonorriik OECD peasekretariaadile kirja, milles ta esitab konsultatsiooni tulemused ja selgitab esmajärgulisi kaubandusega mitteseotud riiklikke huve, mis sunnivad teda niiviisi toimima. Osalised eeldavad, et sellised juhtumid on erandlikud ja harvad.

b) Doonorriik teatab viivitamata osalistele, et ta on saatnud OECD peasekretariaadile kirja, mille ärakirja ta lisab oma teatele. Doonorriik ega ükski teine osaline ei anna nõusolekut seotud abi kohta enne, kui kõnealuse teate saatmisest osalistele on möödunud kümme tööpäeva. Projektide puhul, millel leiti konsultatsioonide käigus olevat konkureerivaid turutingimustel põhinevaid pakkumisi, pikeneb kõnealune tähtaeg kümnelt tööpäevalt 15-le.

c) Sekretariaat jälgib konsultatsioonide kulgu ja tulemusi.

5. JAGU

Teabevahetus ekspordikrediidi ja kaubandusega liituva abi puhul

50. **Kontaktpunktid**

Kogu teabevahetus toimub igas riigis olevate määratud kontaktasutuste vahel välksidevahendite (nt e-post) abil ja seda käsitatakse salajasena.

51. **Järelepärimiste ulatus**

a) Osaline võib küsida mõnelt teiselt osaliselt, kuidas too suhtub mõnda kolmandasse riiki, mõne kolmanda riigi asutusse või teatavasse äritegemisviisi.

b) Osaline, kellelt taotletakse riiklikku toetust, võib saata mõnele teisele osalisele järelepärimise, mis sisaldab soodsaimaid krediiditingimusi, mille korral järelepäriv osaline oleks valmis toetust andma.

c) Kui järelepärimine saadetakse rohkem kui ühele osalisele, loetletakse selles saajad.

d) Igast järelepärimisest saadetakse sekretariaadile ärakiri.

52. **Vastuste ulatus**

a) Osaline, kellele saadetakse järelepärimine, vastab seitsme kalendripäeva jooksul ja annab nii palju teavet kui võimalik. Vastuses esitatakse võimalikult täpselt otsus, mille osaline tõenäoliselt langetab. Vajaduse korral järgneb täiemahuline vastus niipea kui võimalik. Igast vastusest saadetakse ärakiri teistele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.

b) Kui vastus järelepärimisele muutub hiljem asjakohatuks mis tahes põhjusel, näiteks seetõttu, et

— on esitatud taotlus, taotlust on muudetud või on see tagasi võetud või

— kaalutakse muid tingimusi,

läkitatakse viivitamata uus vastus, millest saadetakse ärakiri kõikidele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.

53. **Suulised konsultatsioonid**

a) Osaline nõustub kümne tööpäeva jooksul suuliste konsultatsioonide taotlustega.

b) Suuliste konsultatsioonide taotlus esitatakse osalistele ja mitteosalistele. Konsultatsioonid toimuvad pärast kümne tööpäeva pikkuse tähtaja lõppu niipea kui võimalik.

c) Osaliste eesistuja kooskõlastab sekretariaadiga vajalikud järelmeetmed, nt ühisseisukoha. Sekretariaat teeb konsultatsiooni tulemused viivitamata kättesaadavaks.

54. **Ühisseisukoha menetlemine ja vorm**

a) Ühisseisukoha ettepanekud suunatakse üksnes sekretariaadile. Sekretariaat saadab ühisseisukoha ettepaneku kõikidele osalistele ja seotud abi puhul ka kõikidele arenguabikomitee kontaktasutustele. Ettepaneku tegijat OECD võrgukeskkonnas sekretariaadi hallataval elektroonilisel teadetetahvlil (Bulletin Board) olevasse ühisseisukohtade registrisse ei märgita. Sekretariaat võib ettepaneku tegija nime nõudmise korral siiski suuliselt avaldada mõnele osalisele või arenguabikomitee liikmele. Sekretariaat peab selliste nõuete kohta arvestust.

b) Ühisseisukoha ettepanekule märgitakse kuupäev ja ettepanek esitatakse järgmise vormi kohaselt:

— viitenumber, millele järgneb sõna „ühisseisukoht“;

— impordiriigi ja ostja nimi;

— projekti nimi või võimalikult täpne kirjeldus, et projekti oleks võimalik kindlaks teha;

— ettepaneku teinud riigi kavandatud tingimused;

— ühisseisukoha ettepanek;

— teadaolevate konkureerivate pakkujate riikkondsus ja nimi;

— kaubanduslike ja finantseerimispakkumuste esitamise lõpptähtpäev ja pakkumuse number, kui see on teada;

— muu asjakohane teave, sealhulgas ühisseisukoha ettepaneku tegemise põhjused, projekti käsitlevate uuringute olemasolu ja/või eriasjaolud.

c) Punkti 32 alapunkti b alapunkti 4 kohaselt tehtud ühisseisukoha ettepanek suunatakse sekretariaadile ja selle ärakiri saadetakse kõikidele osalistele. Ühisseisukoha ettepaneku teinud osaline esitab täieliku selgituse selle kohta, miks tema arvates tuleks teatav riik liigitada punkti 32 alapunktis b sätestatust erineval viisil.

d) Sekretariaat teeb kokkulepitud ühisseisukohad avalikkusele kättesaadavaks.

55. **Ühisseisukoha ettepanekule vastamine**

a) Vastused antakse 20 kalendripäeva jooksul, kuigi osalisi kutsutakse vastama ühisseisukoha ettepanekule võimalikult kiiresti.

b) Vastuses võib olla taotlus lisateabe saamiseks, heakskiit, tagasilükkamine, ühisseisukoha muudatusettepanek või alternatiivettepanek.

c) Osalist, kes teatab, et tal puudub seisukoht, kuna eksportija ega abi saava riigi asutused ei ole projekti toetamise küsimuses tema poole pöördunud, loetakse ühisseisukoha ettepaneku heaks kiitnuks.

56. **Ühisseisukoha heakskiitmine**

a) 20 kalendripäeva pärast teatab sekretariaat kõikidele osalistele, mis on ühisseisukoha ettepanekust saanud. Kui kõik osalised ei ole ühisseisukoha ettepanekut heaks kiitnud, kuid ükski osaline ei ole seda ka tagasi lükanud, jääb ettepanek lahtiseks veel kaheksaks kalendripäevaks.

b) Pärast seda lisatähtaega loetakse osaline, kes ei ole ühisseisukoha ettepanekut sõnaselgelt tagasi lükanud, ühisseisukoha heaks kiitnuks. Sellest olenemata võib iga osaline, sealhulgas ettepaneku teinud osaline, seada ühisseisukoha ettepanekule oma heakskiidu andmise tingimuseks, et selle kiidab sõnaselgelt heaks veel vähemalt üks osaline.

c) Kui osaline ei kiida heaks üht või mitut ühisseisukoha osa, kiidab ta vaikimisi heaks kõik muud ühisseisukoha osad. Sellise osalise heakskiitmise tõttu võivad teised osalised muuta oma hoiakut ettepandud ühisseisukoha suhtes. Kõik osalised võivad pakkuda ühisseisukohaga hõlmamata tingimusi või kohandada oma tingimusi selliste tingimustega.

d) Ühisseisukohta, mida ei ole heaks kiidetud, võib uuesti kaaluda punktides 54 ja 55 sätestatud menetluste kohaselt. Sel juhul ei ole osaliste algsed otsused neile siduvad.

57. **Lahkarvamus ühisseisukoha puhul**

Kui ettepaneku teinud osaline ja muudatus- või alternatiivettepaneku teinud osaline ei jõua kaheksa kalendripäeva pikkuse lisatähtaja jooksul ühisseisukoha suhtes kokkuleppele, võivad nad seda tähtaega omavahelise kokkuleppe alusel pikendada. Sekretariaat teatab sellistest pikendamistest kõikidele osalistele.

58. **Ühisseisukoha jõustumine**

Sekretariaat teatab kõikidele osalistele kas ühisseisukoha jõustumisest või selle tagasilükkamisest; ühisseisukoht jõustub kolmandal kalendripäeval pärast sellist teadaannet. Sekretariaat teeb elektroonilisel teadetetahvlil kättesaadavaks pidevalt ajakohastatava loendi vastuvõetud või veel otsustamata ühisseisukohtadest.

59. **Ühisseisukoha kehtivus**

a) Vastuvõetud ühisseisukoht kehtib kaks aastat alates selle jõustumisest, kui sekretariaadile ei teatata, et ühisseisukoht ei ole enam asjakohane ja et kõik osalised jagavad seda arvamust. Konkreetset tehingut käsitlev ühisseisukoht kehtib veel kaks aastat, kui osaline taotleb pikendamist 14 kalendripäeva jooksul enne algse kehtivustähtaja lõppu. Konkreetset tehingut käsitleva ühisseisukoha kehtivuse edasised pikendamised või sellise ühisseisukoha kehtivuse mis tahes pikendamine, mis ei ole seotud konkreetse tehinguga, võidakse kokku leppida punktides 54–58 sätestatud menetluste teel. Punkti 32 alapunkti b alapunkti 4 kohaselt vastu võetud ühisseisukoht kehtib seni, kuni saadakse Maailmapanga andmed järgmise aasta kohta.

b) Sekretariaat jälgib ühisseisukohtade seisundi arengut ja hoiab osalisi kursis, pidades sel otstarbel elektroonilisel teadetetahvlil loendit kehtivate ühisseisukohtade seisundi kohta. Muu hulgas teeb sekretariaat järgmist:

— lisab uusi ühisseisukohti, kui osalised on need heaks kiitnud;

— muudab kehtivuse lõppkuupäeva, kui mõni osaline taotleb kehtivuse pikendamist;

— jätab välja ühisseisukohad, mille kehtivustähtaeg on lõppenud;

— avaldab kord kvartalis loendi ühisseisukohtadest, mille kehtivustähtaeg lõpeb järgmises kvartalis.

c) Osaline, kes annab riiklikku toetust ühisseisukoha alusel, mis on seotud ekspordikrediite käsitlevate eeskirjadega (st mis ei ole seotud kaubandusega liituvat abi käsitlevate eeskirjadega), teatab eelnevalt igast tehingust, mida toetatakse vastavalt punktile 44.

6. JAGU

Läbivaatamine

60. **Kokkuleppe korraline läbivaatamine**

a) Osalised vaatavad korrapäraselt läbi kokkuleppe toimimise. Läbivaatamise ajal uurivad osalised muu hulgas teatamismenetlusi, diferentseeritud diskontomäärade süsteemi rakendamist ja toimimist, seotud abi käsitlevaid eeskirju ja menetlusi, tingimuste kohandamist, varasemaid kohustusi ja kokkuleppe osaliste ringi laiendamise võimalusi.

b) See läbivaatamine põhineb osaliste kogemustel ja nende ettepanekutel parandada kokkuleppe toimimist ja tõhusust. Osalised võtavad arvesse kokkuleppe eesmärke ning valitsevat majandus- ja rahandusolukorda. Teave ja ettepanekud, mida osalised soovivad selleks läbivaatamiseks edastada, peavad jõudma sekretariaati hiljemalt 45 kalendripäeva enne läbivaatamise kuupäeva.

61. **Miinimumintressimäärade läbivaatamine**

Osalised vaatavad XII lisas esitatud turuintressi viitemäära käsitlevad sätted põhjalikult läbi hiljemalt 15. juuliks 2027.

62. **Garantiipreemiate alammäärade ja seotud küsimuste läbivaatamine**

Osalised vaatavad korrapäraselt täielikult läbi garantiipreemiaid käsitlevad eeskirjad ja menetlused. See hõlmab järgmist:

a) riigi laenuriskide liigitus ja riigi maksejõuetuse riskide hindamismudeli menetlused, et uurida kogemuste alusel mudeli sobivust;

b) garantiipreemiate alammäärade tase veendumaks, et need on jätkuvalt täpsed krediidiriski näitajad, võttes arvesse nii riiklikku ekspordikrediiti andvate asutuste tegelikke kogemusi kui ka eraturu teavet krediidiriski hindamise kohta;

c) garantiipreemia alammäärade eristus, milles võetakse arvesse osaliste pakutavate ekspordikrediidi toodete kvaliteedi ja garantiiprotsendi erinevust, ning

d) kogemused, mis on seotud riigi laenuriskide maandamise ja ostja riski krediidikvaliteedi parandamise kasutamisega, ning nende garantiipreemia alammääradele avaldatava konkreetse mõju jätkuv kehtivus ja asjakohasus.

e) Kokkuleppe garantiipreemiaid käsitlevate eeskirjade kõik aspektid, eriti turu võrdlusalusel põhineva hinnakujunduse eeskirjad, vaadatakse põhjalikult läbi hiljemalt 31. detsembriks 2024.

63. **Kohalike kulude katteks antava riikliku toetuse läbivaatamine**

Osalised vaatavad kohalike kulude toetamist käsitlevad sätted läbi hiljemalt 20. aprilliks 2024.

64. **Tagasimakseprofiilide ja -tähtaegade läbivaatamine**

Sekretariaat koostab iga kahe aasta tagant põhjaliku aruande osaliste poolt II peatüki, I lisa ja II lisa kohaselt toetatavate ekspordikrediitide tagasimakseprofiilide ja tagasimaksetähtaegade kohta, tuginedes eelteadetele ja järelaruannetele. Aruanne sisaldab statistilist ja kvalitatiivset analüüsi tagasimakseprofiili paindlikkusmeetmete kasutamise ja toetatavate tagasimaksetähtaegade pikkuse kohta. Kui aruandest peaks ilmnema, et kokkuleppe II peatüki, I lisa ja II lisa kohaselt toetatavatest tehingutest rohkem kui 30 % puhul kasutati nõuetekohaselt põhjendatud paindlikkusmeetmeid, viivad osalised läbi tagasimaksestruktuuri parameetrite kohustusliku läbivaatamise.

I LISA

SEKTORILEPE KLIIMAMUUTUSTE EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

Käesoleva sektorileppe eesmärk on kehtestada asjakohased finantseerimistingimused projektidele valitud sektorites, mis on muu hulgas ka rahvusvaheliste algatuste raames selgitatud välja kui sektorid, mis aitavad olulisel määral kaasa kliimamuutuste leevendamisele, hõlmates nii keskkonnasäästlike energiaallikate, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, energiatõhususe kui ka kliimamuutustega kohanemise projekte ning veeprojekte. Käesoleva sektorileppe osalised on nõus sellega, et kokkulepet täiendava sektorileppe finantseerimistingimusi kohaldatakse viisil, mis on kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga.

I PEATÜKK

Sektorileppe kohaldamisala

1. **Kliimamuutuste leevendamise sektorite selliste projektide kohaldamisala, mis on I liite kohaselt toetuskõlblikud**

a) Käesolevas sektorileppes sätestatakse finantseerimistingimused, mida kohaldatakse selliste riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suhtes, mis on seotud sektorileppe I liites loetletud toetuskõlblike sektorite lepingutega, tingimusel et nagu kõigi riiklikult toetatavate ekspordikrediitide puhul käsitletakse nende mõju kooskõlas nõukogu 2012. aasta soovitusega keskkonda ja riiklikult toetatavaid ekspordikrediite käsitlevate ühiste lähenemisviiside ning keskkonnaalase ja sotsiaalse hoolsuskohustuse kohta. Sektorite loendit ja asjakohastel juhtudel vastavaid tehnoloogiaga mitteseotud tulemuslikkuse kriteeriume, mida on kasutatud projekti toetuskõlblikkuse kindlakstegemiseks, võib aja möödudes muuta kooskõlas käesoleva sektorileppe punktis 8 esitatud läbivaatamist käsitlevate sätetega.

b) Sellised lepingud on seotud täielike projektide või nende osade ekspordiga, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja kindlakstehtava projekti ehitamiseks ja kasutuselevõtuks, järgmistel tingimusel:

1) projekti tulemusel on CO_2 heide või CO_2 ekvivalent väike või võrdub nulliga ja/või energiatõhusus suur;

2) projekt peaks olema kavandatud nii, et see vastaks vähemalt I liites sätestatud heitenormidele, ja

3) sätestatud tingimusi laiendatakse ainult projekti käigus ettetulevate konkreetsete finantsraskuste lahendamiseks ja need põhinevad iga projekti rahalistel vajadustel ning konkreetsetel turutingimustel.

c) I liites projektiklassis A loetletud sektorite suhtes kehtivad tingimused piirduvad järgmisega:

1) täielike keskkonnasäästlike energiajaamade või nende osade eksport, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja selliste jaamade ehitamiseks ja kasutuselevõtuks;

2) olemasolevate keskkonnasäästlike energiajaamade moderniseerimine, kui jaama kasutusiga pikeneb tõenäoliselt vähemalt määratava tagasimakseperioodi võrra. Kui see kriteerium on täitmata, kohaldatakse kokkuleppe II peatüki tingimusi.

d) I liites projektiklassis A loetletud sektorite suhtes kehtivaid tingimusi ei kohaldata selliste väljaspool energiajaama krundi piire asuvate objektide suhtes, mille eest vastutab tavaliselt ostja, eeskätt veevarustus, mis ei ole energiatootmisjaamaga otseselt ühendatud, kulud, mis on seotud maaparanduse, teede, ehituslinnakute, elektriliinide ja jaotlatega, ning kulud, mis tulenevad ametlikust heakskiitmise korrast ostja riigis (nt krundikasutusluba, ehitusluba), välja arvatud järgmiselt:

1) sel määral, mil asjaomased objektid kuuluvad I või II liite alla;

2) juhul, kui jaotla ja energiajaama ostja on üks ja sama isik ning leping sõlmitakse seoses kõnealuse energia algse jaotlaga, ei tohi algse jaotla tingimused olla soodsamad kui energiajaama tingimused, ja

3) tingimused, mida kohaldatakse alajaamade, transformaatorite ja vähemalt 60 kV pingega ülekandeliinide suhtes, mis asuvad väljaspool energiajaama krundi piire, ei tohi olla soodsamad kui energiajaama tingimused.

e) Osalised võivad teha ettepaneku kehtestada käesolevas sektorileppes sätestatud finantseerimistingimused sellistele kliimamuutuste leevendamise projektidele, mis ei ole praegu I liites loetletud või mis ei vasta I liites sätestatud toetuskõlblikkuse kriteeriumitele. Neid projekte käsitletakse igal üksikjuhul eraldi vastavalt kokkuleppe punktides 54–59 sätestatud korrale. Ettepanekutesse, mis on kooskõlas ühiste kliimaeesmärkide ja käesoleva sektorileppe eesmärgiga, suhtuvad osalised pooldavalt.

2. **Kliimamuutustega kohanemise selliste projektide kohaldamisala, mis on II liite kohaselt toetuskõlblikud**

a) Käesolevas sektorileppes sätestatakse finantseerimistingimused, mida kohaldatakse selliste riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suhtes, mis on seotud käesoleva sektorileppe II liites sätestatud kriteeriumitele vastavate lepingute või projektidega.

b) Sellised lepingud on seotud täielike projektide või nende osade ekspordiga, kaasa arvatud kõik koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja kindlakstehtava projekti teostamiseks ja kasutuselevõtuks, järgmistel tingimusel:

1) II liites sätestatud tingimused on täidetud ja

2) sätestatud tingimusi laiendatakse ainult projekti käigus ettetulevate konkreetsete finantsraskuste lahendamiseks ja need põhinevad iga projekti rahalistel vajadustel ning konkreetsetel turutingimustel.

c) Käesolevat sektorilepet kohaldatakse ka olemasolevate projektide moderniseerimiseks, et võtta arvesse kohandamisvajadusi juhtudel, kui projekti kasutusiga pikeneb tõenäoliselt vähemalt määratava tagasimakseperioodi võrra. Kui see kriteerium on täitmata, kohaldatakse kokkuleppe tingimusi.

3. **Veeprojektide kohaldamisala**

Käesolevas sektorileppes sätestatakse finantseerimistingimused, mida kohaldatakse selliste riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suhtes, mis on seotud järgmiste inimkasutuseks ettenähtud veevarustust ja reoveepuhastusrajatisi hõlmavate täielike projektide või nende osade ekspordilepingutega:

a) taristu omavalitsusüksuste, sh kodumajapidamiste ja väikeettevõtete varustamiseks joogiveega, st vee puhastamine joogivee saamiseks ja jaotusvõrk (sealhulgas lekketõrje);

b) reovee kogumise ja käitlemise rajatised, st kodumajapidamiste ja tööstuse reovee ja kanalisatsioonijääkide kogumine ja käitlemine, sealhulgas kõnealuse tegevusega seotud protsessid vee korduskasutamiseks ja ringlussevõtuks ning sette käitlemiseks;

c) selliste rajatiste moderniseerimine, kui jaama kasutusiga pikeneb tõenäoliselt vähemalt määratava tagasimakseperioodi võrra. Kui see kriteerium on täitmata, kohaldatakse kokkuleppe tingimusi.

II PEATÜKK

Ekspordikrediite käsitlevad sätted

4. **Pikim tagasimaksetähtaeg**

a) Käesoleva sektorileppe punkti 1 alusel toetuskõlblike kliimamuutuste leevendamise tehingute pikim tagasimaksetähtaeg on sätestatud I liites.

b) Käesoleva leppe punkti 2 alusel toetuskõlblike ja II liites esitatud toetuskõlblikkuse kriteeriumitele vastavate kliimamuutustega kohanemise tehingute puhul on pikim tagasimaksetähtaeg 22 aastat.

c) Käesoleva leppe punkti 3 alusel toetuskõlblike veetehingute pikim tagasimaksetähtaeg on 22 aastat.

5. **Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine**

a) Tavaliselt makstakse ekspordikrediidi põhisumma tagasi võrdsete ja korrapäraste osamaksetena või asjakohasel juhul (nt kui toetust antakse liisingutehingutele või eraldiseisvate masinate või seadmete ekspordiks) võrdsete tagasimaksetena, mis koosnevad põhiosast ja intressist.

b) Põhisummat makstakse vähemalt igal aastal, kusjuures põhisumma esimene makse tuleb teha hiljemalt üks aasta pärast krediiditähtaja algust.

c) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähtaja algust. Kui põhisumma tagasimaksmine toimub kord aastas, makstakse intressi vähemalt iga 12 kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt 12 kuud pärast krediiditähtaja algust.

d) Pärast krediiditähtaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

e) Juhul, mis on nõuetekohaselt põhjendatud sellega, et võlgnikule kättesaadavate vahendite ajastus ei ole tasakaalus eespool punktides a ja b esitatud parameetrite alusel saada oleva võlateeninduse profiiliga, võib käesoleva leppe alusel toetatavaid ekspordikrediite anda järgmiste piirangute raames:

1) käesoleva leppe alusel toetuskõlblikud tehingud, millele kohaldub pikim tagasimaksetähtaeg 15 aastat, ja projektiklassi B 1. liigi raames toetatavad tehingud:

— ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 30 % krediidi põhisummast;

— põhisumma esimene tagasimakse tehakse hiljemalt 24 kuud pärast krediiditähtaja algust;

— tagasimakseperioodi pikim kaalutud keskmine kestus on 65 % tehingu tagasimaksetähtajast või kuus aastat, kusjuures kohaldatakse seda perioodi, kumb on pikem;

2) kõik muud tehingud, mida võib selle leppe alusel toetada:

— ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 35 % krediidi põhisummast;

— põhisumma esimene tagasimakse tehakse hiljemalt 36 kuud pärast krediiditähtaja algust;

— tagasimakseperioodi pikim kaalutud keskmine kestus on 70 % tehingu tagasimaksetähtajast või kuus aastat, kusjuures kohaldatakse seda perioodi, kumb on pikem.

III PEATÜKK

Menetlused

6. **Eelteatamine**

a) Osaline, kes kavatseb anda toetust kooskõlas käesoleva sektorileppe sätetega, teatab sellest vähemalt kümme kalendripäeva enne mis tahes kohustuse võtmist, mille krediidiväärtus on enam kui 10 miljonit SDRi, kooskõlas:

1) kokkuleppe punktiga 44, kui toetust laiendatakse vastavalt käesoleva sektorileppe punktidele 1 või 3;

2) kokkuleppe punktiga 43, kui toetust laiendatakse vastavalt käesoleva sektorileppe punktile 2.

b) Selline teade sisaldab projekti põhjalikumat kirjeldust näitamaks, kuidas projekt vastab toetuse kriteeriumitele, mis on sätestatud käesoleva sektorileppe punktides 1 või 2.

c) Käesoleva sektorileppe I liite kohaselt toetatavate projektide puhul sisaldab selline teade teavet kohaldatavate tehniliste või heitenormide kohta ja võimaluse korral eeldatava heitkoguste vähendamise määra kohta.

d) Käesoleva sektorileppe II liite kohaselt toetatavate projektide puhul sisaldab selline teade asjakohastel juhtudel sõltumatu kolmanda isiku poolse läbivaatamise tulemusi.

e) Tehingute puhul, mida on toetatud eespool punkti 5 alapunkti e alusel, esitavad osalised muu hulgas:

1) üksikasjaliku teabe toetatud tagasimakseprofiili kohta ja selgituse põhjuste kohta, miks võlgnikule kättesaadavate vahendite ajastus ei ole tasakaalus saada oleva võlateenindusprofiiliga, kui seda toetatakse vastavalt punkti 5 alapunktidele a ja b, ning

2) tehingute puhul, mille tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole, toetatud tagasimakseprofiili üksikasjaliku ja piisava põhjenduse.

f) Osaline teatab kõigile teistele osalistele oma lõplikust otsusest pärast arutelu, et hõlbustada saadud kogemuste läbivaatamist.

IV PEATÜKK

Järelevalve ja läbivaatamine

7. **Edasine töö**

Osalised nõustuvad vaatama läbi järgmised küsimused:

a) hooned, mille energia netotarve võrdub nulliga;

b) kütuseelementidega seotud projektid;

c) saastevabad gaas- ja vedelkütused;

d) tulevaste vähese heitega tootmist käsitlevate rahvusvaheliste standardite läbivaatamine ja leppesse lisamine (nt Rahvusvahelise Energiaagentuuri poolt).

8. **Järelevalve ja läbivaatamine**

a) Sekretariaat annab käesoleva sektorileppe rakendamise kohta aru kord aastas. Vastavas aruandes dokumenteeritakse kokkuleppe punkti 43 kohaste arutelude tulemused. Aruanne sisaldab avalikustamiseks mõeldud kokkuvõtet.

b) Osalised vaatavad korrapäraselt läbi käesoleva sektorileppe kohaldamisala ja muud sätted. Konkreetsemalt toimub läbivaatamine enne 2028. aasta lõppu või siis, kui pärast 15. juulit 2023, kui on tehtud 150 kliimamuutuste sektorileppe tehingut, olenevalt sellest kumb saabub varem. Läbivaatamine põhineb teavitamisprotsessi käigus saadud kogemustel (sealhulgas teave kohaldatud tehniliste või heitenormide ja, kui see on kättesaadav, saavutatud heitkoguste vähendamise määrade kohta), uusimatel kliimateadust käsitlevatel aruannetel ja kliimavaldkonnaga seotud tehnoloogiate turutingimuste hindamisel.

c) Kui osaline tunneb muret, et käesoleva sektorileppe mõni säte või sätted ei toimi enam kooskõlas kokkuleppe eesmärgiga, mis on sätestatud kokkuleppe punktis 1 („Eesmärk“), võib see osaline paluda, et küsimust arutataks osaliste järgmisel kavandatud kohtumisel, ning ta peaks esitama oma mure kohta tõendid.

d) Käesoleva sektorileppe I liide vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel, sealhulgas osalise esitatud taotluse korral, et hinnata, kas kõnealusesse liitesse tuleks lisada või sellest eemaldada mõni projektiklass ja/või -liik või kas tuleks muuta mõnd künnist. Uusi projektiklasse ja/või -liike käsitlevate ettepanekute toetuseks esitatakse teave selle kohta, kuidas sellisesse klassi/liiki kuuluvad projektid peaksid täitma punktis 1 sätestatud kriteeriumeid.

I liide

Kliimamuutuste leevendamise projektide toetuskõlblikkuse kriteeriumid

Allpool esitatud määratluste ja standardite eesmärk on edendada osaliste ühist arusaama käesoleva sektorileppe rakendamisest vastavate projektiliikide puhul. Need ei piira muid kliimaga seotud määratlusi või standardeid, mis on juba olemas või on praegu väljatöötamisel või mis töötatakse välja tulevikus.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimak-setähtaeg
PROJEKTIKLASS A: keskkonnasäästlik energiatootmine				
1. LIIK: taastuvenergia	Jaamad tervikuna või nende osad ning olemasolevate jaamade moderniseerimine järgmistes sektorites: a) tuuleenergia; b) maapõueenergia; c) tõusu-mõõnaenergia, sh tõusu-mõõnavooenergia; d) laineenergia; e) osmootne energia; f) fotogalvaaniliselt saadud päikeseenergia; g) päikese soojusenergia; h) ookeanide soojusenergia; i) bioenergia: kõik jätkusuutlikud prügilagaasil, reoveekäitlusrajatise gaasil, biogaasienergial või biomassist saadud kütusel põhinevad energiarajatised. „Biomass“ – põllumajanduslikust tootmisest (kaasa arvatud taimsed ja loomsed ained), metsatööstusest ja seotud tootmisharudest pärit toodete, jäätmete ja jääkide biolagunev fraktsioon ning tööstus- ja olmejäätmete biolagunev fraktsioon; j) hüdroenergia; k) energiatõhusus taastuvate energiaallikatega seotud projektides.			22 aastat
2. LIIK: elektrienergia tootmine saastevabast vesinikust	Selliste elektritootmisrajatiste ehitamine, mis kasutavad elektrienergia tootmiseks üksnes saastevaba vesinikku.		Saastevaba vesiniku standardite kohta vt PROJEKTIKLASS F, 1. LIIK.	Vt projektiklass F, 1. liigi tagasimakse-tingimused

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS B: tervendamisprojektid fossiilkütuseid kasutavates elektrijaamades, fossiilkütuste asendamine				
1. LIIK: fossiilkütust kasutavad elektrijaamad, kus kogutakse ja säilitatakse süsinikdioksiidi (*)	Protsess, mis hõlmab CO_2 voo eraldamist heitest, mida toodavad fossiilkütust kasutavad tootmisallikad, selle transport kogumiskohale keskkonnaohutuks ja püsivaks CO_2 geoloogiliseks säilitamiseks või kasutamiseks sisendi või lähteainena toodete või teenuste loomiseks.	Saavutada fossiilkütust kasutavate energiaallikate madal heitetase.	Mahukuses jõutakse tasemeni, mis on iga GWh kohta võrdne või väiksem kui 350 tonni (meetermõõdustikus) atmosfääri paisatud CO_2, ([1]) või kõikide projektide puhul kogumise ja säilitamise määrani, mis vähendaks jaama CO_2 heidet vähemalt 65 % või kogumismäär peab olema vähemalt 85 % CO_2 heitest, mis pärineb riikliku eksporditoetuse taotluses nimetatud seadmetest. See 85 % kehtib tavapäraste käitamistingimuste juures.	18 aastat
2. LIIK: jäätmeenergia (*)	Üksus, mis on ette nähtud energia tootmiseks tahkete segajäätmete termilise töötlemise teel (sh gaasistamine).	Kompenseerida tavaenergia kasutamisest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet, vähendades edaspidi kasvuhoonegaase nagu metaan, mis muidu jäätmetest eralduks.	Aurutsükli korral katla (või aurugeneraatori) vähemalt 75 % energiamuundamise tõhusus alumise kütteväärtuse alusel ([2]). Gaasistamise korral gaasistaja tõhusus vähemalt 65 % alumisest kütteväärtusest ([3]).	15 aastat
3. LIIK: hübriidelektrijaamad (*)	Elektrijaam, mis toodab elektrienergiat nii taastuvast energiaallikast kui ka fossiilkütuseallikast.	Selleks et vastata jaama kasutatavusnõudele, on fossiilkütusest energia tootmise allikas nõutav sellel ajal, kui taastuvast energiaallikast ei saa energiat toota või sellest ei piisa. Fossiilkütuseallikas võimaldab kasutada hübriidelektrijaamas taastuvenergiat, millega saavutatakse standardse fossiilkütust kasutava jaamaga võrreldes märkimisväärne CO_2 heite vähendamine.	Mudel 1: kaks eraldi tootmisallikat: üks taastuv energiaallikas ja üks fossiilkütuseallikas. Projekt tuleb kavandada nii, et vähemalt 50 % selle prognoositud aastasest energia kogutoodangust pärineb jaama taastuvast energiaallikast Mudel 2: üks tootmisallikas, mis kasutab nii taastuvat energiaallikat kui ka fossiilkütust. Projekt tuleb kavandada nii, et vähemalt 75 % kasulikust toodetud energiast saadakse taastuvast allikast.	15 aastat

(*) Kliimamuutustega seotud tungivatele vajadustele reageerimiseks on osalised keskendanud oma jõupingutused kliimamuutuste sektorileppe kohaldamisala laiendamisele, et hõlmata uusi projektiklasse. Osalised võtavad endale kohustuse vaadata läbi need projektiklassid, mida ei ole alates 2012. aastast läbi vaadatud, niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2024. aasta märtsis.

([1]) Maagaasiküttel töötava jaama korral tuleks saavutada märkimisväärselt väiksem CO_2-mahukus.

([2]) Katla (või aurugeneraatori) energiamuundamise tõhusus = (auru eksporditud puhassoojus/soojus või kütteväärtus [alumine kütteväärtus], mida kütus annab) (× 100 %).

([3]) Gaasistaja tõhusus = (gaasi kütteväärtus kasutatud kütusekilogrammi kohta / ühe kütusekilogrammi puhas kütteväärtus (alumine kütteväärtus)) (× 100 %).

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS C: energiatõhusus				
1. LIIK: soojuse ja elektri koostootmise projektid (*)	Mitme energialiigi (elektri-, mehhaanilise ja soojusenergia) samaaegne tootmine ühes integreeritud süsteemis. Koostootmisjaama toodang hõlmab elektri- või mehhaanilist energiat ning soojusenergiat äriliseks, tööstuses ja/või elamumajanduses kasutamiseks.	Kuni kaks kolmandikku primaarenergiast, mida kasutatakse elektrienergia tootmiseks tavapärastes soojusenergiajaamades, läheb soojusena kaduma. Seega võib soojuse ja elektri koostootmine olla tõhus võimalus kasvuhoonegaaside vähendamiseks. Soojuse ja elektri koostootmine on võimalik kõikide soojaseadmete ja kütustega (sh biomass ja päikesesoojus) alates mõnekilovatistest kuni 1 000 megavatiste aurukondensatsiooniga energiajaamadeni ([1]).	Üldine tõhusus vähemalt 75 % vähese küttevääruse alusel ([2]).	15 aastat
2. LIIK: kaugküte ja/või kaugjahutus (*)	Jaotusvõrk soojusenergia viimiseks tootmisüksusest lõpptarbijani.	Kaugkütte tõhususe parandamine, ehitades suure soojustõhususega auru ja/või sooja vee torujuhtmestikke, vähendades torustike ja muundurite kadusid ja suurendades heitsoojuse kasutamise hulka. Kaugjahutus on kombineeritud tehnoloogia CO_2 heite ja õhusaaste vähendamiseks ja energiajulgeoleku suurendamiseks, näiteks üksikute kliimaseadmete asendamise teel.	Kaugtorustike soojusjuhtivus peab olema alla 80 % asjaomasest Euroopa standardiga EN 253:2009 ettenähtud soojusjuhtivusest (vaadatakse läbi standardi ajakohastamise ajal).	15 aastat

(*) Kliimamuutustega seotud tungivatele vajadustele reageerimiseks on osalised keskendanud oma jõupingutused kliimamuutuste sektorileppe kohaldamisala laiendamisele, et hõlmata uusi projektiklasse. Osalised võtavad endale kohustuse vaadata läbi need projektiklassid, mida ei ole alates 2012. aastast läbi vaadatud, niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2024. aasta märtsis.

([1]) Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) neljas hindamisaruanne: Climate Change 2007, http://www.ipcc.ch/publications_and_data/ ar4/wg3/en/ch4s4-3-5.html.

([2]) Soojuse ja elektri koostootmissüsteemi kogutõhusus (η_o) on kogu kasulik netoenergiatoodang (W_E) ja kasulik netosoojusenergiatoodang (ΣQ_{TH}) jagatuna kogu kütusesisendiga (Q_{FUEL}), nagu on näidatud allpool:

$$\eta_o = \frac{W_E + \Sigma Q_{TH}}{Q_{FUEL}}$$

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS C: energiatõhusus (jätkub)				
3. LIIK: arukad võrgud (*)	Integreeritud kõrgtehnoloogiliste elektrivõrkude parem suutlikkus dünaamiliselt jälgida ja kontrollida kõigi nende koosseisu kuuluvate tehniliste komponentide (nt elektritootmine, võrguhalduslahendused, kõrgepinge alalisvoolu konverterid ja süsteemid, paindlikud vahelduvvoolu ülekande süsteemid, elektri erisüsteemid, ülekandmine, jaotamine, salvestamine, arukate võrkude jõuelektroonika lahendused, tarbimise vähendamine, mõõtmine, hajutatud energiaallikad) sisendeid ja väljundeid. IKT vastavalt rahvusvaheliselt kokku lepitud standarditele, nagu NIST-SGIP ja ETSI-CEN-CENELEC.	Võrguettevõtjatel, ülekandesüsteemi halduritel ja jaotusvõrguettevõtjatel, võrgu kasutajatel, salvestite ja mõõtmissüsteemide käitajatel, teenuste ja rakenduste pakkujatel või elektribörsi platvormi haldajatel võimaldatakse rajada säästlikud, keskkonnasõbralikud, tasakaalustatud ja jätkusuutlikud elektrisüsteemid, millel on väiksemad ülekandekaod ja optimaalne varustuskvaliteet, kõrgem ohutustase ja stabiilsem vooluvõrk, mis kasutavad taastuvenergia vooluvõtuseadmeid ning mis on kulutõhusamad ja kindlamad. Selleks toetatakse tarnelepinguid, mis hõlmavad eelkõige uuenduslike tipptasemel tehnoloogiate ja teenuste eksporti.	Kohaldada tuleb standardeid 1, 2 (a või b) ja 3. 1. Vähemalt 20 % rahastamiskõlblike projektide kogukuludest peab olema ette nähtud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) rahastamiskõlblikuks ajakohastamiseks. 2a. Rahastamiskõlblikele projektidele esitatavad miinimumnõuded on fossiilkütuste põletamisest tuleneva CO_2 heite vähendamine hinnanguliselt vähemalt 10 % või 2b. CO_2 heite märkimisväärne tõendatud vähenemine tuleneb ühest järgmisest: — aruka võrgu rakenduse või projekti raames käitatava elektrivõrgu energiakadude vähendamine vähemalt 5 % või — aruka võrgu rakenduse või projekti raames käitatavas võrgus elektri kogutarbimise vähendamine vähemalt 5 % või — taastuvenergia, sealhulgas madalamal pingetasemel toodetava taastuvenergia vahelduv võrkujuhtimine vähemalt 10 % ulatuses võrku juhitavast koguenergiast, juhul kui kasutatakse aruka võrgu tehnoloogiat. 3. Enne tegevusloa andmist vaatab sõltumatu, kvalifitseeritud kolmas isik projekti üle ja koostab aruande, milles kirjeldatakse	15 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
			kavandatavat aruka võrgu rakendust või projekti, ning kontrollib, kas projekt või rakendus vastab standarditele 1 ja 2 (a või b). Standardit 2b kasutavate projektide puhul lisatakse aruandele projektist tulenev hinnanguline CO_2 heite vähenemine. Kõnealune aruanne edastatakse osalistele enne mis tahes finantstoetusele loa andmist ning loa andmine sõltub sellest, kas aruandes kinnitatakse, et standardeid 1 ja 2 (a või b) järgitakse kavandatava arukate võrkude projekti või rakenduse puhul. Standardeid mõõdetakse, võrreldes hinnangulisi heitkoguseid või energiakasutust võrgu kasutusalal, kui kavandatavad aruka võrgu tehnoloogialahendused kasutusele võetakse, heitkoguste või energiakasutusega samas piirkonnas, kui aruka võrgu tehnoloogiat ei ole kasutusele võetud.	

(*) Kliimamuutustega seotud tungivatele vajadustele reageerimiseks on osalised keskendanud oma jõupingutused kliimamuutuste sektorileppe kohaldamisala laiendamisele, et hõlmata uusi projektiklasse. Osalised võtavad endale kohustuse vaadata läbi need projektiklassid, mida ei ole alates 2012. aastast läbi vaadatud, niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 2024. aasta märtsis.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS D: süsiniku kogumine, kasutamine ja säilitamine				
	Selliste rajatiste ehitamine ja käitamine, mis on ette nähtud: — heiteallikatest sellise CO_2 kogumiseks, mis muidu eralduks keskkonda, või CO_2 kogumiseks välisõhust;	Vähendamaks oluliselt CO_2 heidet olemasolevatest allikatest.	Heitkoguste välisõhust kogumise rajatised peavad koguma kokku vähemalt oma tegevuse käigus tekkivate heitkoguste CO_2 ekvivalendi. Maapõues säilitamine vastab standardile ISO 27914:2017. Kogutud ja/või transporditud CO_2 toetuskõlblik kasutamine	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
	— kogutud CO_2 ettevalmistamiseks selle transportimiseks (torujuhtme kaudu, raudteed või maanteed pidi või laevaga), sealhulgas kogutud CO_2 transpordinõuetele vastavaks muutmiseks (nt kokkusurumine); — kogutud CO_2 transportimiseks lõplikku kasutuskohta või — kogutud CO_2 püsivaks säilitamiseks.		on hõlmatud puhaste vedelate ja gaasiliste kütuste (PROJEKTIKLASS K) ja vähese heitega tootmisega (PROJEKTIKLASS G). CO_2 kasutamine fossiilkütustega seotud tegevuste, nt fossiilkütuste taaskasutamise suurendamise jaoks ei ole toetuskõlblik. CO_2 transportimiseks ja säilitamiseks on kehtestatud asjakohased lekke tuvastamise süsteemid ja seirekavad, mille kohta esitatakse korrapäraselt aruandeid, mida kontrollivad riiklikud ametiasutused või sõltumatu kolmas isik.	

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS E: energia ülekandmine, jaotamine ja salvestamine				
1. LIIK: energia juhtimine, ülekandmine ja jaotamine	Võrgupõhiste energia (nt keemiline, soojus-, mehaaniline ja elektrokeemiline energia) salvestamise rajatiste ehitamine ja/või laiendamine. Sellise taristu ehitamine ja laiendamine, millega transporditakse vähese CO_2 heitega toodetud elektrienergiat, sealhulgas otseühendused vähese CO_2 heitega energiaallikate ja võrgulõikudega, kus elektrienergia allikate jaotus vastab standarditele. Nutiarvestite ja muude võrgu tõhusust parandavate tehnoloogiate paigaldamine.	Hõlbustamaks energiasüsteemide CO_2 heite pikaajalist kulutõhusat vähendamist.	Vähese CO_2 heitega toodetud elektrienergia alased projektid on toetuskõlblikud juhul, kui vähese CO_2 heitega toodetud elektrienergia moodustab uuest paigaldatud tootmisvõimsusest projektile järgneva viie aasta jooksul üle 60 %. Vähese CO_2 heitega toodetud elektrienergiaga on tegemist iga käesolevas liites projektiklassi A all loetletud energiaallika puhul või juhul, kui elektrienergia tootmisega kaasnenud kasvuhoonegaaside heide on väiksem kui läviväärtus 133 g CO_2e/kWh. Arvestades, et elektrifitseerimine väikese või väiksema keskmise sissetulekuga riikides on CO_2 heite vähendamise seisukohast otsustava tähtsusega, ei kohaldata eespool nimetatud standardit nendes riikides teostatavate projektide suhtes kuni viie aasta jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva, kui osalised ei lepi kokku teisiti. Selliste projektide suhtes kohaldatakse punkti 43.	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
			Sellise taristu ehitamise ja laiendamise projektid, millega transporditakse elektrienergiat, on toetuskõlblikud, kui need ei hõlma fossiilkütusel töötavate elektrijaamade otse võrku ühendamist. Võrgutõhususe projektidokumendid peavad usutavalt tõendama, et energiatõhusus on projekti peamine eesmärk.	
2. LIIK: patareide ja akude tootmine ja ringlussevõtt	Selliste rajatiste ehitamine, mis toodavad kliimamuutusi leevendava lõppkasutusega akusid, akupakke ja akuelemente (nt kasutamiseks kommunaalsektoris, transpordis ja tööstuslikel otstarvetel). Patarei- ja akujäätmete ringlussevõtt.	Suurendamaks kliimamuutusi leevendavate patareide ja akude toodangut ja hõlbustamaks suure CO_2 heitega tegevuste puhul CO_2 heite kulutõhusat vähendamist.	Projekti kirjeldus teates peaks sisaldama aku lõppkasutuse kirjeldust.	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS F: saastevaba vesinik ja ammoniaak				
1. LIIK: saastevaba vesiniku tootmine	Saastevaba vesiniku tootmiseks ettenähtud rajatiste ehitamine.	Hõlbustamaks CO_2 heite vähendamist suure heitega sektorites.	Saastevaba vesiniku projektid on toetuskõlblikud, kui: i. vesinikuga kaasnev heide olelusringis allikast tarbijani (lähteaine tootmisest kuni vesiniku veoni) on väiksem kui 3 kg CO_2 ühe kilogrammi H_2 (1. tase); ii. vesinikuga kaasnev heide olelusringis allikast tarbijani (lähteaine tootmisest kuni vesiniku veoni) on väiksem kui 4 kg CO_2 ühe kilogrammi H_2 (2. tase).	1. tase: 22 aastat 2. tase: 18 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
2. LIIK: saastevaba ammoniaagi tootmine	Saastevaba ammoniaagi tootmiseks ettenähtud rajatiste ehitamine.	Hõlbustamaks CO_2 heite vähendamist suure heitega sektorites.	Saastevaba ammoniaak on ammoniaak, mida toodetakse saastevabast vesinikust vastavalt käesolevas liites kindlaksmääratud standarditele või mida kogutakse heitveest. Saastevaba ammoniaagi piirmäärad vastavad selle tootmisel kasutatava saastevaba vesiniku piirmääradele. Heitveest kogutud saastevaba ammoniaagi jaoks ei ole kehtestatud künniseid.	1. tase: heitveest kogutud saastevaba ammoniaak: 22 aastat 2. tase: 18 aastat
3. LIIK: Vesiniku ülekanne, jaotamine ja hoiustamine	Selliste hoiustamis-, ülekande- ja jaotusrajatiste ehitamine, mis on ühendatud saastevaba vesiniku tootmisrajatistega või mis eeldatavasti ühendatakse nendega viie aasta jooksul. Olemasolevate gaasirajatiste muutmine 100 % vesinikurajatisteks. Gaasivõrkude kasutusotstarbe muutmine nii, et neis saab kasutada vesinikku.	Arendamaks saastevaba vesiniku ülekandeks, jaotamiseks ja hoiustamiseks vajalikku taristut, tunnistades, et saastevaba vesiniku puhul kasutatakse samu ülekande-, jaotus- ja hoiustamisrajatisi nagu muu vesiniku puhul, ning tunnistades lisaks, et saastevaba vesiniku kasutuselevõtt nõuab taristu arendamist nii, et seda saab kasutada igat liiki vesiniku jaoks.	Saastevaba vesiniku standardite kohta, kui need on asjakohased, vt PROJEKTIKLASS F, 1. LIIK.	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS G: vähese heitega tootmine ([1])				
	Vähese heitega tootmine, sealhulgas täielike tootmisrajatiste ja nende osade ehitamine, laiendamine või moderniseerimine, seadmete tarnimine ning nendega otseselt seotud taristu ja teenused. Näidisloend: a) raudmetallid ja mitteraudmetallid, b) tsement, c) kemikaalid (sh väetis, ammoniaak), d) paberimass ja paber.	Motiveerimaks tootjaid minema üle kestlikele tavadele sektorites, kus heidet on raske vähendada, et toetada kasvuhoonegaaside poolest heitemahukate tehnoloogiate asendamist tehnoloogiatega, mis aitavad märkimisväärselt kaasa kliimamuutuste leevendamisele, eelkõige tootmissektorites, kus esineb ülemaailmne ülepakkumine.	Enne kui osalised saavutavad tulevase läbivaatamise käigus asjakohaste standardite osas üksmeele, peavad osalised kasutama kokkuleppe punktides 54–59 kirjeldatud ühisseisukoha menetlusi, et esitada ettepanek vähese heitega tootmisprojekti kohta. Nimetatud ettepanek sisaldab toote valmistamise kasvuhoonegaaside heitemahukuse väärtust, mis on	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
			arvutatud kooskõlas kasvuhoonegaaside aruandlusprotokolliga, võttes arvesse 1. ja 2. valdkonna heitkoguseid. Ettepanekus esitatakse põhjendus, miks seda taset võib pidada vähesele heitele vastavaks. Asjaomast teavet peavad tõendama dokumendid, mis esitatakse koos ettepanekuga. Projektide puhul, mis on seotud lepingutega, mille maksumus on vähemalt 20 miljonit SDRi, toimub projekti sõltumatu läbivaatamine kolmanda isiku poolt kas eraldi või koos projektidokumentide ettevalmistamisega. Eespool nimetatud dokumendid avaldatakse standardses vormis OECD veebisaidil krediidisumma esimese kasutussevõtmise kuupäeval (eeskujuks on ekspordikrediidi töörühma projektiklassi A alla kuuluvate projektide läbipaistvus).	

([1]) Osalised vaatavad 30. juuniks 2026 läbi selleks ajaks välja töötatud rahvusvahelised standardid ja otsustavad, kas nad lisavad need käesolevasse kandesse.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS H: heitevaba ja vähese heitega transport				
1. LIIK: heitevaba transport ja seda võimaldav taristu ([1])	Otseheiteta sõidukite pargid, sealhulgas maanteesõidukid, rööbasteetranspordi süsteemid ([2])ja veesõidukid ning selliste sõidukite käitamiseks vajalik taristu ([3]).	Üleminek otseste väljalasketoru heitgaasideta sõidukiparkidele on kliimamuutuste leevendamisel keskse tähtsusega.	Liikuval varal puudub väljalasketoru otsene CO_2 heide. Heiteta sõidukite hulka kuuluvad elektrisõidukid ja kütuseelemendiga sõidukid. Kaubavedu, sealhulgas sõidukid, rongid, kaubavagunid või laevad ja selliste sõidukite käitamiseks vajalik taristu ei tohi olla ette nähtud fossiilkütuste veoks ega ladustamiseks. Seotud taristu puhul sisaldab projektiteatis heitevabade sõidukite ja taristu vahelise seose kirjeldust, sealhulgas selgitust, kuidas see taristu on selliste sõidukite käitamiseks oluline.	22 aastat kõigi transpordivahendite ja võimaldava taristu puhul, v.a laevad Laevade puhul 18 aastat.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
			Et saada laevadele pikemaid tagasimaksetähtaegu kui 18 aastat, peavad osalised kasutama kokkuleppe punktides 54–59 kirjeldatud ühisseisukoha menetlusi. Ettepanekus tuleb põhjendada, miks pikem tagasimaksetähtaeg on vajalik. Pikim tagasimaksetähtaeg on 22 aastat.	
2. LIIK: vähese heitega raudteetransport ja seda võimaldav taristu	Vähese heitega raudteetransport, sealhulgas kaherežiimilised ehk elektri-diiselrongid ja hübriidvedurid ning selliste sõidukite käitamiseks vajalik taristu.	Soodustada sellist hübriid- ja vähese heitega raudteetransporti, mille kasutamisega saavutatakse heitkoguste märkimisväärne vähenemine ja millega aidatakse kaasa kliimamuutuste leevendamisele.	Kaherežiimilised rongid, rongid ning reisi- ja kaubavagunid ei tekita otsest väljalasketoru CO_2 heidet, kui neid käitatakse vajaliku taristuga rööbasteel, ning need töötavad tavamootoriga, kui selline taristu pole kättesaadav (kaherežiimilised).	20 aastat
3. LIIK: vähese heitega raskeveondus ja seda võimaldav taristu	Pistikühendusega hübriidsõidukid tööstuslike rakenduste või kaubaveo tarbeks ning selliste sõidukite käitamiseks vajalik taristu. Hübriid-elektrisõidukid tööstuslike rakenduste või kaubaveo tarbeks.	Soodustada selliste hübriid- ja vähese heitega sõidukite kasutamist, millega saavutatakse heitkoguste märkimisväärne vähenemine ja aidatakse kaasa kliimamuutuste leevendamisele.	Pistikühendusega hübriidsõiduki puhul: sõiduk ei tekita otsest väljalasketoru CO_2 heidet, kui sõidukit käitatakse elektrimootoriga; muul ajal kasutab sõiduk tavamootorit. Hübriid-elektrisõiduki puhul: sõiduki otsene väljalasketoru CO_2 heide on 35 % väiksem või energiatõhusus 35 % suurem kui samalaadsete tavasõidukite oma viimase mudeliaasta korral.	Pistikühendusega hübriidsõidukite puhul 20 aastat. Hübriid-elektrisõidukite puhul 18 aastat.
4. LIIK: vähese heitega veetransport	Sellesse projektiklassi kuuluvate tehingute suhtes kohaldatakse II peatüki tingimusi niikaua, kuni on selgunud nende edasiste arutelude tulemused, mida osalised peavad konkreetsete kohaldatavate kriteeriumite, standardite ja määratluste üle.			

([1]) Kolme aasta möödumisel jõustumisest arvatakse laevad sellest projektiliigist välja, kui osalised ei lepi kokku teisiti.

([2]) Käesoleva liite tingimuste kohaselt toetuskõlblike rööbasteetranspordi süsteemide konkreetsed liigid on järgmised: 1) igat liiki raudteetranspordi süsteemid, 2) trollibussitranspordi süsteemid, 3) köissõidukitranspordi süsteemid. Vaba aja tegevusega (nt suusatamisega) seotud köissõidukitranspordi süsteemid ei ole käesoleva liite kohaselt toetuskõlblikud.

([3]) Seotud taristu näidisloend: juhtimise (signaalimine ja muu IT) süsteemid, elektrivarustus, rööbasteed, õhuliinitraadid ja -kaablid, mastid, akulaadimistaristu, vesinikutankimistaristu ning nendega seotud ehitustööd.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS I: puhta energia mineraalid ja maagid ([1])				
	Selliste rajatiste ehitamine, mis on seotud maakide või mineraalide maismaal kaevandamise jääkide ringlussevõtuga ja/või maakide või mineraalide töötlemise ja/või rafineerimisega (sealhulgas metalliseerimisega), kui nende protsesside saadus kuulub I liites kindlaksmääratud järgmist liiki toetuskõlblike projektide (või nende toetuskõlblike osade) tarneahelasse: klass A – 1. liik: taastuvenergia; klass E – 2. liik: patareide ja akude tootmine ja ringlussevõtt. Näidisloend: — vask, — koobalt, — nikkel, — liitium, — haruldased muldmetallid, — kroom, — tsink, — platinoidid, — alumiinium.	Tagamaks stabiilse ja taskukohase materjalidega varustamise selliste käesoleva liite kohaselt toetuskõlblike projektide või nende osade tarneahelas, mis on kliimamuutuste leevendamisel keskse tähtsusega.	Enne kui töötatakse välja asjakohased standardid, mille osalised oma tulevase töö käigus läbi vaatavad, kasutavad osalised kokkuleppe punktides 54–59 kirjeldatud ühisseisukoha menetlusi, et esitada ettepanek puhta energia mineraalide ja maakide projekti kohta. Asjaomast teavet tõendatakse dokumentidega, mis esitatakse koos ettepanekuga. Maakide või mineraalide kaevandamise, töötlemise ja rafineerimise projektide puhul esitatakse ettepanekus väljundtoote kasvuhoonegaaside heitemahukuse väärtus, mis on arvutatud kooskõlas kasvuhoonegaaside aruandlusprotokolliga, võttes arvesse 1. ja 2. valdkonna heitkoguseid. Samuti sisaldab ettepanek teavet selle kohta, milliseid meetmeid on võetud heitkoguste vähendamiseks. Kaevandamisprojektide puhul sisaldab ettepanek teavet mineraalivarude majandusliku eluea kohta, mida on hinnatud mäendustööstuse rahvusvaheliselt tunnustatud ja heakskiidetud suuniste kohaselt, ning põhjendust kohaldatava tähtaja kohta. Lisaks sisaldab ettepanek kirjeldust, mis tõendab, et: — märkimisväärne osa rajatise müüdavast toodangust kuulub I liites kindlaksmääratud järgmist liiki toetuskõlblike projektide (või nende toetuskõlblike osade) tarneahelasse: klass A – 1. liik: taastuvenergia; klass E – 2. liik: patareide ja akude tootmine ja ringlussevõtt; või	22 aastat

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
			— loodud on õiguslikult jõustatav ettevõtmine, mis nõuab, et märkimisväärset osa toodangust kasutataks I liites kindlaksmääratud järgmist liiki toetuskõlblike projektide (või nende toetuskõlblike osade) tarneahela osana: klass A – 1. liik: taastuvenergia; klass E – 2. liik: patareide ja akude tootmine ja ringlussevõtt; või — projekt aitab selgelt kaasa selliste mineraalide või maakide pakkumise suurendamisele, mida tunnistatakse rahvusvaheliselt taastuvenergia oluliste komponentidena, sealhulgas I liites kindlaksmääratud järgmist liiki toetuskõlblikud projektid (või nende toetuskõlblikud osad): klass A – 1. liik: taastuvenergia; klass E – 2. liik: patareide ja akude tootmine ja ringlussevõtt, ning mille puhul prognoositakse, et kogunõudlus nende mineraalide järele suureneb järgmise kahe aastakümne jooksul märkimisväärselt, kui Pariisi kokkuleppe eesmärgid täidetakse. — Kui osalised kiidavad ettepaneku heaks, teatatakse projektist standardses vormis OECD veebisaidil krediidisumma esimese kasutussevõtmise kuupäeval.	

([1]) Osalised vaatavad 30. juuniks 2026 läbi selleks ajaks välja töötatud rahvusvahelised standardid ja otsustavad, kas nad lisavad need käesolevasse kandesse.

Projektiklass	Määratlus	Põhjendus	Kasutatavad standardid või aegumine	Pikim tagasimaksetähtaeg
PROJEKTIKLASS J: Puhaste vedelate ja gaasiliste kütuste tootmine				
	Sellesse projektiklassi kuuluvate tehingute suhtes kohaldatakse II peatüki tingimusi niikaua, kuni on selgunud nende edasiste arutelude tulemused, mida osalised peavad konkreetsete kohaldatavate kriteeriumite, standardite ja määratluste üle.			

II liide

Toetuskõlblikkuse kriteeriumid kliimamuutustega kohanemise projektide puhul

Projekt vastab käesolevas sektorileppes sätestatud maksimaalsetele finantseerimistingimustele, kui:

a) projekt vähendab kliimamuutustega seotud haavatavuse asukohapõhist konteksti. Seda vähendamist on projektidokumentides sõnaselgelt märgitud ja selgitatud, väljendades selgesõnaliselt kavatsust tegeleda tuvastatud kliimatundlikkusega ning esitades analüüsi, milles väljendatakse selget ja otsest seost kliimatundlikkuse konteksti ja nende konkreetsete, kliimamuutustega kohanemisega seotud projektitegevuste vahel, mis käsitlevad kliimatundlikkust. Nende konkreetsete projektitegevuste alusel määratakse kindlaks, kui suur osa projektist käsitleb otseselt kliimamuutustega seotud haavatavust. Kui kliimamuutustega kohanemine on vaid mõnede konkreetsete projektitegevuste eesmärk, on toetuskõlblikud ainult vastavad tegevused. Kui kliimamuutustega kohanemine on kogu projekti eesmärk või kui kohanemist ja muud kui kohanemist käsitlevate projektitegevuste eristamine ei ole tehniliselt teostatav, loetakse, et kogu projekt on otseselt suunatud kliimamuutustega seotud haavatavuse vähendamisele ja on toetuskõlblik;

b) projektide puhul, mis on seotud lepingutega, mille maksumus on vähemalt 20 miljonit SDRi, toimub projekti sõltumatu läbivaatamine kolmanda isiku poolt kas eraldi või koos projektidokumentatsiooni ettevalmistamisega. Läbivaatamise tulemused on avalikult kättesaadavad, näiteks avaldatud projekti veebisaidil või asjaomase avalik-õigusliku asutuse veebisaidil. Läbivaatamisel kontrollitakse eespool punktis a sätestatud nõuete täidetust. Projektide puhul, mis on seotud lepingutega, mille puhul ei ole tehniliselt võimalik eristada kliimamuutustega kohanemisega ja muu kui kohanemisega seotud projektitegevusi, kontrollitakse lisaks projekti komponentide eristamise tehnilist mitteteostatavust;

c) projekti kasulik eluiga ületab tagasimaksetähtaega.

II LISA

SEKTORILEPE TUUMAELEKTRIJAAMA EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

I PEATÜKK

Sektorileppe kohaldamisala

1. **Kohaldamisala**

a) Käesolevas sektorileppes esitatakse sätted, mida kohaldatakse riiklike ekspordikrediitide suhtes, mis on seotud lepingutega:

1) tuumaelektrijaamade kui terviku või nende osade ekspordiks, kaasa arvatud kõik sellised koostisosad, seadmed, vahendid ja teenused (sealhulgas töötajate koolitamine), mida on otseselt vaja selliste jaamade ehitamiseks ja kasutuselevõtuks;

2) olemasolevate tuumaelektrijaamade moderniseerimiseks;

3) tuumkütuse tarnimiseks ja rikastamiseks;

4) kasutatud kütuse käitlemiseks.

b) Käesolevat sektorilepet ei kohaldata:

1) tuumaelektrijaama territooriumi piiridest väljaspool asuvate objektide suhtes, mille eest vastutab tavaliselt ostja, eelkõige kulud, mis on seotud maaparanduse, teede, ehituslinnakute, elektriliinide, jaotlate ([1]) ja veevarustusega, ning kulud, mis tulenevad ametlikust heakskiitmise korrast ostja riigis (nt krundikasutusluba, ehitusluba, kütuselaadimisluba);

2) tuumaelektrijaama territooriumi piiridest väljaspool asuvate alajaamade, trafode ja ülekandeliinide suhtes;

3) tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamiseks antava riikliku toetuse suhtes.

II PEATÜKK

Ekspordikrediite käsitlevad sätted

2. **Pikim tagasimaksetähtaeg**

a) Käesoleva sektorileppe punkti 1 alapunkti a alapunktiga 1 hõlmatud kaupade ja teenuste puhul on pikim tagasimaksetähtaeg 22 aastat.

b) Käesoleva sektorileppe punkti 1 alapunkti a alapunktiga 2 hõlmatud kaupade ja teenuste puhul on juhul, kui moderniseerimise üldmaksumus on vähemalt 80 miljonit SDRi ja jaama majanduslik kasutusiga pikeneb tõenäoliselt vähemalt määratava tagasimakseperioodi võrra, pikim tagasimaksetähtaeg 22 aastat. Punkti 1 alapunkti a alapunktiga 2 hõlmatud kõigi muude tehingute puhul on pikim tagasimaksetähtaeg 15 aastat.

c) Algse kütuselaadungi puhul on pikim tagasimaksetähtaeg neli aastat alates tarnimispäevast. Tuumkütuse hilisema uuestilaadimise puhul on pikim tagasimaksetähtaeg kaks aastat alates tarnimispäevast.

d) Kasutatud kütuse kõrvaldamise puhul on pikim tagasimaksetähtaeg kaks aastat.

e) Kasutatud kütuse rikastamise ja käitlemise puhul on pikim tagasimaksetähtaeg viis aastat.

([1]) Kui jaotla ja elektrijaama ostja on aga üks ja sama isik ning leping sõlmitakse seoses kõnealuse elektrijaama algse jaotlaga, ei ole algse jaotla tingimused soodsamad kui kõnealuse tuumaelektrijaama tingimused.

3. **Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine**

a) Tavaliselt makstakse ekspordikrediidi põhisumma tagasi võrdsete ja korrapäraste osamaksetena või asjakohasel juhul (nt kui toetust antakse liisingutehingutele või eraldiseisvate masinate või seadmete ekspordiks) võrdsete tagasimaksetena, mis koosnevad põhiosast ja intressist.

b) Põhisumma makstakse tagasi vähemalt kord aastas, kusjuures põhisumma esimene osamakse tuleb teha hiljemalt üks aasta pärast krediidi tähtaja algust.

c) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast krediidi tähtaja algust. Kui põhisumma tagasimaksmine toimub kord aastas, makstakse intressi vähemalt iga 12 kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt 12 kuud pärast krediidi tähtaja algust.

d) Pärast krediidi tähtaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

e) Kui see on nõuetekohaselt põhjendatud tasakaalu puudumisega võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastuse ja eespool alapunktides a ja b sätestatud parameetrite kohaselt lubatud võlateeninduse profiili vahel, võib käesoleva sektorileppe kohaselt toetatavat ekspordikrediiti anda järgmiste piirangute raames:

1) ükski põhisumma üksik tagasimakse või põhisumma tagasimaksete jada kuuekuulise perioodi jooksul ei tohi ületada 35 % krediidi põhisummast;

2) põhisumma esimene tagasimakse tehakse hiljemalt 36 kuud pärast krediidi tähtaja algust;

3) tagasimakseperioodi pikim kaalutud keskmine kestus on 70 % tehingu tagasimaksetähtajast või kuus aastat, kusjuures kohaldatakse seda perioodi, kumb on pikem.

4. **Riiklik toetus tuumkütuse ja tuumkütusega seotud teenuste jaoks**

Ilma et see mõjutaks allpool esitatud punkti 5 sätteid, ei anna osalised ei tasuta tuumkütust ega osuta sellega seotud tasuta teenuseid.

5. **Abi**

Osalised ei anna abi.

III PEATÜKK

Menetlused

6. **Eelteatamine**

a) Osaline teatab kooskõlas kokkuleppe punktiga 44 vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 10 miljoni SDRi, kui ta kavatseb anda toetust kooskõlas käesoleva sektorileppe sätetega. Tehingute puhul, mida on toetatud eespool punkti 3 alapunkti e alusel, esitavad osalised muu hulgas:

1) üksikasjaliku teabe toetatud tagasimakseprofiili kohta ja selgituse põhjuste kohta, miks võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastus ja kättesaadav võlateeninduse profiil ei ole tasakaalus, kui seda toetatakse punkti 3 alapunktide a ja b kohaselt, ning

2) tehingute puhul, mille tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole, toetatud tagasimakseprofiili üksikasjaliku ja piisava põhjenduse.

b) Osaline teatab kõigile teistele osalistele oma lõplikust otsusest pärast arutelu, et hõlbustada saadud kogemuste läbivaatamist.

IV PEATÜKK

Läbivaatamine

7. **Läbivaatamine ja järelevalve**

Osalised vaatavad sektorileppe sätted läbi korrapäraselt ja hiljemalt 2023. aasta lõpuks.

III LISA

SEKTORILEPE TSIVIILÕHUSÕIDUKITE EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

1. OSA

Üldsätted

1. **Eesmärk**

a) Käesoleva sektorileppe eesmärk on sätestada raamistik sellise riiklikult toetatava ekspordikrediidi ennustatavaks, järjepidevaks ja läbipaistvaks kasutamiseks, mis on ette nähtud õhusõidukite ja muude allpool punkti 4 alapunktis a määratletud kaupade ja teenuste müügiks või liisimiseks. Käesoleva sektorileppega püütakse soodustada võrdseid võimalusi sellise ekspordikrediidi puhul, et edendada eksportijatevahelist konkurentsi, mis põhineks pigem eksporditavate kaupade ja teenuste kvaliteedil ja hinnal kui soodsaimatel riiklikult toetatavatel finantseerimistingimustel.

b) Käesolevas sektorileppes sätestatakse soodsaimad tingimused, mille alusel võib anda riiklikult toetatavat ekspordikrediiti.

c) Selle saavutamiseks püütakse käesoleva sektorileppega saavutada tasakaal, mis kõikidel turgudel:

1) võrdsustab osaliste konkureerivad finantseerimistingimused;

2) kaotab osaliste riikliku toetuse mõju allpool punkti 4 alapunktis a määratletud konkureerivate kaupade ja teenuste valikule ja

3) välistab konkurentsi moonutamise käesoleva sektorileppe osaliste ja kõikide muude finantseerimisallikate vahel.

d) Käesoleva sektorileppe osalised (edaspidi „osalised“) on nõus sellega, et käesolevas sektorileppes sisalduvad sätted on välja töötatud ainult selle sektorileppe tarbeks ning need ei piira riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) teiste osade kohaldamist ja muutmist.

2. **Staatus**

Käesolev sektorilepe on suusõnaline kokkulepe selle osaliste vahel ja moodustab kokkuleppe III lisa; see on kokkuleppe lahutamatu osa ning järgneb 2007. aasta juulis jõustunud sektorileppele.

3. **Osalemine**

Osalised on praegu järgmised: Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Brasiilia, Euroopa Liit, Jaapan, Kanada, Korea, Norra, Šveits, Uus-Meremaa ja Ühendkuningriik. Mitteosaline võib saada osaliseks kooskõlas I liites sätestatud korraga.

4. **Kohaldamisala**

a) Käesolevat sektorilepet kohaldatakse igasuguse riikliku toetuse suhtes, mida annab valitsus või mida antakse valitsuse nimel ning mille tagasimaksetähtaeg on vähemalt kaks aastat, et eksportida:

1) uusi tsiviilõhusõidukeid ja nendesse paigaldatud mootoreid, sh ostja hangitud seadmeid;

2) kasutatud, ümberehitatud ja uuendatud tsiviilõhusõidukeid ja nendesse paigaldatud mootoreid, sh igal eraldi juhul ostja hangitud seadmeid;

3) varumootoreid;

4) tsiviilõhusõidukite varuosi ja mootoreid;

5) tsiviilõhusõidukite ja mootorite hooldus- ja teeninduslepinguid;

6) tsiviilõhusõidukite ümberehitamist, ulatuslikke modifikatsioone ja uuendamist;

7) mootorikomplekte.

b) Riiklikku toetust võib anda mitmes vormis:

1) ekspordikrediidi tagatis või kindlustus (täiemahuline garantii);

2) riiklik finantseerimistoetus:

— otselaen/finantseerimine ja refinantseerimine või

— intressitoetus;

3) mis tahes kombinatsioon eespool nimetatutest.

c) Käesolevat sektorilepet ei kohaldata riikliku toetuse suhtes, mis on ette nähtud:

1) uute või kasutatud sõjalennukite ja nendega seotud eespool alapunktis a loetletud kaupade ja teenuste ekspordiks, sh nende sõjalistel eesmärkidel kasutamiseks;

2) uuteks või kasutatud lennusimulaatoriteks.

5. **Mitteosalistele kättesaadav teave**

Osaline saadab konkurentsiolukorras oleva mitteosalise taotlusel mitteosalisele vastuse riiklikuks toetuseks pakutavate finantseerimistingimuste kohta vastastikkuse põhimõtte alusel samal moel, nagu ta vastaks osalise taotlusele.

6. **Abi**

Osalised ei anna abi, välja arvatud humanitaareesmärkidel antav abi ühisseisukoha menetluse teel.

7. **Meetmed kahju vältimiseks või minimeerimiseks**

Käesolev sektorilepe ei takista osalistel leppida kokku sektorileppes ettenähtust vähem kitsendavates finantseerimistingimustes, kui seda tehakse pärast ekspordikrediidilepingu ja seotud dokumentide jõustumist ja kui selle eesmärk on üksnes vältida või minimeerida kahjusid, mis tulenevad sündmustest, mis võivad põhjustada maksmata jätmist või nõuete tekkimist. Osaline teavitab muudetud finantseerimistingimustest kõiki teisi osalisi ja OECD sekretariaati (edaspidi „sekretariaat“) 20 tööpäeva jooksul pärast lepingu sõlmimist ostja/laenuvõtjaga. Teade sisaldab teavet uute finantseerimistingimuste, sh põhjenduse kohta, ja see tuleb saata IV liites esitatud aruandlusvormil.

2. OSA

Uus õhusõiduk

I PEATÜKK

Katvus

8. **Uus õhusõiduk**

a) Käesoleva sektorileppe tähenduses on uus õhusõiduk:

1) õhusõiduk koos ostja hangitud seadmete ja sellele paigaldatud mootoritega, mis kuuluvad tootjale ja mida ei ole tarnitud või varem kasutatud ettenähtud otstarbeks ehk reisijate ja/või kauba vedamiseks, ning

2) varumootorid ja -osad, kui need moodustavad osa algsest õhusõidukitellimusest kooskõlas punkti 20 alapunkti a ja punkti 22 alapunkti b sätetega.

b) Ilma et see piiraks eespool alapunktis a sätestatu kohaldamist, võib osaline anda toetust uute õhusõidukite jaoks asjakohastel tingimustel seoses tehingutega, mille puhul on kõnealuse osalise eelneval teadmisel kehtestatud ajutised kaubanduslikud finantskokkulepped, kuna riikliku toetuse andmine viibis; selline viivitus ei tohi olla pikem kui 18 kuud. Sel juhul on tagasimaksetähtaeg ja lõpliku tagasimaksmise kuupäev samad, nagu need oleksid olnud siis, kui õhusõiduki müügiks või liisinguks oleks saadud riiklikku toetust alates õhusõiduki tegeliku kohaletoimetamise kuupäevast.

II PEATÜKK

Finantseerimistingimused

Ekspordikrediidi finantseerimise tingimused hõlmavad kõiki käesolevas peatükis ettenähtud sätteid, mida tuleb tõlgendada nende omavahelises seoses.

9. **Lubatud vääringud**

Riiklikuks finantseerimistoetuseks lubatud vääringud on euro, Jaapani jeen, Ühendkuningriigi naelsterling, USA dollar ja teised täielikult konverteeritavad vääringud, mille kohta on olemas andmed minimaalsete intressimäärade arvutamiseks, mida käsitletakse III liites.

10. **Sissemakse ja maksimaalne riiklik toetus**

a) Tehingute korral 1. riskikategooriasse (vastavalt II liites esitatud tabelile 1) liigitatud ostjatega/laenuvõtjatega on osalised kohustatud:

1) nõudma õhusõiduki puhashinnast vähemalt 20 % suurust sissemakset õhusõiduki krediiditähtaja alguses või enne seda;

2) mitte andma riiklikku toetust üle 80 % õhusõiduki puhashinnast.

b) Tehingute korral 2.–8. riskikategooriasse (vastavalt II liites esitatud tabelile 1) liigitatud ostjatega/laenuvõtjatega on osalised kohustatud:

1) nõudma õhusõiduki puhashinnast vähemalt 15 % suurust sissemakset õhusõiduki krediiditähtaja alguses või enne seda;

2) mitte andma riiklikku toetust üle 85 % õhusõiduki puhashinnast.

c) Osaline, kes kohaldab punkti 8 alapunkti b, vähendab riikliku toetuse maksimaalset summat osamaksete põhisumma võrra, mis loetakse maksmisele kuuluvaks krediiditähtaja algusest, tagamaks, et väljamakse ajal oleks tasumata summa sama suur kui siis, kui selliste riiklikult toetatavat ekspordikrediidi oleks antud kohaletoimetamise ajal. Sellises olukorras peab osaline olema enne kättetoimetamist saanud riikliku toetuse taotluse.

11. **Garantiipreemiate alammäärad**

a) Riiklikku toetust andvad osalised võtavad riiklikult toetatud krediidisummalt tasu vähemalt garantiipreemia alammäära ulatuses, mis on sätestatud kooskõlas II liitega.

b) Vajaduse korral kasutavad osalised kokku lepitud garantiipreemia määra teisendamise mudelit, et teha teisendusi riikliku toetuse tasumata summalt arvutatud aastaste hinnavahede ja üksikute makstud garantiipreemiate määrade vahel, mis on arvutatud riikliku toetuse algselt summalt.

12. **Pikim tagasimaksetähtaeg**

a) Kõikide uute õhusõidukite puhul on pikim tagasimaksetähtaeg 12 aastat.

b) Erandjuhtudel ja eelneva etteteatamise korral on lubatud kuni 15aastane pikim tagasimaksetähtaeg. Sel juhul kohaldatakse kooskõlas II liitega arvutatud garantiipreemiate alammäärade suhtes 35 % lisamaksu.

c) Riiklikult toetatava ekspordikrediidi puhul ei tohi tagasimaksetähtaega pikendada tagatise suhtes kehtivate õiguste jagamisega samadel alustel kui äriettevõtjatest laenuandjatega.

13. **Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine**

a) Osalised kohaldavad põhisumma tagasimaksmise ja intressi maksmise suhtes allpool alapunktides 1 või 2 sätestatud korda ([1]).

1) Põhisumma tagasimaksmine kombinatsioonis intressi maksmisega toimub võrdsete osamaksetena:

— osamakseid tehakse vähemalt iga kolme kuu järel ja esimene osamakse tuleb teha hiljemalt kolm kuud pärast krediiditähtaja algust;

— teise võimalusena ja etteteatamise korral (kui tegemist ei ole vähese tähtsusega tehinguga) tehakse osamakseid iga kuue kuu tagant ja esimene osamakse tehakse hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähtaja algust. Sel juhul kohaldatakse kooskõlas II liitega arvutatud garantiipreemiate alammäärade suhtes 15 % lisamaksu;

— ujuva intressimääraga tehingu korral kehtestatakse kogu tähtajaks põhisumma amortiseerimise kord hiljemalt viis tööpäeva enne väljamaksmise kuupäeva, võttes aluseks sellel ajal kehtiva ujuva intressimäära või vahetustehingu intressimäära.

2) Põhisumma makstakse tagasi võrdsete osamaksetena, intressi makstakse vähenevalt jäägilt:

— osamakseid tehakse vähemalt iga kolme kuu järel ja esimene osamakse tuleb teha hiljemalt kolm kuud pärast krediiditähtaja algust;

— teise võimalusena ja etteteatamise korral (kui tegemist ei ole vähese tähtsusega tehinguga) tehakse osamakseid iga kuue kuu tagant ja esimene osamakse tehakse hiljemalt kuus kuud pärast krediiditähtaja algust. Sel juhul kohaldatakse kooskõlas II liitega arvutatud garantiipreemiate alammäärade suhtes 15 % lisamaksu.

b) Ilma et see piiraks eespool esitatud alapunkti a kohaldamist ja eelteatamise korral võib põhisumma tagasimaksmist liigendada selliselt, et see hõlmaks kõikide tasumata summade lõplikku maksmist kindlaksmääratud kuupäeval. Sel juhul liigendatakse põhisumma tagasimaksed enne lõplikku makset selliselt, nagu on sätestatud eespool alapunktis a, põhinedes amortisatsiooniperioodil, mis ei tohi olla pikem kui pikim tagasimaksetähtaeg, mis on lubatud toetatavate kaupade ja teenuste puhul.

c) Ilma et see piiraks eespool esitatud alapunkti a kohaldamist, võib põhisumma tagasimaksmist liigendada võlgnikule vähem soodsatel tingimustel.

d) Pärast krediiditähtaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

14. **Miinimumintressimäärad**

a) Osalised, kes annavad riiklikku finantseerimistoetust, kohaldavad kooskõlas III liite sätetega kas madalaimat ujuvat intressimäära või fikseeritud miinimumintressimäära.

b) Selliste reaktiivlennukite soetamiseks, mille puhashind on vähemalt 35 miljonit USA dollarit, antakse riiklikku toetust turuintresside viitemäärade alusel vaid erandkorras. Osaline, kes kavatseb sellist toetust anda, teavitab sellest teisi osalisi vähemalt 20 kalendripäeva enne lõpliku kulukohustuse võtmist, näidates ära laenuvõtja isiku.

c) Intressimäär ei hõlma ühtki makset, mis on tehtud eespool punktis 11 viidatud garantiipreemiana, ega allpool punktis 16 viidatud tasusid.

([1]) Poolaasta tagasimakset käsitleva eelaruandluse nõue ei kehti väikelennukitega tehtud tehingute puhul, mille rahastamise kogusumma on alla 5 miljoni USA dollari (st vähese tähtsusega tehingud).

15. **Intressitoetus**

Intressitoetust andvad osalised täidavad käesoleva sektorileppe finantseerimistingimusi ning nõuavad igalt pangalt või muult finantseerimisasutuselt, kes on intressitoetusega tehingu pool, et ta osaleks tehingus ainult sellistel tingimustel, mis vastavad igas mõttes käesoleva sektorileppe finantseerimistingimustele.

16. **Tasud**

a) Vastavalt garantiipreemia hoidmise aja piirangutele võtavad osalised, kes annavad riiklikku toetust täiemahulise garantii kujul, garantiipreemia hoidmisajal riikliku toetuse väljavõtmata osa eest garantiipreemia hoidmistasu järgmiselt:

1) hoidmisaja esimesel kuuel kuul: null baaspunkti aastas;

2) hoidmisaja teisel kuuel kuul: 12,5 baaspunkti aastas;

3) hoidmisaja kolmandal ja viimasel kuuel kuul: 25 baaspunkti aastas.

b) Osalised, kes annavad riiklikku toetust otsekrediidi või -finantseerimise vormis, võtavad järgmisi tasusid:

1) lepingu-/tehingutasu: 25 baaspunkti väljamakstavalt summalt, mis kuulub tasumisele iga väljamakse tegemise ajal;

2) kohustuse võtmise ja garantiipreemia hoidmise tasu: 20 baaspunkti aastas väljamakstava riiklikult toetatava ekspordikrediidi väljavõtmata osalt garantiipreemia hoidmise ajal, mis tuleb tasuda pärast väljamaksmist;

3) haldustasu: viis baaspunkti aastas riikliku toetuse väljamaksmata summalt, mis tuleb tasuda pärast väljamaksmist. Teise võimalusena võivad osalised nõuda sellist tasu tehingutasuna väljamakstavalt summalt iga väljamakse tegemise ajal kooskõlas eespool sätestatud punkti 11 alapunktiga b.

17. **Kaasrahastamine**

Olenemata eespool esitatud punktidest 14 ja 16, kohaldab otsekrediiti andev osaline kaasrahastamise korral, kus riiklikku toetust antakse otsekrediidina ja täiemahulise garantiina ning mille puhul täiemahuline garantii moodustab vähemalt 35 % riikliku toetuse summast, samasuguseid finantseerimistingimusi, sh tasusid, mida pakuks finantseerimisasutus täiemahulise garantii all, et saavutada kõiki kulusid arvesse võttev samaväärsus täiemahulise garantii andja ja otsese laenuandja vahel. Sel juhul teatab sellist toetust andev osaline toetamise finantseerimistingimustest, sh tasudest kooskõlas IV liites esitatud aruandlusvormiga.

3. OSA

Kasutatud õhusõidukid, varumootorid ja -osad, hooldus- ja teeninduslepingud

I PEATÜKK

Katvus

18. **Kasutatud õhusõidukid ning muud kaubad ja teenused**

Sektorileppe käesolevat osa kohaldatakse kasutatud õhusõidukite, varumootorite ([2]) ja -osade, ümberehitamise, ulatusliku modifitseerimise, uuendamise, hooldus- ja teeninduslepingute suhtes nii seoses uute ja kasutatud õhusõidukite kui ka mootorikomplektiga.

([2]) Käesolevas I peatükis esitatud viited varumootoritele hõlmavad viiteid varukäituritele (ingl k *spare propulsors*).

II PEATÜKK

Finantseerimistingimused

Varumootorite ([3]) ja kasutatud õhusõidukite suhtes kohaldatavad finantseerimistingimused, v.a pikim tagasimaksmistähtaeg, vastavad käesoleva sektorileppe 2. osas sätestatud tingimustele.

Üldjuhul rahastatakse kaupu ja teenuseid, välja arvatud uued õhusõidukid, kasutatud õhusõidukid ja uued mootorid, laenudega, mis katavad lepingu täitmise pikendatud perioodi. Seetõttu peavad käesoleva sektorileppe kohaldamisalasse kuuluvate muude kaupade ja teenuste suhtes kohaldatavad finantseerimistingimused vastama käesoleva sektorileppe 2. osas sätestatud tingimustele, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse punktis 22 sätestatud tingimusi.

19. **Kasutatud õhusõidukite müük**

a) Kui alapunktist b ei tulene teisiti, kehtestatakse kasutatud õhusõidukite puhul pikim tagasimaksetähtaeg vastavalt õhusõiduki vanusele järgmise tabeli kohaselt:

Õhusõiduki vanus (aastates alates esialgse tootmise kuupäevast)	Pikim tagasimaksetähtaeg varaga tagatud või riiklike tehingute puhul (aastates)	Pikim tagasimaksetähtaeg tehingute puhul, mis ei ole ei varaga tagatud ega riiklikud (aastates)
1	10	8,5
2	9	7,5
3	8	6,5
4	7	6
5–8	6	5,5
üle 8	5	5

b) Ümberehitatud õhusõidukite puhul kehtestatakse pikim tagasimaksetähtaeg vastavalt ümberehituse kuupäevast möödunud ajale ja õhusõiduki vanusele, tingimusel, et tehing vastab kõigile II liite punktis 19 sätestatud nõuetele ja et sellise ümberehitamise jaoks antud võimalikku riiklikku toetust ei antud kooskõlas punkti 21 alapunktiga a, järgmise tabeli kohaselt:

Pikim tagasimaksetähtaeg varaga tagatud ümberehitatud õhusõidukite puhul (aastates)

Ümberehituse kuupäevast möödunud aeg (aastates)	Õhusõiduki vanus (aastates alates esialgse tootmise kuupäevast)					
	1	2	3	4	5-8	üle 8
0 (äsja ümber ehitatud)	10	9	8	8	8	8
1	10	9	8	7	7	7
2	-----	9	8	7	6	6
vähemalt 3	-----	-----	8	7	6	5

20. **Varumootorid**

a) Kui varumootor ostetakse või tellitakse seoses uuele õhusõidukile paigaldatavate mootoritega, võib riiklikku toetust anda õhusõidukiga samadel tingimustel.

([3]) Käesolevas II peatükis esitatud viited varumootoritele hõlmavad viiteid varukäituritele (ingl k *spare propulsors*).

b) Kui varumootoreid ei osteta koos uue õhusõidukiga, on pikim tagasimaksetähtaeg kaheksa aastat. Selliste varumootorite puhul, mille tükihind on vähemalt 10 miljonit USA dollarit, ja tingimusel, et tehing vastab kõikidele II liite punktis 19 sätestatud nõuetele, võib tagasimaksetähtaega pikendada 10 aastani.

21. **Ümberehitamise, ulatusliku modifitseerimise ja uuendamise lepingud**

a) Kui ümberehitamistehing:

1) on väärt vähemalt 5 miljonit USA dollarit ja

— see vastab kõikidele II liite punktis 19 sätestatud nõuetele, võib osaline pakkuda riiklikku toetust tagasimaksetähtajaga kuni kaheksa aastat;

— ei vasta kõikidele II liite punktis 19 sätestatud nõuetele, võib osaline pakkuda riiklikku toetust tagasimaksetähtajaga kuni viis aastat;

2) on väärt alla 5 miljoni USA dollari, võib osaline pakkuda riiklikku toetust tagasimaksetähtajaga kuni kaks aastat.

b) Kui tehing hõlmab ulatuslikku modifitseerimist või uuendamist, võib osaline pakkuda riiklikku toetust tagasimaksetähtajaga kuni:

1) viis aastat juhul, kui lepinguline väärtus on vähemalt 5 miljonit USA dollarit, ning

2) kaks aastat juhul, kui lepinguline väärtus on alla 5 miljoni USA dollari.

22. **Hooldus- ja teeninduslepingud,** [4] **varuosad (välja arvatud mootorid) ja mootorikomplektid**

a) Välja arvatud punkti 22 alapunktis b osutatud juhul, võivad osalised pakkuda riiklikku toetust tagasimaksetähtajaga kuni viis aastat pärast krediidi tähtaja algust, kui lepinguline väärtus on vähemalt 5 miljonit USA dollarit, või kaks aastat, kui lepinguline väärtus on vähem kui 5 miljonit USA dollarit.

b) Kui varuosad ostetakse koos uue õhusõidukiga, võib nende jaoks riiklikku toetust anda õhusõidukiga samadel tingimustel kuni 5 % uue õhusõiduki ja paigaldatud mootorite puhashinnast; varuosade jaoks antava 5 % piirmäära ületava riikliku toetuse suhtes kohaldatakse punkti 22 alapunkti a.

c) Osalised:

1) peavad nõudma krediidi tähtaja alguses või enne seda sissemakset, mille suurus on vähemalt 15 % toetust saavate varuosade, mootorikomplektide või hooldus- ja teeninduslepingute puhashinnast;

2) ei tohi anda riiklikku toetust rohkem kui 85 % toetust saavate varuosade, mootorikomplektide või hooldus- ja teeninduslepingute puhashinnast.

d) Õhusõidukite sektorileppe norme garantiipreemiate alammäärade kohta kohaldatakse vastavalt II liite 3. jaole: „Selliste kaupade ja teenuste garantiipreemiate alammäärad, mis ei ole seotud käesoleva sektorileppe 3. osas käsitletud kasutatud õhusõidukitega“.

4. OSA

Läbipaistvusmenetlused

Kogu teabevahetus toimub igas osalevas riigis määratud kontaktasutuste vahel välksidevahendite abil, nt kasutades sekretariaadi hallatavat elektronposti süsteemi, mis hõlbustab osaliste ja sekretariaadi vahelist sidepidamist. Kui ei ole kokku lepitud teisiti, käsitavad osalised sektorileppe selle osa alusel vahetatavat teavet konfidentsiaalsena.

[4] Ebaselguse vältimiseks olgu märgitud, et hooldus- ja teeninduslepingute hulka loetakse ka hooldus-, remondi- ja kapitaalremondilepingud.

1. JAGU

Teavitusnõuded

23. **Teave riikliku toetuse kohta**

a) Ühe kuu jooksul pärast lõpliku kulukohustuse võtmise kuupäeva esitab osaline IV liites ette nähtud teabe kõikidele teistele osalistele ja ärakirja sekretariaadile.

b) Selleks et määrata kindlaks võrdlusmarginaal kooskõlas III liite punkti 8 alapunktiga b, esitatakse sekretariaadile teave täiemahulise garantii määrade kohta vastavalt III liite punkti 8 alapunktides c ja d kirjeldatule hiljemalt viis päeva pärast iga kuu lõppu.

2. JAGU

Teabevahetus

24. **Teabetaotlused**

a) Osaline võib küsida teiselt osaliselt teavet tema riiklikult toetatava ekspordikrediidi kasutamise kohta käesolevas sektorileppes käsitletud õhusõidukite müügiks või liisimiseks.

b) Osaline, kellelt taotletakse riiklikku toetust, võib saata mõnele teisele osalisele järelepärimise, mis sisaldab soodsaimaid krediiditingimusi, mille korral järelepäriv osaline oleks valmis toetust andma.

c) Osaline, kellele selline järelepärimine saadetakse, vastab seitsme kalendripäeva jooksul ja annab omalt poolt nii palju teavet kui võimalik. Vastuses esitatakse võimalikult täpselt otsus, mille osaline tõenäoliselt langetab. Vajaduse korral järgneb täiemahuline vastus niipea kui võimalik.

d) Igast järelepärimisest ja vastusest saadetakse ärakiri sekretariaadile.

25. **Suulised konsultatsioonid**

a) Konkurentsiolukorras võib osaline nõuda suulisi konsultatsioone ühe või mitme osalisega.

b) Iga osaline nõustub sellise palvega kümne tööpäeva jooksul.

c) Konsultatsioonid toimuvad pärast kümne tööpäeva pikkuse tähtaja lõppu niipea kui võimalik.

d) Osaliste eesistuja kooskõlastab sekretariaadiga vajalikud järelmeetmed. Sekretariaat teeb kõikidele osalistele konsultatsiooni tulemused viivitamata kättesaadavateks.

26. **Erikonsultatsioonid**

a) Osaline (algatanud osaline), kellel on mõistlik alus arvata, et teise osalise (arupärimisele vastava osalise) pakutavad finantseerimistingimused on käesolevas sektorileppes ette nähtud tingimustest soodsamad, teatab sellest sekretariaadile; sekretariaat teeb kõnealuse teabe arupärimisele vastavale osalisele viivitamata kättesaadavaks.

b) Arupärimisele vastav osaline selgitab kõnealuse riikliku toetuse finantseerimistingimusi viie tööpäeva jooksul pärast teabe väljastamist sekretariaadi poolt.

c) Pärast arupärimisele vastava osalise selgitust võib algatanud osaline taotleda, et sekretariaat korraldaks viie tööpäeva jooksul erikonsultatsiooni, et koos arupärimisele vastava osalisega seda küsimust arutada.

d) Enne tehinguga jätkamist ootab arupärimisele vastav osaline ära konsultatsiooni tulemused, mis võetakse kokku vastava konsultatsiooni toimumise päeval.

3. JAGU

Ühisseisukoht

27. **Ühisseisukoha menetlemine ja vorm**

a) Ühisseisukoha ettepanekud suunatakse ainult sekretariaadile. Ettepaneku tegijat OECD võrgukeskkonnas sekretariaadi hallataval elektroonilisel teadetetahvlil (Bulletin Board) olevasse ühisseisukohtade registrisse ei märgita. Sekretariaat võib osalise nõudmise korral avaldada algataja isiku suuliselt. Sekretariaat peab selliste nõuete kohta arvestust.

b) Ühisseisukoha ettepanekule märgitakse kuupäev ja ettepanek esitatakse järgmise vormi kohaselt:

1) viitenumber, millele järgneb sõna „ühisseisukoht“;

2) importiva riigi ja ostja/laenuvõtja nimi;

3) tehingu nimi või võimalikult täpne kirjeldus, et tehingut oleks võimalik kindlaks teha;

4) ühisseisukoha ettepanek soodsaimate tingimuste kohta, mida toetatakse;

5) teadaolevate konkureerivate pakkujate riikkondsus ja nimi;

6) pakkumuste esitamise lõpptähtpäev ja pakkumuse number, kui see on teada;

7) muu asjakohane teave, sealhulgas ühisseisukoha ettepaneku tegemise põhjused ja kohastel juhtudel eriasjaolud.

28. **Ühisseisukoha ettepanekule vastamine**

a) Vastused antakse 20 kalendripäeva jooksul, kuigi osalisi kutsutakse vastama ühisseisukoha ettepanekule võimalikult kiiresti.

b) Vastus võib olla heakskiit, tagasilükkamine, taotlus lisateabe saamiseks, ühisseisukoha muudatusettepanek või alternatiivne ühisseisukoha ettepanek.

c) Osaline, kes ei vasta või teatab, et tal puudub seisukoht, loetakse ühisseisukoha ettepaneku heaks kiitnuks.

29. **Ühisseisukoha heakskiitmine**

a) 20 kalendripäeva pärast teatab sekretariaat kõikidele osalistele, mis on ühisseisukoha ettepanekust saanud. Kui kõik osalised ei ole ühisseisukoha ettepanekut heaks kiitnud, kuid ükski osaline ei ole seda ka tagasi lükanud, jääb ettepanek lahtiseks veel kaheksaks kalendripäevaks.

b) Pärast seda lisatähtaega loetakse osaline, kes ei ole ühisseisukoha ettepanekut sõnaselgelt tagasi lükanud, ühisseisukoha heaks kiitnuks. Sellest olenemata võib iga osaline, sealhulgas ettepaneku teinud osaline, seada ühisseisukoha ettepanekule oma heakskiidu andmise tingimuseks, et selle kiidab sõnaselgelt heaks veel vähemalt üks osaline.

c) Kui osaline ei kiida heaks üht või mitut ühisseisukoha osa, kiidab ta vaikimisi heaks kõik muud ühisseisukoha osad.

30. **Lahkarvamus ühisseisukoha puhul**

a) Kui ettepaneku teinud osaline ja muudatus- või alternatiivettepaneku teinud osaline ei jõua punktis 29 viidatud kaheksa kalendripäeva pikkuse lisatähtaja jooksul ühisseisukoha suhtes kokkuleppele, võivad nad seda tähtaega omavahelisel kokkuleppel pikendada. Sekretariaat teatab sellistest pikendamistest kõikidele osalistele.

b) Ühisseisukohta, mida ei ole heaks kiidetud, võib uuesti kaaluda eespool punktides 27–29 sätestatud menetluste kohaselt. Sel juhul ei ole osaliste algsed otsused neile siduvad.

31. **Ühisseisukoha jõustumine**

Sekretariaat teatab kõikidele osalistele kas ühisseisukoha jõustumisest või selle tagasilükkamisest; heakskiidetud ühisseisukoht jõustub kolmandal kalendripäeval pärast sellist teadaannet.

32. **Ühisseisukoha kehtivus**

a) Kui ei ole kokku lepitud teisiti, kehtib heakskiidetud ühisseisukoht kaks aastat alates selle jõustumisest, kui sekretariaadile ei teatata, et ühisseisukoht ei ole enam asjakohane ja kõik osalised jagavad seda arvamust.

b) Kui osaline taotleb pikendamist 14 kalendripäeva jooksul enne algse kehtivustähtaja lõppu ja lahkarvamusi ei esine, kehtib ühisseisukoht veel kaks aastat; järgmistes pikendamistes võib kokku leppida samas korras.

c) Sekretariaat jälgib ühisseisukohtade seisundi arengut ja hoiab osalisi kursis, pidades sel otstarbel elektroonilisel teadetetahvlil loendit kehtivate ühisseisukohtade seisundi kohta. Niisiis avaldab sekretariaat muu hulgas kord kvartalis loendi ühisseisukohtadest, mille kehtivustähtaeg lõpeb järgmises kvartalis.

d) Konkureerivaid õhusõidukeid tootva mitteosalise taotluse korral edastab sekretariaat kõnealusele mitteosalisele kõik kehtivad ühisseisukohad.

4. JAGU

Tingimuste kohandamine

33. **Tingimuste kohandamine**

a) Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi, võib osaline kohandada mitteosalise pakutava riikliku toetuse finantseerimistingimusi.

b) Mitteosalise pakutud mittevastavate tingimuste kohandamisel:

1) teeb tingimusi kohandav osaline kõik endast oleneva selliste tingimuste kontrollimiseks;

2) teavitab tingimusi kohandav osaline sekretariaati ja kõiki teisi osalisi oma sellise tegevuse olemusest ja tulemusest ning tingimustest, mida ta kavatseb toetada, vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist;

3) ootab tingimusi kohandav osaline juhul, kui konkureeriv osaline teeb kõnealuse kümnepäevase ajavahemiku jooksul ettepaneku aruteluks, veel kümme kalendripäeva enne sellistel tingimustel nõusoleku andmist.

c) Kui tingimusi kohandav osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

5. OSA

Järelevalve ja läbivaatamine

34. **Järelevalve**

Sekretariaat teostab järelevalvet käesoleva sektorileppe rakendamise üle ja annab osalistele kord aastas aru.

35. **Läbivaatamine**

Osalised vaatavad käesoleva sektorileppe sätted ja menetlused läbi allpool alapunktides a ja b kehtestatud tingimustel ja aegadel.

a) Osalised vaatavad sektorileppe läbi järgmiselt:

1) kalendriaastal 2019 ja seejärel igal neljandal kalendriaastal, kui sekretariaat on sellest kolm kuud ette teatanud;

2) osalise palvel pärast nõuetekohast konsulteerimist tingimusel, et sekretariaat on teatanud sellest kolm kuud ette ja läbivaatamist taotlev osaline esitab kirjaliku selgituse läbivaatamise põhjuse ja eesmärkide kohta ning kokkuvõtte tema palvele eelnenud konsultatsioonidest;

3) garantiipreemiate alammäärade ja miinimumintressimäärade ajakohastamise viisid on sätestatud vastavalt II ja III liites;

4) punktis 16 sätestatud tasud on läbivaatamiste osa.

b) Eespool esitatud alapunkti a alapunktis 1 sätestatud läbivaatamise käigus arutatakse:

1) käesoleva sektorileppe punktis 1 sätestatud eesmärkide saavutamise määra ja kõiki teisi küsimusi, mida osaline soovib arutada;

2) eespool esitatud alapunkti b alapunkti 1 osi arvestades seda, kas käesoleva sektorileppe mis tahes aspekti muutmine on õigustatud.

c) Läbivaatamise olulisusust tunnistades ja tagamaks, et käesoleva sektorileppe tingimused vastavad jätkuvalt osaliste vajadustele, jätab iga osaline endale õiguse käesolevast sektorileppest loobuda kooskõlas allpool esitatud punktiga 38.

36. **Edasine töö**

Tähelepanu pööratakse järgmisele:

a) osaliste tavade uurimine riikliku toetuse andmisel enne krediiditähtaja algust;

b) kaudsete laenude suhtes kohaldatavad sätted;

c) punkti 19 kohaste pikimate tagasimaksetähtaegade pikendamine kasutatud õhusõidukite puhul, mida on enne müüki oluliselt uuendatud;

d) punkti 21 kohaste pikimate tagasimaksetähtaegade pikendamine suuremate lepinguliste väärtuste puhul;

e) uuendamise (punkt 21) ja teenuste (punkt 22) suhtes kohaldatavad sätted;

f) Kaplinna tingimustele vastavaks tunnistamine;

g) huvitatud osalise määratlus.

6. OSA

Lõppsätted

37. **Jõustumine**

Käesolev sektorilepe jõustub 1. veebruaril 2011.

38. **Kokkuleppest taganemine**

Osaline võib käesolevast sektorileppest taganeda, teatades sellest kirjalikult sekretariaadile välksidevahendite abil, nt e-posti teel. Taganemine jõustub kuus kuud pärast seda, kui sekretariaat on teate kätte saanud. Taganemine ei mõjuta kokkuleppeid, mis on sõlmitud üksikute tehingute kohta enne taganemise jõustumist.

I liide

Osalemine sektorileppes õhusõidukite kohta

1. Osalised julgustavad tsiviilõhusõidukite tootmisvõimsust arendavaid mitteosalisi kohaldama käesoleva sektorileppe korda. Selleks kutsuvad osalised mitteosalisi alustama endaga dialoogi õhusõidukite sektorileppega ühinemise tingimuste üle.

2. Sekretariaat peaks tagama, et käesolevas sektorileppes osalemisest huvitatud mitteosalisele antakse täielikku teavet tingimuste kohta, mis on seotud käesoleva sektorileppe osaliseks saamisega.

3. Seejärel kutsuvad osalised mitteosalisi võtma osa käesoleva sektorileppe täitmisega seotud tegevusest ja osalema vaatlejatena asjakohastel koosolekutel. Selline kutse kehtib kuni kaks aastat ning seda saab üks kord pikendada veel kaheks aastaks. Sellel ajavahemikul palutakse mitteosalistel esitada ülevaade oma ekspordikrediidi süsteemist, eriti seoses tsiviilõhusõidukite ekspordiga.

4. Ajavahemiku lõpus teatab mitteosaline, kas ta tahab saada käesoleva sektorileppe osaliseks ja järgida selle korda; kui mitteosaline seda kinnitab, teeb ta kord aastas osamakse käesoleva sektorileppe rakendamisega kaasnevate kulude katteks.

5. Huvitatud mitteosaline loetakse osaliseks 30 tööpäeva pärast käesoleva liite punktis 4 viidatud kinnitamist.

II liide

Garantiipreemiate alammäärad

Käesolevas liites sätestatakse menetlused, mida tuleb kasutada käesoleva sektorileppe alla kuuluva tehingu riikliku toetuse hinna kindlaksmääramisel. 1. jaos sätestatakse riskide liigitamise menetlused, 2. jaos sätestatakse garantiipreemiate alammäärad, mida tuleb võtta seoses uute ja kasutatud õhusõidukitega, ning 3. jaos sätestatakse garantiipreemiate alammäärad, mida tuleb võtta seoses varumootorite, varuosade, kaubalennukiks ümberehitamise/ulatuslike modifitseerimiste/uuendamiste, hooldus- ja teeninduslepingute ning mootorikomplektidega.

1. JAGU

Riskide liigitamise menetlused

1. Osalised on leppinud kokku riskide liigituste loendis (edaspidi „loend“) ostjatele/laenuvõtjatele. Sellised riskide liigitused väljendavad ostjate/laenuvõtjate kõrgema nõudeõiguse järguga tagamata nõuete krediidireitingut levinud reitinguskaala, näiteks mõne reitinguagentuuri skaala alusel.

2. Riskide liigitused koostavad osaliste määratud eksperdid vastavalt käesoleva liite tabelis 1 esitatud riskikategooriatele.

3. Loend on siduv tehingu igas etapis (näiteks kampaania ja tarnimine) kooskõlas käesoleva liite punkti 15 sätetega.

I. **Riskide liigituste loendi koostamine**

4. Loendi koostavad ja kinnitavad osalised enne käesoleva sektorileppe jõustumist, seda haldab sekretariaat, kes teeb selle konfidentsiaalselt kättesaadavaks kõikidele osalistele.

5. Õhusõidukeid tootva mitteosalise taotluse korral võib sekretariaat teavitada teda konfidentsiaalselt ostja/laenuvõtja riski liigitusest ja sel juhul teavitab sekretariaat vastavast taotlusest kõiki osalisi. Mitteosaline võib igal ajal teha sekretariaadile ettepanekuid loendi täiendamise kohta. Mitteosaline, kes teeb ettepaneku loendi täiendamiseks, võib osaleda riskide liigitamise menetluses huvitatud osalisega samadel alustel.

II. **Riskide liigituste loendi ajakohastamine**

6. Käesoleva liite punkti 15 sätete kohaselt võib loendit erandkorras ajakohastada siis, kui osaline annab mis tahes vormis märku sellest, et ta kavatseb kohaldada loendist erinevat riskide liigitust, või kui osaline vajab sellise ostja/laenuvõtja riski liigitust, kes ei ole veel loendisse kantud ([1]) ([2]).

7. Iga osaline saadab enne alternatiivse või uue riskiliigituse kasutamist sekretariaadile taotluse loendi ajakohastamiseks alternatiivse või uue riskiliigituse alusel. Sekretariaat saadab taotluse kahe tööpäeva jooksul kõikidele osalistele, nimetamata taotluse esitanud osalise isikut.

([1]) Kui ostja/laenuvõtja riskireitingu ettepanek ületab asukohariigi maksejõuetuse riski reitingut, esitatakse põhjendus.

([2]) Selliste tehingute suhtes, mille ekspordilepingu väärtus on alla 5 miljoni USA dollari, kui eksport on seotud põllumajandusliku õhusõidukiga ja lõplik võlgnik on põllumajandustootja või ettevõtja, kes tegeleb taimekaitsevahendite pihustamisega õhusõidukilt, võib osaline kohaldada riski liigitust, mida ta peab asjakohaseks, ning teatab tehingust kooskõlas käesoleva sektorileppe punkti 23 alapunktiga a. Kõigi muude tehingute puhul, mille ekspordiväärtus on alla 5 miljoni USA dollari (eelkõige juhul, kui lõplik võlgnik on lennuettevõtja või õhusõiduki liisija, olenemata sellest, kas eksport hõlmab põllumajanduslikke õhusõidukeid), kohaldab osaline, kes ei soovi järgida käesoleva liite punktides 6–8 sätestatud riskide liigitamise menetlust, tehingu objektiks oleva ostja/laenuvõtja riski liigitust „8“ ja teatab tehingust kooskõlas käesoleva sektorileppe punkti 23 alapunktiga a.

8. Huvitatud osalistele antakse kümme ([3]) tööpäeva kas loendi muutmise ettepanekuga nõustuda või see vaidlustada; kui osaline selle ajavahemiku jooksul ei vasta, loetakse ta ettepanekuga nõustunuks. Kui kümnepäevase perioodi lõpuks ei ole keegi ettepanekut vaidlustanud, on loendi muutmise ettepanek vastu võetud. Sekretariaat teeb loendisse vastava muudatuse ja saadab e-posti teel teate laiali viie tööpäeva jooksul. Läbivaadatud loend on siduv alates selle teate saatmise kuupäevast.

III. **Lahkarvamuste lahendamine**

9. Kui riski liigituse muutmise ettepanek vaidlustatakse, teevad huvitatud osalised ekspertide tasemel kõik selleks, et jõuda riskiliigituse suhtes kokkuleppele täiendava kümnepäevase ajavahemiku jooksul pärast lahkarvamusest teatamist. Lahkarvamuse lahendamiseks tuleks kasutada kõiki vajalikke vahendeid, vajaduse korral sekretariaadi abiga (näiteks konverentskõned, suulised konsultatsioonid). Kui huvitatud osalised jõuavad riskiliigituse suhtes kokkuleppele kõnealuse kümne tööpäeva jooksul, teavitavad nad tulemusest sekretariaati, mille järel sekretariaat ajakohastab vastavalt loendit ja saadab järgneva viie tööpäeva jooksul e-posti teel teate. Muudetud loend on siduv alates selle teate saatmise kuupäevast.

10. Kui eksperdid ei lahenda lahkarvamust kümne tööpäeva jooksul, saadetakse küsimus osalistele, et nad teeksid otsuse asjakohase riskiliigituse kohta hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

11. Lõpliku kokkuleppe puudumise korral võib osaline pöörduda ostja/laenuvõtja riski liigituse kindlaksmääramiseks reitinguagentuuri poole. Sel juhul saadab osaliste eesistuja osaliste nimel ostjale/laenuvõtjale teatise kümne tööpäeva jooksul. Teatis sisaldab osaliste vahel kokku lepitud pädevust seoses riski hindamise alase konsulteerimisega. Selle tulemusel saadud riski liigitus kantakse loendisse ja see on siduv kohe pärast seda, kui sekretariaat on saatnud teate ajakohastamisemenetluse lõpuleviimise kohta viie tööpäeva jooksul.

12. Kui ei ole kokku lepitud teisiti, kannab reitinguagentuuri poole pöördumisega seotud kulud huvitatud ostja/laenuvõtja.

13. Käesoleva liite punktides 9–11 sätestatud menetluste ajal kohaldatakse kehtivat riskide liigitust (kui see on loendisse kantud).

IV. **Liigituste kehtivuse aeg**

14. Kehtivad riskide liigitused on liigitused, nagu on loendisse kandnud sekretariaat; garantiipreemiate määrade kohta antakse teavet ja nõusolekuid ainult kooskõlas selliste riskiliigitustega.

15. Riskide liigitused kehtivad maksimaalselt 12 kuud alates kuupäevast, kui sekretariaat kannab need loendisse selleks, et osalised saaksid anda garantiipreemiate määrade kohta teavet ja võtta lõplikud kulukohustused; konkreetse tehingu kehtivuse aega võib pikendada veel 18 kuu võrra, kui on võetud kohustus või lõplik kulukohustus ja võetakse garantiipreemia hoidmise tasu. Riskide liigitusi võib 12kuulise kehtivusaja jooksul läbi vaadata ostja/laenuvõtja riskiprofiili olulise muutumise korral, näiteks reitinguagentuuri esitatud reitingu muutmise korral.

16. Kui ükski osaline ei taotle riskide liigituse ajakohastamist vähemalt 20 tööpäeva enne asjaomase liigituse kehtivusaja lõppu, eemaldab sekretariaat kõnealuse riskide liigituse järgmisest ajakohastatud loendist. Sekretariaat saadab ajakohastamise taotluse kahe tööpäeva jooksul kõikidele osalistele, nimetamata taotluse esitanud osalise isikut, ja kohaldatakse käesoleva liite punktides 9–11 sätestatud menetlusi.

([3]) Selliste tehingute suhtes, mille ekspordilepingu väärtus on alla 5 miljoni USA dollari, välja arvatud tehingud, millest tuleb teatada kooskõlas punkti 23 alapunktiga a vastavalt käesoleva liite joonealusele märkusele 2, kohaldatakse viie tööpäeva pikkust ajavahemikku.

V. **Ostja/laenuvõtja riskide liigitamise taotlus**

17. Kui ostja/laenuvõtja küsib kampaania ajal teavet oma riskide liigituse kohta ja seda pole veel loendisse kantud, võib kõnealune ostja/laenuvõtja küsida oma kuludega reitinguagentuurilt näitlikku riskide liigitust. Sellist riskide liigitust ei kanta loendisse, osalised võivad seda kasutada oma riski hindamise alusena.

2. JAGU

Uute ja kasutatud õhusõidukite garantiipreemiate alammäärad

I. **Garantiipreemiate alammäärade kindlaksmääramine**

18. Käesoleva liite punktides 19–60 sätestatakse garantiipreemiate alammäärad, mis vastavad ostja/laenuvõtja (või kui tegemist on mõne teise üksusega, tehingu peamise tagasimaksmise allika) riskide liigitusele.

19. Osalised võivad anda riiklikku toetust garantiipreemiate alammäärade ulatuses või üle selle, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) tehing on varaga tagatud ja vastab kõikidele järgmistele kriteeriumidele:

1) eelisjärjekorras rahuldatav tagatisõigus õhusõidukitele ja mootoritele või nendega seoses;

2) liisingu korral loovutamiskohustus ja/või eelisjärjekorras rahuldatav tagatisõigus seoses liisingumaksetega;

3) laenulepingute rikkumise ühismõju säte ja samadele pooltele seaduslikult kuuluvate ning nende valduses olevate kõikide õhusõidukite ja mootorite risttagatiseks andmine kavandatava finantseerimise alusel, kui see on kohaldatava õiguskorra alusel võimalik;

b) tehing hõlmab vähemalt allpool tabelis 1 sätestatud riskimaandustegureid:

Tabel 1

Riskimaandustegurid

ASU riskikategooria	Riskireiting	Riskimaandustegurid	
		KOKKU	Millest vähemalt „A“
1	AAA kuni BBB–	0	0
2	BB+ ja BB	0	0
3	BB–	1	1
4	B+	2	1
5	B	2	1
6	B–	3	2
7	CCC	4	3
8	CC kuni C	4	3

20. Käesoleva liite punkti 19 kohaldamisel:

a) võivad osalised valida järgmiste riskimaandustegurite seast:
riskimaandustegurid „A“:

1) avansimäära vähendamine: käesoleva sektorileppe punkti 10 alapunktides a ja b viidatud avansimäärade iga vähendamine viie protsendipunkti võrra võrdub ühe riskimaandusteguriga „A“. Sel juhul ei anna osaline üheski vormis riiklikku toetust suuremas summas kui vähendatud avansimäär;

2) lineaarne amortisatsioon: põhisumma tagasimaksmine võrdsete osamaksetena võrdub ühe riskimaandusteguriga;

3) lühem tagasimaksetähtaeg: tagasimaksetähtaeg, mis ei ületa kümmet aastat, võrdub ühe riskimaandusteguriga, hoolimata pikimast tagasimaksetähtajast;

riskimaandustegurid „B“:

1) tagatis: iga tagatis summas, mis võrdub põhisumma tagasimakse kvartaalse osamakse ja intressiga, võrdub ühe riskimaandusteguriga. Tagatis võib olla nii sularaha kui ka valmisoleku akreditiivi vormis;

2) liisingumakse ettemaks: liisingumakse summas, mis võrdub põhisumma tagasimakse kvartaalse osamakse ja intressiga, makstakse ette üks kvartal enne maksetähtaega;

3) hooldusreservid vormis ja summas, mis vastavad parimatele turutavadele;

b) etteteatamise korral võib maksimaalselt ühe riskimaandusteguri „A“ asendada 15 % suuruse lisamaksega kohaldatavalt garantiipreemia alammääralt.

21. Tehingute suhtes kohaldatavad garantiipreemia alammäärad võib kehtestada enne üleandmist kas kohustuse või lõpliku kulukohustuse võtmisel või kindlaksmääratud kestusega garantiipreemia hoidmise alguses. Tehingu suhtes kohaldatav lõplik garantiipreemia ettemakse, aastane riskimarginaal või nende kombinatsioon peab vastama kehtestatud garantiipreemia alammäärale ning kohustuslikele riskimaandusteguritele, mis on ette nähtud käesoleva liite punkti 19 alapunktis b, alates kuupäevast, mil garantiipreemiate alammäärad kehtestati. Selliseid tingimusi kohaldatakse garantiipreemia hoidmise koguajal ja need võib läbi vaadata üksnes pärast selle tähtaja möödumist, mil garantiipreemiate alammäärasid ja sel hetkel kehtiva ASUga ette nähtud riskimaandustegureid kohaldatakse, ja neid võib kehtestada hilisema garantiipreemia hoidmise aja jaoks.

22. Käesoleva sektorileppe punkti 11 alusel koosnevad kohaldatavad garantiipreemia alammäärad väikseimatest riskipõhistest määradest, millele lisatakse turupõhine lisamaks kooskõlas allpool esitatud punktidega 23–35.

23. Käesoleva sektorileppe jõustumisel on riskipõhised määrad järgmised:

Tabel 2

Riskipõhised määrad

ASU riskikategooria	Riskimarginaalid (baaspunktides)	Ettemaks (%)
1	89	4,98
2	98	5,49
3	116	6,52
4	133	7,49
5	151	8,53
6	168	9,51
7	185	10,50
8	194	11,03

24. Riskipõhised määrad kehtestatakse kord aastas Moody'se aastase makseviivitusest tingitud kahju määra (MTKM) nelja aasta jooksva keskmise alusel. Kehtestamise aluseks olev asjakohane makseviivitusest tingitud kahju määr põhineb eelisõigusega tagatud pangalaenudel ja see arvutatakse järgmiselt:

Tabel 3

Makseviivitusest tingitud kahju määra kaardistus

4 aasta jooksev keskmine (%)	Arvestatud MTKM (%)
≥ 45	25
≥ „35“ < 45	23
≥ „30“ < 35	21
< 30	19

25. Riskipõhise määra (RPM) kohandamistegur määratakse kindlaks järgmiselt:

$$\frac{\text{Arvestatud MTKM}}{19\ \%} = \text{RPM kohandamistegur}$$

26. Riskipõhise määra kohandamistegur korrutatakse tabelis 2 esitatud makseviivitusest tingitud kahju määradega, et määrata kindlaks muudetud riskipõhised määrad.

27. Allpool loetletud muutmiste tulemusel saadud riskipõhised määrad hakkavad kehtima alates iga järgmise aasta 15. aprillist. Kui iga-aastase muutmise tulemusel saadud riskipõhised määrad on kindlaks määratud, teavitab sekretariaat kohaldatavatest määradest viivitamata kõiki osalisi ja teeb need avalikkusele kättesaadavaks.

28. Igale riskikategooriale arvutatakse turupõhine lisamaks (MRS – *Market Reflective Surgcharge*) järgmise valemi alusel:

$$MRS = B \times [(0{,}5 \times MCS) - RPM]$$

kus

— B on muutuvkoefitsient, mis on vastavalt tabelis 4 esitatud riskikategooriatele vahemikus 0,7–0,35.

— MCS on Moody'se keskmiselt 7aastaste mediaansete krediidiriskide marginaalide 90 päeva jooksev keskmine.

29. Kui riskikategooria hõlmab rohkem kui üht riskireitingut, arvutatakse keskmine riskimarginaal. 1. riskikategoorias kasutatakse BBB– riskimarginaali.

30. Varalise tagatise arvutamiseks diskonteeritakse mediaansete krediidiriskide marginaale 50 %. Seejärel korrigeeritakse diskonteeritud mediaansete krediidiriskide marginaale muutuvteguriga, mis vastavalt allpool esitatud tabelile 4 jääb vahemikku 70–35 %, mida kohaldatakse mediaansete krediidiriskide marginaalide ja riskipõhise määra erinevuse suhtes. Muutuvteguri kohaldamise tulemusel saadud negatiivseid riskimarginaale maha ei arvata.

Tabel 4

Muutuvtegurid

Riskireiting	ASU riskikategooria	Muutuvtegur (%)
AAA	1	70
AA	1	70
A	1	70
BBB+	1	70

Riskireiting	ASU riskikategooria	Muutuvtegur (%)
BBB	1	70
BBB–	1	70
BB+	2	65
BB	2	65
BB–	3	50
B+	4	45
B	5	40
B–	6	35
CCC	7	35
CC	8	35
C	8	35

31. Turupõhist lisamakset ajakohastatakse kord kvartalis ning saadud mediaanne krediidiriski marginaal hakkab kehtima vastavalt iga aasta 15. jaanuaril, 15. aprillil, 15. juulil ja 15. oktoobril. Pärast iga ajakohastamist teavitab sekretariaat kohaldatavast turupõhisest lisamaksest ja saadud miinimummääradest viivitamata kõiki osalisi ja teeb need osalistele kättesaadavaks enne määrade jõustumise kuupäeva.

32. Turupõhise lisamakse ajakohastamisest tulenev garantiipreemia piirmäär on 10 % eelmise kvartali garantiipreemia alammäärast Seetõttu on garantiipreemia alammäärade (mis saadakse riskipõhiste määrade ja turupõhise lisamakse lisamisel) piirmäär 200 % riskipõhistest määradest ja alammäär 100 % riskipõhistest määradest.

33. Garantiipreemiamäärasid, mis tulenevad punkti 32 kohaldamisest 2.–8. riskikategooria suhtes, kohandatakse vajaduse korral, et ühegi riskikategooria garantiipreemiamäär ei oleks väiksem sellele vahetult eelneva riskikategooria garantiipreemiamäärast (st kategooria „x“ garantiipreemiamäära, mis on väiksem kategooria „x–1“ garantiipreemiamäärast, kohandatakse ülespoole kategooria „x–1“ garantiipreemiamäära tasemele).

34. Garantiipreemiate alammäärade määramiseks

— kasutatakse järgmist valemit:

$$\text{puhas MPR} = \text{MPR} \times (1 + \text{RTAS}) \times (1 + \text{RFAS}) \times (1 + \text{RMRS}) \times (1 - \text{CTCD}) \times (1 + \text{NABS}) - \text{CICD},$$

kus

— RTAS on lisamaks tagasimaksetähtaja muutmise eest, mida käsitletakse käesoleva sektorileppe punkti 12 alapunktis b;

— RFAS on lisamaks tagasimaksete sageduse muutmise eest, mida käsitletakse käesoleva sektorileppe punkti 13 alapunkti a alapunktides 1 ja 2;

— RMRS on lisamaks riske maandava teguri asendamise eest, mida käsitletakse käesoleva liite punkti 20 alapunktis b;

— CTCD on Kaplinna konventsiooni vähend, mida käsitletakse käesoleva liite punktis 38;

— NABS on lisamaks varalise tagatise puudumise eest, mida kohaldatakse käesoleva liite punkti 57 alapunkti a alapunktis 4, punkti 57 alapunktis b ja punkti 59 alapunktis b sätestatud juhtudel;

— CICD on tingimuslik kindlustuskaitse vähend, mida käsitletakse käesoleva liite punkti 56 alapunktis a.

— Garantiipreemiat võib maksta kas ette või kogu laenutähtaja jooksul marginaalidena, mis on väljendatud baaspunktides aasta kohta, või ettemaksemäärade ja marginaalide igasuguse kombinatsioonina. Ettemaksemäärad ja marginaalid arvutatakse garantiipreemia määrade teisendamise mudeli alusel selliselt, et asjaomase tehingu eest makstav garantiipreemia oleks nüüdispuhasväärtuse mõistes sama suur, olenemata sellest, kas see makstakse ette, kogu laenutähtaja jooksul marginaalidena või nende kombinatsioonina. Selliste

tehingute korral, kus enne kaitse kehtima hakkamist lepitakse kokku tingimustes või kehtestatakse tingimused, millega kaasneb keskmise kaalutud tagasimakseperioodi lühendamine, võib kohaldada (garantiipreemia määrade teisendamise mudeli alusel arvutatud) ettemaksemäära, mis saadud makstava garantiipreemia mõistes vastab garantiipreemia määrale, mida tuleks maksta nüüdispuhasväärtuse järgi riskimarginaalide alusel.

35. Kohaldatavad garantiipreemiate alammäärad avaldatakse OECD veebisaidil allpool tabelis 5 esitatud vormingus.

Tabel 5

Garantiipreemiate alammäärad

(tagasimaksetähtaeg 12 aastat, varaga tagatud tehingud)

Riskikategooria	Riskide liigitus	Garantiipreemiate alammäärad	
		Aastased marginaalid (baaspunktides)	Ettemaks (%)
1	AAA kuni BBB–		
2	BB+ ja BB		
3	BB–		
4	B+		
5	B		
6	B–		
7	CCC		
8	CC kuni C		

II. **Garantiipreemiate alammäära vähendamine**

36. Käesoleva liite punkti 37 sätete alusel on kooskõlas eespool esitatud I alajaoga kehtestatud garantiipreemiate alammäärasid lubatud vähendada järgmistel juhtudel:

a) varaga tagatud tehing on seotud lennuaparaadiga Kaplinna protokollis õhusõidukite seadmetele eriomaste küsimuste mõistes;

b) lennuaparaadi käitaja (ja kui see on erinev, siis laenuvõtja/ostja või liisinguandja, kui riiklikku toetust andva osalise arvates tehingu struktuur seda võimaldab) asub riigis, mis lennuaparaadiga seonduva väljamakse ajal on kantud riikide loendisse, kus garantiipreemiate alammäärade vähendamine on lubatud (edaspidi „Kaplinna loend“) ja kohastel juhtudel selle riigi territoriaaluksuses, mis kvalifitseerub käesoleva liite punkti 39 kohaselt, ning

c) tehing on seotud lennuaparaadiga, mis on kantud Kaplinna konventsiooni ja selle juurde kuuluva õhusõidukite protokolli (edaspidi „Kaplinna konventsioon“) alusel koostatud rahvusvahelisse registrisse.

37. I alajao kohaselt kehtestatud garantiipreemiate alammäärasid tohib vähendada kuni 10 % kohaldatavatest garantiipreemiate alammääradest.

38. Kaplinna loendisse kandmiseks peab riik:

a) olema Kaplinna konventsiooni osaline;

b) olema esitanud käesoleva liite I lisas sätestatud kvalifitseerumisdeklaratsioonid ning

c) olema oma õigusaktides nõuetekohaselt rakendanud Kaplinna konventsiooni, sealhulgas kvalifitseerumisdeklaratsioone, nii et Kaplinna konventsioonis sätestatud kohustused oleksid kohaselt üle võetud siseriiklikku õigusse.

39. Käesoleva liite punkti 36 alusel kvalifitseerumiseks peab territoriaalüksus:

a) olema selline territoriaalüksus, millele on laiendatud Kaplinna konventsiooni;

b) olema selline territoriaalüksus, mille suhtes kohaldatakse käesoleva liite I lisas sätestatud kvalifitseerumisdeklaratsioone, ning

c) olema oma õigusaktides nõuetekohaselt rakendanud Kaplinna konventsiooni, sealhulgas kvalifitseerumisdeklaratsioone, nii et Kaplinna konventsioonis sätestatud kohustused oleksid kohaselt üle võetud siseriiklikku õigusse.

40. Osalised esitavad sekretariaadile esialgse kokkulepitud Kaplinna loendi enne käesoleva sektorileppe jõustumist. Kaplinna loendit ajakohastatakse kooskõlas käesoleva liite punktidega 41–53.

41. Iga osaline või mitteosaline, kes annab riiklikku toetust õhusõidukite jaoks, võib esitada sekretariaadile ettepaneku riigi lisamiseks Kaplinna loendisse. Selline ettepanek peab sisaldama asjaomase riigi kohta:

a) kõiki asjaomaseid andmed Kaplinna konventsiooni ratifitseerimise või sellega ühinemise dokumentide hoidjale hoiuleandmise kuupäeva kohta;

b) selliste deklaratsioonide koopiad, mille Kaplinna loendisse lisamiseks esitatud riik on esitanud;

c) kõiki asjaomaseid andmed Kaplinna konventsiooni ja kvalifitseerumisdeklaratsioonide jõustumise kuupäeva kohta;

d) analüüsi, milles kirjeldatakse meetmeid, mida Kaplinna loendisse lisamiseks esitatud riik on võtnud Kaplinna konventsiooni rakendamiseks, sh kvalifitseerumisdeklaratsioonid selle riigi õigusaktides, mis on nõutavad selleks, et tagada Kaplinna konventsioonides sätestatud kohustuste ülevõtmine siseriiklikku õigusse, ning

e) nõuetekohaselt täidetud küsimustikku, mille vorm on lisatud käesoleva liite 2. lisale (edaspidi „Kaplinna konventsiooni küsimustik“), mille on täitnud vähemalt üks õigusbüroo, kes on pädev andma juriidilist nõu Kaplinna loendisse lisamiseks esitatud riigi asjakohase jurisdiktsiooniga seoses. Täidetud Kaplinna konventsiooni küsimustikus tuleb esitada:

i) vastava(te) õigusbüroo(de) nimi ja aadress;

ii) õigusbüroo asjakohane kogemus, mis võib hõlmata kogemust seadusandluse ja põhiseadusalases tegevuses, kui need on seotud rahvusvaheliste lepingute rakendamisega, riigis ning konkreetseid kogemusi Kaplinna konventsiooniga seotud küsimustes, sh igasugused kogemusi, mis on seotud kas valitsusasutuste nõustamisega Kaplinna konventsiooni rakendamisel ja jõustamisel või erasektori nõustamisega või võlausaldajate õiguste täitmise tagamisega Kaplinna loendisse lisamiseks esitatud riigis;

iii) kas õigusbüroo on seotud või tal on kavas tegeleda tehingutega, mille puhul oleks kasulik garantiipreemiate alammäärade vähendamine juhul, kui esitatud riik lisatakse Kaplinna loendisse ([4]), ning

iv) Kaplinna konventsiooni küsimustiku täitmise kuupäev.

42. Sekretariaat saadab ettepanekut sisaldava teate e-posti teel laiali viie tööpäeva jooksul.

43. Iga osaline või mitteosaline, kes annab riiklikku toetust õhusõidukite jaoks, võib esitada ettepaneku riigi kustutamiseks Kaplinna loendist, kui ta on seisukohal, et see riik on võtnud meetmeid, mis ei ole kooskõlas kohustustega, mis riik on võtnud Kaplinna konventsiooni alusel, või on jätnud sellised meetmed võtmata. Selleks lisab osaline või mitteosaline Kaplinna loendist kustutamise ettepanekusse täieliku kirjelduse asjaolude kohta, mis on kustutamisettepaneku aluseks, nagu riigi mis tahes tegevus, mis ei ole kooskõlas tema kohustustega Kaplinna

([4]) Koos teabega mis tahes seotuse kohta (esitatakse konfidentsiaalsuskohustusi järgides).

konventsiooni alusel, või mis tahes suutmatus täita või jõustada õigusakte, mis on ette nähtud selle riigi Kaplinna konventsiooni alusel võetud kohustustega. Osaline või mitteosaline, kes teeb ettepaneku Kaplinna loendist kustutamiseks, esitab kõik olemasolevad lisadokumendid ja sekretariaat saadab sellist ettepanekut sisaldava teate e-posti teel laiali viie tööpäeva jooksul.

44. Iga osaline või mitteosaline, kes annab riiklikku toetust õhusõidukite jaoks, võib esitada ettepaneku eelnevalt Kaplinna loendist kustutatud riigi loendisse ennistamiseks, kui selline ennistamine on järgnenud parandusmeetmete või sündmuste alusel õigustatud. Sellisele ettepanekule tuleb lisada asjaolude kirjeldus, mis olid aluseks riigi kustutamisele, ning aruanne ennistamist toetavate järgnenud parandusmeetmete kohta. Sekretariaat saadab sellist ettepanekut sisaldava teate e-posti teel laiali viie tööpäeva jooksul.

45. Osalised võivad käesoleva liite punktides 41–44 kirjeldatud ettepanekuga kas nõustuda või selle vaidlustada 20 tööpäeva jooksul alates ettepaneku esitamise kuupäevast (edaspidi „1. ajavahemik“).

46. Kui 1. ajavahemiku lõpuks, ning käesoleva liite punkti 43 puhul, kui ettepaneku esitav osaline või mitteosaline on ettepaneku tagasi võtnud, ei ole keegi ettepanekut vaidlustanud, loetakse Kaplinna loendi muudatusettepanek kõikide osaliste poolt vastuvõetuks. Sekretariaat teeb Kaplinna loendisse vastava muudatuse ja saadab teate e-posti teel laiali viie tööpäeva jooksul. Muudetud Kaplinna loend jõustub selle teate kuupäeval.

47. Kaplinna loendi muudatusettepaneku vaidlustamise korral esitab vaidlustav osaline 1. ajavahemiku jooksul kirjaliku selgituse vaidlustamise aluse kohta. Pärast seda, kui OECD sekretariaat on saatnud kirjaliku vaidlustuse kõikidele osalistele, teevad osalised kõik selleks, et jõuda täiendava kümne tööpäeva jooksul kokkuleppele (edaspidi „2. ajavahemik“).

48. Osalised teavitavad oma arutelude tulemustest sekretariaati. Kui kokkulepe saavutatakse 2. ajavahemiku jooksul, teeb sekretariaat vajaduse korral Kaplinna loendisse vastava muudatuse ja saadab teate e-posti teel laiali järgmise viie tööpäeva jooksul. Muudetud Kaplinna loend jõustub selle teate kuupäeval.

49. Kui 2. ajavahemiku jooksul kokkulepet ei saavutata, teeb käesoleva sektorileppe osaliste eesistuja (edaspidi „eesistuja“) kõik selleks, et saavutada kohe pärast 2. ajavahemikku osaliste vahel konsensus 20 tööpäeva jooksul (edaspidi „3. ajavahemik“). Kui 3. ajavahemiku lõpuks konsensust ei saavutata, tehakse lõppotsus järgmise menetluse teel:

a) eesistuja esitab kirjaliku soovituse Kaplinna loendi muudatusettepaneku kohta. Eesistuja soovitus väljendab enamuse seisukohta, mis selgitatakse välja vähemalt nende osaliste avalikult esitatud seisukohtade alusel, kes annavad riiklikku toetust õhusõidukite ekspordiks. Enamuse seisukoha puudumise korral esitab eesistuja soovituse ainult osaliste väljendatud seisukohtade alusel ja kirjeldab kirjalikult soovituse alust, sh sobimatuse korral nõuetelevastavuse kriteeriume, mida ei täidetud;

b) eesistuja soovituses ei avalikustata mitte mingisugust teavet osaliste arvamuste ega seisukohade kohta, mida nad väljendasid käesoleva liite punktides 41–50 käsitletud tegevuse kontekstis, ja

c) osalised nõustuvad eesistuja soovitusega.

50. Kui käesoleva liite punkti 41 alusel esitatud ettepaneku järel on osalised või eesistuja otsustanud, et riik on Kaplinna loendisse lisamiseks sobimatu, võib osaline või mitteosaline esitada uue ettepaneku ja nõuda, et osalised kaaluksid riigi sobivust uuesti. Ettepanekut esitav osaline või mitteosaline käsitleb põhjuseid, millega põhjendati algset otsust sobimatuse kohta. Samuti hangib ettepaneku esitav osaline või mitteosaline ajakohastatud Kaplinna konventsiooni küsimustiku ja esitab selle. Sellise uue ettepaneku suhtes kohaldatakse käesoleva liite punktides 45–51 sätestatud korda.

51. Kui kvalifitseeruvate riikide loendis tehakse muudatus käesoleva liite punktis 49 sätestatud menetluse alusel, saadab sekretariaat muudetud Kaplinna loendit sisaldava teate e-posti teel laiali viie tööpäeva jooksul alates muudatuse tegemisest. Muudetud Kaplinna loend jõustub selle teate kuupäeval.

52. Riigi Kaplinna loendisse lisamine, sealt kustutamine või sinna ennistamine pärast õhusõidukiga seotud väljamakset ei mõjuta garantiipreemiate alammäärasid, mis on sellise õhusõiduki kohta kehtestatud.

53. Käesoleva liite punktides 41–51 käsitletud menetluse kontekstis ei avalikusta osalised mitte mingisugust teavet väljendatud arvamuste või seisukohtade kohta.

54. Osalised jälgivad käesoleva liite punktide 41–53 rakendamist ja vaatavad selle läbi kord aastas või mis tahes osalise palvel.

55. Uute ja kasutatud õhusõidukite puhul kohaldatavate garantiipreemiate alammäärasid võib korrigeerida järgmiselt:

a) kohaldatavate garantiipreemiate alammäärade vähendamist viie baaspunkti (aastaste riskipreemiate kohta) või 0,29 % (ettemakse) võrra võib kohaldada riiklikult toetatavate tehingute korral tingimusliku kindlustuskaitse vormis;

b) garantiipreemiate alammäärasid kohaldatakse kaetud põhisumma suhtes.

III. **Varaga tagamata tehingud**

56. Ilma et see piiraks käesoleva liite punkti 19 alapunkti a sätete kohaldamist, võivad osalised varaga tagamata tehinguteks anda riiklikult toetatavat ekspordikrediiti, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) mitteriiklike tehingute korral:

1) riiklikku toetust saava ekspordilepingu maksimumväärtus on 15 miljonit USA dollarit;

2) pikim tagasimaksetähtaeg on 10 aastat;

3) kolmandatel isikutel ei ole rahastatavas varas tagatisõigust ja

4) I alajao kohaselt kehtestatud garantiipreemiate alammäärade suhtes kohaldatakse vähemalt 30 % lisamaksu;

b) sellise tehingu puhul, mis tehakse riigiga või mis on tagatud tühistamata ja tingimusteta riikliku tagatisega, kohaldatakse I alajao kohaselt kehtestatud garantiipreemiate alammäärade suhtes minimaalset lisamaksu kooskõlas allpool esitatud tabeliga 6.

Tabel 6

Riskikategooria	Lisamaks (%)
1	0
2	0
3	0
4	10
5	15
6	15
7	25
8	25

57. Käesoleva liite punktide 36–52 sätteid ei kohaldata riiklikult toetatavate ekspordikrediitide suhtes, mida antakse käesoleva liite punkti 56 alusel.

3. JAGU

Selliste kaupade ja teenuste garantiipreemiate alammäärad, mis ei ole seotud käesoleva sektorileppe 3. osas käsitletud kasutatud õhusõidukitega

58. Riikliku toetuse andmisel selliste kaupade ja teenuste jaoks, mis ei ole seotud käesoleva sektorileppe 3. osas käsitletud kasutatud õhusõidukitega, kohaldatakse järgmisi garantiipreemiate alammäärasid:

a) varaga tagatud tehingute korral võrduvad garantiipreemiate alammäärad kooskõlas I alajaoga kindlaks määratud minimaalsete riskimarginaalidega ning täiemahulise garantii korral minimaalsete riskimarginaalidega, mis on teisendatud ettemakstavateks tasudeks teisendamisemudeli ja asjakohase tähtaja alusel;

b) varaga tagamata tehingute korral võrduvad garantiipreemiate alammäärad kooskõlas I alajaoga kindlaks määratud minimaalsete riskimarginaalidega, millele lisatakse 30 % suurune lisamaks, ning täiemahulise garantii korral minimaalsete riskimarginaalidega, mis on teisendatud ettemakstavateks tasudeks teisendamise mudeli ja asjakohase tähtaja alusel.

59. Käesoleva liite punktide 36–52 sätteid kohaldatakse riikliku toetuse suhtes, mis on ette nähtud kõnealuse sektorileppe artikli 20 punktidega a ja b hõlmatud varumootoritele, ning toetuse suhtes, mis on ette nähtud vastavalt kõnealuse sektorileppe punkti 21 alapunkti a alapunkti 1 esimesele *taandele*.

60. Käesoleva liite punkti 55 kohaldatakse riikliku toetuse andmisel kõikide kaupade ja teenuste jaoks peale käesoleva sektorileppe 3. osas käsitletud kasutatud õhusõidukite.

1. lisa

Kvalifitseerumisdeklaratsioonid

1. Käesoleva sektorileppe II liite 2. jao kohaldamisel ja kõikide muude sellele viitamiste kontekstis tähendab mõiste „kvalifitseerumisdeklaratsioonid“ seda, et Kaplinna konventsiooni osalisriik (edaspidi „osalisriik“):

   a) on esitanud käesoleva lisa punktis 2 ettenähtud deklaratsioonid ega

   b) ole esitanud käesoleva lisa punktiga 3 ettenähtud deklaratsioone.

2. Käesoleva lisa punkti 1 alapunkti a tähenduses on deklaratsioonid järgmised:

   a) maksejõuetus: osalisriik kinnitab, et kohaldab täies ulatuses õhusõidukite protokolli XI artikli varianti A igat liiki maksejõuetusmenetluste suhtes ja et XI artikli alapunkti 3 tähenduses on ooteaeg selle variandi puhul mitte üle 60 kalendripäeva;

   b) registrist kustutamine: osalisriik kinnitab, et kohaldab õhusõidukite protokolli XIII artiklit;

   c) õiguse valik: osalisriik kinnitab, et kohaldab õhusõidukite protokolli VIII artiklit.

      1. Lisandub vähemalt üks alljärgnev deklaratsioon (kuigi mõlemad on soovitatavad);

   d) abinõude võtmise meetod: osalisriik kinnitab konventsiooni artikli 54 lõike 2 alusel, et kõiki abinõusid, mida võlausaldaja saab kasutada konventsiooni mis tahes sätte alusel, mida ei ole sõnaselgelt väljendatud konventsiooni sätetes, milles nõutakse kohtu poole pöördumist, võib võtta kohtu loata (enne väljendit „kohtu loata“ on soovitatav (ent mitte nõutav) lisada tekst „kohtuvaidluseta ja“);

   e) õigeaegsed abinõud: osalisriik kinnitab, et kohaldab täies ulatuses õhusõidukite protokolli X artiklit (kuigi selle lõige 5 on soovitatav, ent mitte kohustuslik) ning et õhusõidukite protokolli X artikli lõikes 2 sätestatud ajavahemiku tähenduses kasutatav tööpäevade arv on:

      1) konventsiooni artikli 13 lõike 1 punktides a, b ja c määratletud abinõude korral (eseme ja selle väärtuse säilitamine, eseme võtmine oma valdusse või oma kontrolli või järelevalve alla ning eseme kasutamise ja teisaldamise keelamine) mitte rohkem kui kümnele kalendripäevale vastav tööpäevade arv ning

      2) konventsiooni artikli 13 lõike 1 punktides d ja e määratletud abinõude korral (eseme liisimine või eseme ja sellest saadava tulu haldamine ning õhusõidukite seadmete müük ja sellest saadud tulu kasutamine) mitte rohkem kui 30 kalendripäevale vastav tööpäevade arv.

3. Käesoleva lisa punkti 1 alapunktis b viidatud deklaratsioonid on järgmised:

   a) abinõud enne nõude lõplikku kindlaksmääramist: osalisriik ei ole esitanud deklaratsiooni konventsiooni artikli 55 alusel, millega loobutakse konventsiooni artiklist 13 või artiklist 43, kuid tingimusel, et kui osalisriik esitas käesoleva lisa punkti 2 alapunktis d sätestatud deklaratsiooni, ei takista deklaratsiooni esitamine konventsiooni artikli 55 alusel Kaplinna konventsiooni soodustuse kohaldamist;

   b) Rooma konventsioon: osalisriik ei ole esitanud deklaratsiooni õhusõidukite protokolli XXXII artikli alusel, millega loobutakse õhusõidukite protokolli XXIV artiklist, ning

   c) liisimisega seotud abinõu: osalisriik ei ole esitanud deklaratsiooni konventsiooni artikli 54 lõike 1 alusel, millega keelatakse abinõuna väljaliisimine.

4. Õhusõidukite protokolli XI artikliga seoses loetakse Euroopa Liidu liikmesriikide puhul käesoleva lisa punkti 2 alapunktis a sätestatud kvalifitseerumisdeklaratsioon käesoleva lisa tähenduses esitatuks, kui liikmesriigi õigust muudeti nii, et see väljendab õhusõidukite protokolli XI artikli kohase variandi A tingimusi (kuni 60 kalendripäeva pikkuse ooteajaga). Käesoleva lisa punkti 2 alapunktides c ja e sätestatud kvalifitseerumisdeklaratsioonid loetakse käesoleva sektorileppe tähenduses esitatuks, kui Euroopa Liidu või asjaomaste liikmesriikide õigused on sisuliselt sarnased käesoleva lisa punktides sätestatutele. Käesoleva lisa punkti 2 alapunkti c puhul on Euroopa Liidu õigusaktid (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 593/2008 ([1])) loetud sisuliselt sarnaseks õhusõidukite protokolli VIII artikliga.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj).

2. lisa

Kaplinna konventsiooni küsimustik

I. **Esialgne teave**

Esitage järgmine teave.

1. Küsimustikku täitva õigusbüroo nimi ja täielik aadress.

2. Õigusbüroo asjakohane kogemus, mis võib hõlmata kogemust seadusandluse ja põhiseadusalases tegevuses, kui need on seotud rahvusvaheliste lepingute rakendamisega riigis, ning konkreetseid kogemusi Kaplinna konventsiooniga seotud küsimustes, sh igasuguseid kogemusi, mis on seotud kas valitsusasutuste nõustamisega Kaplinna konventsiooni rakendamisel ja täitmise tagamisel või erasektori nõustamisega või võlausaldajate õiguste täitmise tagamisega Kaplinna loendisse lisamiseks esitatud riigis.

3. Kas õigusbüroo on seotud või tal on kavas tegeleda tehingutega, mille puhul oleks kasulik garantiipreemiate alammäärade vähendamine juhul, kui esitatud riik lisatakse Kaplinna loendisse ([1]).

4. Käesoleva küsimustiku täitmise kuupäev.

II. **Küsimused**

1. *Kvalifitseerumisdeklaratsioonid*

   1.1. Kas riik ([2]) on esitanud kõik kvalifitseerumisdeklaratsioonid vastavalt tsiviilõhusõidukite ekspordikrediidi käsitleva sektorileppe (edaspidi „ASU“) II liite 1. lisas sätestatud nõuetele (eraldi käsitletuna „kvalifitseerumisdeklaratsioon“)? Eriti palume täpsustada, kas on esitatud üks deklaratsioon või mõlemad deklaratsioonid, mis hõlmavad abinõude võtmise meetodit [punkti 2 alapunkt d] ja õigeaegseid abinõusid [punkti 2 alapunkt e].

   1.2. Palun kirjeldage, kas ja mille poolest erinevad esitatud deklaratsioonid küsimuses 1.1 viidatud nõuetest.

   1.3. Palun kinnitage, et riik ei ole esitanud ühtegi deklaratsiooni, mis on loetletud ASU II liite 1. lisa punktis 3.

2. *Ratifitseerimine*

   2.1. Kas riik on ratifitseerinud, vastu võtnud või heaks kiitnud Kaplinna konventsiooni ja õhusõidukite protokolli (edaspidi „konventsioon“) või ühinenud nendega? Palun esitage ratifitseerimis- või ühinemiskuupäev ja kirjeldage lühidalt, kuidas riik konventsiooniga ühines või selle ratifitseeris.

   2.2. Kas konventsioonil ja esitatud kvalifitseerumisdeklaratsioonidel on õigusjõud kogu riigi territooriumil ilma ühegi täiendava seaduse või rakendusaktita või ühegi täiendava seaduse või määruse vastuvõtmiseta?

   2.3. Kui jah, siis kirjeldage lühidalt protsessi, mis annab konventsioonile ja kvalifitseerumisdeklaratsioonidele õigusjõu.

3. *Siseriikliku ja kohaliku õiguse mõju*

   3.1. Vajaduse korral kirjeldage rakendusakte ja määruseid, mis on seotud konventsiooni ja riigi iga esitatud kvalifitseerumisdeklaratsiooniga, ning loetlege need.

([1]) Koos teabega mis tahes seotuse kohta (esitatakse konfidentsiaalsuskohustusi järgides).

([2]) Selle küsimustiku tähenduses on „riik“ see riik, kes on esitatud Kaplinna konventsiooni loendisse kandmiseks ASU II liite 2. jao II osa alusel. Asjakohasel juhul tuleb nendele küsimustele vastata ka vastavalt õigustele selle riigi konkreetsel „territoriaalüksusel“, kus asub õhusõiduki asjaomane käitaja (või kus asub muu asjaomane II liite punkti 35 alapunktis b kirjeldatud asutus) ning „siseriikliku õiguse“ all mõistetakse asjakohast kohalikku õigust.

3.2. Kas konventsioon ja esitatud kvalifitseerumisdeklaratsioonid on siseriiklikku õigusesse ([3]) ülevõetuna (edaspidi „konventsioon ja kvalifitseerumisdeklaratsioonid“) ülimuslikud või tähtsamad kui mis tahes nendega vastuolus olev siseriiklik seadus, määrus, kord, kohtupraktika või regulatiivmenetlus? Kui jah, siis kirjeldage, kuidas see toimub; ([4]) kui ei, siis esitage üksikasjad.

3.3. Kas konventsiooni ja kvalifitseerumisdeklaratsioonide rakendamisel esineb lünki? Kui jah, siis palun kirjeldage ([5]).

4. *Kohtu- ja haldusotsused*

4.1. Palun kirjeldage kõiki asjaolusid, sh juriidilisi, regulatiivseid või haldustavasid, mille tõttu kohtud, ameti- või haldusasutused ei suuda konventsiooni ja kvalifitseerumisdeklaratsioone täielikult kehtestada ja nende täitmist tagada ([6]), ([7]).

4.2. Kas teile teadaolevalt on võlausaldaja võtnud konventsiooni alusel kohtulikke või halduslikke sunnimeetmeid? Kui jah, siis kirjeldage meetmeid ja näidake, kas neist oli kasu.

4.3. Kas teile teadaolevalt on kõnealuse riigi kohtud pärast ratifitseerimist/rakendamist keeldunud sundimast võlgnikku või garanti täitma oma laenukohustusi vastuolus konventsiooni ja kvalifitseerumisdeklaratsioonidega?

4.4. Kas teile on teada muid asjaolusid, mis võivad mõjutada seda, kas kohtud ja haldusasutused tegutsevad konventsioonile ja kvalifitseerumisdeklaratsioonidele vastavalt? Kui jah, siis täpsustage.

([3]) Käesoleva küsimustiku tähenduses on „siseriiklik õigus“ riigi kõik siseriiklikud õigusaktid, mis hõlmavad muu hulgas põhiseadust ja selle parandusi, igasuguseid föderaalseid, riiklikke ja piirkondlikke seadusi ja määrusi.

([4]) Näiteks kui i) lepingud on riigis X ülimuslikud muude seaduste ees põhiseaduse või muu sarnase raamseaduse alusel või ii) riigis X on vaja õigusakti ja selles on sõnaselgelt sätestatud Kaplinna konventsiooni ülimuslikkus ja/või see asendab muud sellised seadused või iii) Kaplinna konventsioon ja selle rakendusaktid on kas a) täpsemad kui muud sellised seadused (*lex specialis derogat legi generali*) ja/või b) hilisemad kui muud sellised seadused (*lex posterior derogat legi priori*) ning selle tulemusel on a) ja/või b) ülimuslik muude selliste seaduste ees.

([5]) Näiteks kas on mingi põhjus, miks võlausaldajatele konventsiooni, sh kvalifitseerumisdeklaratsioonide alusel antud õigusi ja abinõusid a) ei peeta kas tõhusaks või b) iseenesest piisavaks, et riigis saaks selliseid õigusi ja abinõusid kehtivalt rakendada?

([6]) Näide haldusmeetmest selle küsimuse tähenduses võiks olla riigi suutmatus kehtestada kord või leida vahendeid konventsiooni või kvalifitseerumisdeklaratsiooni sätte täitmise tagamiseks. Teine näide oleks riigi suutmatus kehtestada oma õhusõidukite registris asjakohane kord, et registreerida tühistamatuid registrist kustutamise ja eksportimise volitusi (IDERA, *Irrevocable De-Registration and Export Request Authorization*).

([7]) Palun lisage oma analüüsi kõik asjaomased pretsedendid/otsused, mis on seotud võlausaldajate, sh ekspordikrediidi agentuuride õiguste tunnustamisega.

III liide

Miinimumintressimäärad

Riikliku finantseerimistoetuse andmine ei korva ega hüvita osaliselt ega täielikult asjakohast garantiipreemia määra, mida võetakse tagasimaksmata jätmise riski katteks vastavalt II liite sätetele.

1. **Madalaim ujuv intressimäär**

a) Vastavalt vääringule on madalaim ujuv intressimäär EURIBOR, BBSY (*Bank Bill Swap Rate*), CDOR (*Canadian Dealer Offered Rate*) või vääringu asjakohane riskivaba intressimäär (RFR), mille on kindlaks määranud vääringu võrdlusaluse haldur (edaspidi „ujuv viitemäär“). Kindluse huvides on USA dollari puhul ujuv viitemäär SOFR (*Secured Overnight Financing Rate*). Kui ujuv viitemäär on üleöö intressimäär, liidetakse seda iga intressiperioodi jooksul iga päev, kasutades üldtunnustatud turutavasid. Kui ujuv viitemäär on tähtajaline intressimäär, on selleks intressimäär, mis kehtib kaks tööpäeva enne iga intressiperioodi ja mille tähtaeg vastab riiklikult toetatava ekspordikrediidi intressimaksete sagedusele. Ujuvale viitemäärale lisatakse käesoleva liite artikli 8 kohaselt arvutatud võrdlusmarginaal.

b) Kui põhisumma tagasimaksmine toimub kombinatsioonis intressi maksmisega ja seda tehakse võrdsete osamaksetena, kasutatakse kogu maksegraafiku arvutamiseks intressimäära, mis põhineb kas vahetustehingu intressimääral või ujuval viitemääral, mis kehtib kaks tööpäeva enne laenu väljavõtmiskuupäeva, nii nagu see oleks fikseeritud intressimäär, ning seejärel määratakse kindlaks põhimaksegraafik.

c) Kui riiklikku finantseerimistoetust antakse ujuva intressimääraga laenudeks, võivad ostjad/laenuvõtjad vahetada ujuva intressimäära fikseeritud intressimäära vastu, kui on täidetud järgmised tingimused:

1) see võimalus piirdub ainult vahetustehingute intressimäärale üleminekuga ([1]);

2) vahetamisvõimalust saab kasutada taotluse esitamisel ja ainult üks kord ning sellest tuleb teatada, viidates aruandlusvormile, mis saadeti algselt sekretariaadile vastavalt käesoleva sektorileppe punktile 23.

2. **Fikseeritud miinimumintressimäär**

Fikseeritud miinimumintressimäär on kas:

a) vahetustehingu intressimäär, mis on seotud riiklikult toetatava ekspordikrediidi asjaomase vääringuga ja tagasimaksetähtajaga, mis on võrdne kahe lähima võimaliku aastase perioodi interpoleeritud intressimääraga laenu kaalutud keskmise tähtaja jooksul. Intressimäär kehtestatakse kaks tööpäeva enne igat laenu väljavõtmise kuupäeva,

VÕI

b) turuintressi viitemäär, mis on määratud käesoleva liite punktide 3–7 sätete alusel,

millele lisatakse mõlemal juhul võrdlusmarginaal, mis arvutatakse kooskõlas käesoleva liite punkti 8 alapunktiga f.

([1]) Võttes arvesse, et LIBORil põhineva ujuva intressimääraga laenu vahetamisel SOFRil põhineva vahetustehingu intressimääral põhineva laenu vastu liidetakse vahetustehingute intressimäärale krediidiriskiga korrigeeritud marginaal, nagu see esineb SOFR Libori baasi kõveral, mis põhineb laenu kaalutud keskmisel kestusel ja vääringul. (USA dollari puhul leiab SOFR Libori baasi kõvera Bloombergi leheküljel IRSB46.).

3. **Turuintressi viitemäära arvutamine**

a) Turuintressi viitemäär avaldatakse euro, Jaapani jeeni, Ühendkuningriigi naelsterlingi, USA dollari ja kuni huvitatud osalise taotluse esitamiseni mis tahes käesoleva sektorileppe punktis 9 sätestatud nõuetele vastava vääringu kohta ning selle arvutamiseks lisatakse 120 baaspunkti suurune kindel marginaal ühele järgmistest kolmest tootlusest (põhiintressimäärad):

1) kuni üheksa-aastase tagasimaksetähtaja puhul viieaastaste riigivõlakirjade tootlus;

2) üle üheksa-aastase ja kuni 12aastase tagasimaksetähtaja puhul seitsmeaastaste riigivõlakirjade tootlus või

3) üle 12aastase ja kuni 15aastase tagasimaksetähtaja puhul üheksa-aastaste riigivõlakirjade tootlus.

b) Turuintressi viitemäär arvutatakse kord kuus eelmise kuu andmete alusel ja sellest teavitatakse sekretariaati hiljemalt viis päeva pärast iga kuu lõppu. Seejärel teavitab sekretariaat kohaldatavatest määradest viivitamata kõiki osalisi ja teeb need avalikkusele kättesaadavateks. Turuintressi viitemäär hakkab kehtima iga kuu 15. kuupäeval.

c) Osaline või mitteosaline võib taotleda turuintressi viitemäära kindlaksmääramist mitteosalise vääringus. Huvitatud mitteosalisega konsulteerides võib osaline või sekretariaat kõnealuse mitteosalise nimel teha ettepaneku turuintressi viitemäära arvutamiseks selles vääringus, rakendades käesoleva lisa punktides 27–32 sätestatud ühisseisukoha menetlust.

4. **Turuintressi viitemäära kehtivus**

a) Turuintressi viitemäära säilitamine: tehingu suhtes kohaldatavat turuintressi viitemäära ei säilitata kauem kui kuus kuud alates selle valimisest kuni krediidilepingu kuupäevani (ekspordilepingu kuupäev või sellele järgnev kohaldamiskuupäev). Kui krediidilepingut sellel ajavahemikul ei sõlmita ja turuintressi viitemäär määratakse uuesti veel kuueks kuuks, kehtestatakse uus turuintressi viitemäär uuesti määramise kuupäeval kehtinud viitemäära alusel.

b) Pärast krediidilepingu kuupäeva kohaldatakse turuintressi viitemäära laenu väljavõtmisperioodide suhtes, mis ei ületa kuut kuud. Laenu kuuekuulise väljavõtmisperioodi lõppedes kehtestatakse uus turuintressi viitemäär järgmiseks kuueks kuuks; uus turuintressi viitemäär on see viitemäär, mis kehtis järgmise kuuekuulise perioodi esimesel päeval, ning see ei tohi olla väiksem kui algselt valitud turuintressi viitemäär (toimingut korratakse iga järgneva kuuekuulise väljavõtmisperioodi puhul).

5. **Miinimumintressimäärade kohaldamine**

Krediidilepingu sätete raames ei ole laenuvõtjal lubatud laenuperioodi jooksul vahetada riiklikult toetatava ujuva intressimääraga finantseerimist eelnevalt valitud turuintressi viitemäärade alusel finantseerimise vastu ega vahetada eelnevalt valitud turuintressi viitemäära lühiajalise noteeritud turuintressimäära vastu ühelgi intressi maksmise kuupäeval.

6. **Fikseeritud intressimääraga laenude ennetähtaegne tagasimaksmine**

Fikseeritud intressimääraga laenu, nagu see on kindlaks määratud käesoleva liite punktis 2, või selle mis tahes osa vabatahtliku ennetähtaegse tagasimaksmise või krediidilepingu alusel kohaldatava turuintressi viitemäära ujuvaks intressimääraks või vahetustehingu intressimääraks muutmise korral hüvitab laenuvõtja riiklikku finantseerimistoetust andnud asutusele kõik kulud ja kahjud, mis sellega kaasnevad, sealhulgas valitsusasutuse kulud, mis on tingitud fikseeritud määraga raha sissevoolu selle osa asendamisega, mis katkes ennetähtaegse tagasimaksmise tõttu.

7. **Intressimäärade viivitamata muutmine**

Kui turusuundumuste tõttu on vaja teatada mõne turuintressi viitemäära muutmisest kuu keskel, jõustub muudetud määr kümme tööpäeva pärast seda, kui teade muudatuse kohta on jõudnud sekretariaati.

8. **Võrdlusmarginaal**

a) SOFRi võrdlusmarginaal arvutatakse kord kuus kooskõlas alapunktiga b selliste andmete alusel, millest on sekretariaati teavitatud alapunkti c kohaselt, ja see jõustub iga kuu 15. kuupäeval. Sekretariaat teavitab arvutatud võrdlusmarginaalist kõiki osalisi ja teeb selle avalikult kättesaadavaks.

b) SOFRi võrdlusmarginaal on intressimäär, mis võrdub järgmisi näitajaid ületavate marginaalide madalaima 50 % keskmisega: i) SOFR (vastavalt vajadusele kas kolmekuulise sagedusega arvutatud päevane liidetud SOFR või kolmekuuline SOFR), mida võetakse ujuva intressimääraga tehingute eest, ja ii) SOFR (vastavalt vajadusele kas kolmekuulise sagedusega arvutatud päevane liidetud SOFR või kolmekuuline SOFR), mida on interpoleeritud, vahetades fikseeritud intressimääraga antud laenu sellise ujuva intressimääraga laenu vastu, mis on võrdne fikseeritud intressimääraga tehingutelt või kapitaliturupõhistelt emissioonidelt arvestatava intressimääraga. Mõlemal juhul peavad asjaomaste osaliste esitatud igakuistes võrdlusmarginaali aruannetes esitatud marginaalid olema eespool alapunktis a sätestatud jõustumiskuupäevale eelnenud kolme täiskalendrikuu marginaalid. Tehingud/laenud, mida kasutatakse võrdlusmarginaali arvutamiseks, peavad vastama järgmistele tingimustele:

1) 100 % tingimusteta tagatisega USA dollarites vääringustatud tehingud ning

2) riiklik toetus, mida seoses õhusõidukitega anti väärtuses vähemalt 35 miljonit USA dollarit (või samaväärses summas mõnes muus nõuetele vastavas vääringus).

c) Osalised teatavad marginaali siis, kui see saab teatavaks, ja kõnealune marginaal jääb osalise võrdlusmarginaali aruandesse kolmeks täiskalendrikuuks. Mitme hindamisega üksiktehingute puhul ei ole järgnevaid hindamisi vaja kohandada tehingujärgsete teatega.

d) Osalised teatavad tehingutest selle kuupäeva seisuga, mil pikaajaline marginaal realiseeritakse. Panga volituse alusel tehtud tehingute (kaasa arvatud PEFCO) puhul on marginaali realiseerimise kuupäev kõige varasem võimalik järgmistest variantidest: i) lõpliku kohustuse võtmine osalise poolt, ii) kohustusejärgse marginaali kehtestamine, iii) laenu väljavõtmine ja iv) pikaajalise marginaali kehtestamine pärast laenu väljavõtmist. Kui sama panga volituse alusel võetakse laenu sama marginaali alusel välja mitu korda, esitatakse teade ainult esimese õhusõiduki kohta. Kapitaliturupõhiste emissioonidega finantseeritavate laenude puhul on marginaali realiseerimise kuupäev pikaajalise intressimäära kehtestamise kuupäev, mis on tavaliselt võlakirjade emiteerimise kuupäev. Kui sama võlakirja ja sama marginaali alusel võetakse laenu välja mitu korda, esitatakse teade ainult esimese õhusõiduki kohta.

e) SOFRi võrdlusmarginaali kohaldatakse ujuva intressimääraga tehingu suhtes ja see määratakse kindlaks kõige varem lõpliku kulukohustuse võtmise kuupäeval ning see jääb samaks kogu lõpliku kogukohustuse kestuse ajaks.

f) Fikseeritud intressimääraga tehingute puhul määratakse tehingutele kohaldatav võrdlusmarginaal kindlaks, vahetades SOFRi võrdlusmarginaali samaväärseks intressivaheks, mis ületab kohaldatavat fikseeritud intressimäära, nagu see on kindlaks määratud vastavalt käesoleva liite punktile 2. Võrdlusmarginaal määratakse kindlaks kõige varem lõpliku kulukohustuse võtmise kuupäeval ning see jääb samaks kogu lõpliku kogukohustuse kestuse ajaks.

g) Osalised jälgivad võrdlusmarginaali ja vaatavad selle määramise korra läbi mõne osalise palvel.

IV liide

Aruandlusvorm

a) **Põhiteave**

1. Teavitav riik
2. Teatamise kuupäev
3. Teate esitava asutuse/ameti nimi
4. Identifitseerimisnumber

b) **Ostja/laenuvõtja/garandi andmed**

5. Ostja nimi ja riik
6. Laenuvõtja nimi ja riik
7. Garandi nimi ja riik
8. Ostja/laenuvõtja/garandi staatus, näiteks riiklik, erapank, muu eraettevõte
9. Ostja/laenuvõtja/garandi riski liigitus

c) **Finantseerimistingimused**

10. Millises vormis riiklikku toetust antakse, näiteks täiemahuline garantii, riiklik finantseerimistoetus?
11. Kui antakse riiklikku finantseerimistoetust, siis kas see on otsekrediit/refinantseerimine või intressitoetus?
12. Toetatava tehingu kirjeldus, sh tootja, õhusõiduki mudel ja number
13. Lõpliku kulukohustuse kuupäev
14. Krediidi vääring
15. Krediidisumma kooskõlas järgmise skaalaga miljonites USA dollarites:

Kategooria	Krediidisumma
I	0–200
II	200–400
III	400–600
IV	600–900
V	900 – 1 200
VI	1 200 – 1 500
VII	1 500 – 2 000 (*)

(*) Märkige 300 miljoni USA dollari kordsete arv, kui see ületab 2 000 miljonit USA dollarit.

16. Riikliku toetuse osakaal
17. Tagasimaksetähtaeg
18. Tagasimakseprofiil ja sagedus, sh vajaduse korral kaalutud keskmine laenutähtaeg
19. Krediiditähtaja alguse ja põhisumma esimese tagasimakse vaheline aeg
20. Intressimäärad:

— kohaldatavad miinimumintressimäärad

— kohaldatav võrdlusmarginaal

21. Kogu preemia, mida võetakse kas:

    — ettemaksetena (protsent krediidisummast) või

    — riskimarginaalidena (kohaldatavat intressimäära ületavad baaspunktid aasta kohta).

    — Vajaduse korral tooge eraldi välja 15 % suurune lisamaks, mida kohaldatakse II liite punkti 20 alapunkti b alusel.

22. Otsekrediteerimise/-finantseerimise korral tasud, mida võetakse:

    — lepingu-/tehingutasudena

    — kohustuse võtmise/garantiipreemia hoidmise tasuna

    — haldustasuna

23. Garantiipreemia hoidmise aeg

24. Täiemahulise garantii korral garantiipreemia hoidmise tasud

25. Tehingu struktureerimistingimused: riske maandavad vähendavad tegurid / kohaldatav garantiipreemia lisamaks

26. Vajaduse korral märge Kaplinna konventsiooni mõju kohta kohaldatavale garantiipreemia määrale

V liide

Mõistete loetelu

Kõiki kulusid arvesse võttev samaväärsus – garantiipreemiamäärade, intressimäärakulude ja otsekrediteerimise korral otsekrediidi summalt protsendina võetud tasude nüüdispuhasväärtus on võrdne garantiipreemiate, intressimäärakulude ja täiemahulise garantii korral täiemahulise garantii alla kuuluvalt krediidisummalt protsendina võetud tasude summa nüüdispuhasväärtusega.

Varaga tagatud – tehing, mis vastab II liite punkti 19 alapunktis a sätestatud tingimustele.

Ostja/laenuvõtja – hõlmab äriühinguid, nagu lennuettevõtjad ja liisinguandjad, ning riiklike asutusi (või kui tegemist on mõne muu asutusega, tehingu tagasimaksmise peamist allikat), kuid ei piirdu nendega.

Ostja hangitud seadmed – seadmed, mis hangib ostja ja mis paigaldatakse õhusõidukisse tootmise/uuendamise ajal kas kättetoimetamisel või enne seda tootja ostuakti alusel.

Kaplinna konventsioon – viitab liikurseadmetega seotud rahvusvaheliste tagatiste konventsioonile ja selle juurde kuuluvale protokollile õhusõidukite seadmetele eriomaste küsimuste kohta.

Kohustus/nõusolek – mis tahes vormis avaldus, millega teatatakse abi saavale riigile, ostjale, laenuvõtjale, eksportijale või finantseerimisasutusele tahtest või kavatsusest anda riiklikku toetust, sh ka sobivust kinnitavad kirjad, reklaamkirjad.

Ühisseisukoht – osaliste kokkulepe teatava tehingu kohta või teatavate asjaolude puhul riikliku toetuse konkreetsete finantseerimistingimuste kohta. Selline ühisseisukoht asendab käesoleva sektorileppe asjakohaseid sätteid üksnes ühisseisukohas nimetatud tehingu või asjaolude puhul.

Tingimuslik kindlustuskaitse – riiklik toetus, mis kindlaks määratud riskide tõttu tekkinud maksejõuetuse korral tagab soodustatud isikule hüvitise pärast kindlaksmääratud ooteperioodi. Ooteperioodi ajal ei ole soodustatud isikul õigust osalise maksetele. Maksed tingimusliku kindlustuskaitse alusel sõltuvad alusdokumentide ja alustehingu kehtivusest ja nendega seotud eranditest.

Ümberehitamine – õhusõiduki tüübiprojekti ulatuslik muutmine selle ümberehitamisega eri liiki õhusõidukiks (kaasa arvatud reisilennuki ümberehitamine kustutuslennukiks, kaubalennukiks, pääste- või järelevalve õhusõidukiks või äriotstarbeliseks reaktiivlennukiks) mille suhtes kohaldatakse vastutava tsiviillennuameti sertifitseerimist.

Riigi laenuriskide liigitus – riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppe osaliste kehtiv riigi laenuriskide liigitus vastavalt Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) veebisaidil avaldatud andmetele.

Reitinguagentuur – rahvusvaheliselt tunnustatud reitinguagentuur või muu osalistele vastuvõetav reitinguagentuur.

Mootorikomplekt – osade kogum, mis paigaldatakse töökindluse, vastupidavuse ja/või õhusõiduki jõudluse suurendamiseks tehnoloogia juurutamise abil.

Ekspordikrediit – kindlustus, garantii või finantseerimisleping, mis võimaldab eksporditud kaupade ja/või teenuste välismaisel ostjal maksmist teatavaks ajaks edasi lükata; ekspordikrediit võib olla ka tarnija krediit, mida eksportija pikendab, või ostja krediit, kui eksportija pank või muu finantseerimisasutus annab ostjale (või tema pangale) laenu.

Lõplik kulukohustus – lõplik kulukohustus tekib siis, kui osaline nõustub kas vastastikuse kokkuleppe või ühepoolse akti alusel täpsete ja täielike finantseerimistingimustega.

Kindel leping – leping tootja ja sellise isiku vahel, kes võtab õhusõiduki või mootori vastu kui ostja, või müügi-tagasiliisimise lepingu korral liisinguvõtja vähemalt viieaastase liisingulepingu alusel, milles on sätestatud siduv kohustus (v.a sel ajal kasutamata optsioonid), mille täitmata jätmisega kaasneb õiguslik vastutus.

Huvitatud osaline – osaline, kes i) annab riiklikku toetust õhusõidukite kerede või õhusõidukite mootorite jaoks, mis on täielikult või osaliselt toodetud tema territooriumil, ii) kellel on olemas oluline ärihuvi või kogemus asjaomase ostja/laenuvõtjaga seoses või iii) kellel tootja/eksportija on palunud anda riiklikku toetust kõnealusele ostjale/laenuvõtjale.

Intressitoetus – võib olla kokkulepe, mille on sõlminud ühelt poolt valitsus või tema nimel või tema eest tegutsev asutus ja teiselt poolt pangad või muud finantseerimisasutused, mis võimaldab finantseerida eksporti fikseeritud intressimääraga, mis on sama suur või suurem kui asjaomane fikseeritud miinimumintressimäär.

Ulatuslik modifitseerimine/uuendamine – reisi- või kaubalennuki ümberkujundamise või ajakohastamisega seotud tegevus.

Puhashind – eseme hind, mille kohta selle tootja või tarnija esitab arve, olles arvestanud kõiki hinnaalandeid või muid rahalisi krediite, millest on maha arvatud kõik muud krediidid või kontsessioonid, mis on esemega seotud või sellele õiglaselt assigneeritavad, nii nagu selle on vastavalt olukorrale esitanud siduvas esildises iga õhusõiduki ja mootori tootja – mootoritootja esildis on nõutav vaid siis, kui see on ostulepingu vormi alusel asjakohane – või teenuse osutaja, ning mida kinnitavad dokumendid, mida riikliku toetuse andja nõuab sellise puhashinna kinnitamiseks. Puhashind ei sisalda impordiega muid makse (näiteks käibemaks).

Uus õhusõiduk – vt käesoleva sektorileppe punkti 8 alapunkt a.

Varaga tagamata – tehing, mis ei vasta II liite punkti 19 alapunktis a sätestatud tingimustele.

Mitteriiklik tehing – tehing, mis ei vasta II liite punkti 57 alapunktis b sätestatud kirjeldusele.

Garantiipreemia hoidmise aeg – II liite punkti 36 alapunkti b kohane ajavahemik (kohased ajavahemikud), mille jooksul säilitatakse tehingule pakutud garantiipreemia ja kohustuslike riske maandavate vähendavate tegurite määra; see ei tohi ületada 18 kuud alates selle kehtestamise kuupäevast kuni viimase väljamakseni.

Garantiipreemiamäärade teisendamise mudel – osaliste vahel kokku lepitud ja neile kättesaadavaks tehtud mudel, mida käesoleva sektorileppe tähenduses kasutatakse selleks, et teisendada garantiipreemiate tehingutasusid riskimarginaalideks ja vastupidi, ning milles kasutatakse 4,6 % suurust intressi- ja diskontomäära; osalised vaatavad vastava määra korrapäraselt läbi.

Eelteade – teade, mis esitatakse enne nõusoleku andmist vähemalt kümme kalendripäeva ette, kasutades selleks IV lisas esitatud aruandlusvormi.

Täiemahuline garantii – valitsuse poolt või nimel antav riiklik toetus üksnes ekspordikrediidi garantii või kindlustuse vormis, st mille juurde ei kuulu riiklik finantseerimistoetus.

Tagasimaksetähtaeg – ajavahemik, mis algab krediiditähtaja algusega ja lõpeb lepingujärgsel põhisumma lõppmakse kuupäeval.

Riiklik tehing – tehing, mis vastab II liite punkti 56 alapunktis b sätestatud kirjeldusele.

Krediiditähtaeg – algab:

— õhusõidukite, sh helikopterite ja varumootorite müügi puhul hiljemalt tegelikul päeval, mil ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse, või kaalutud keskmisel kuupäeval, mil ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse;

— hooldus- ja teeninduslepingute, ([1]) varuosade (välja arvatud mootorid) ja mootorikomplektide puhul, sealhulgas

  i) osade, varuosade või muu füüsilise kauba puhul: hiljemalt tegelikul päeval, mil ostja võtab kauba vastu, või kaalutud keskmisel kuupäeval, mil ostja võtab kauba vastu, või

  ii) teeninduslepingute puhul (kui osi, varuosi ega muud füüsilist kaupa ei toetata): a) arvete ostjale esitamise või ostja poolt teenuste vastuvõtmise kuupäeval, või b) arvete ostjale esitamise kaalutud keskmisel kuupäeval või ostja poolt teenuste vastuvõtmise kaalutud keskmisel kuupäeval, või

([1]) Ebaselguse vältimiseks olgu märgitud, et hooldus- ja teeninduslepingute hulka loetakse ka hooldus-, remondi- ja kapitaalremondilepingud.

iii) osade, varuosade või muu füüsilise kauba ja teenuste puhul (kui neid rahastatakse sama tehingu raames): järgmistest kuupäevadest hiliseimal: a) kauba vastuvõtmise tegelikul päeval või kauba vastuvõtmise kaalutud keskmisel kuupäeval või b) ostjale arvete esitamise tegelikul päeval või ostja poolt teenuste vastuvõtmise tegelikul päeval või ostjale arvete esitamise kaalutud keskmisel kuupäeval või ostja poolt teenuste vastuvõtmise kaalutud keskmisel kuupäeval.

Juhul kui tegelikku vastuvõtmise päeva või vastuvõtmise kaalutud keskmist kuupäeva ei ole kauba või teenuste laadi tõttu võimalik eelnevalt kindlaks määrata, võib krediiditähtaja alguse kindlaks määrata asjaomase päeva või kaalutud keskmise kuupäeva mõistliku hinnangu alusel.

Vahetustehingu intressimäär – fikseeritud intressimäär, mis võrdub intressimääraga, millega vahetatakse ujuva intressimääraga võlg fikseeritud intressimääraga võlaks (pakkumise pool), mille mõni sõltumatu turuindeksite koostaja, nagu Bloomberg, Reuters avaldab asjaomase vääringu üleöö intressimäära vahetustehingu kõverana, või samaväärne väärtus kell 11.00 New Yorgi aja järgi kaks tööpäeva enne laenu väljavõtmiskuupäeva.

Kaalutud keskmine kestus – aeg, mis kulub krediidi põhisummast poole tagasimaksmiseks. See arvutatakse krediiditähtaja alguse ja põhisumma iga tagasimakse vahele jääva summaarse aja (aastates) väärtusena, mida on kaalutud igal tagasimaksekuupäeval tagasi makstud osaga põhisummast.

IV LISA

SEKTORILEPE LAEVADE EKSPORDIKREDIITIDE KOHTA

I PEATÜKK

Üldsätted

1. Eesmärk

Käesoleva sektorileppe eesmärk on sätestada raamistik riiklikult toetatava ekspordikrediidi korrakohaseks kasutamiseks allpool punktis 4 nimetatud kaupade puhul. Sektorileppega püütakse soodustada võrdseid võimalusi riiklikuks toetuseks, nagu on määratletud punkti 5 alapunktis a, et edendada eksportijatevahelist konkurentsi, mis põhineks pigem eksporditavate kaupade ja teenuste kvaliteedil ja hinnal kui soodsaimatel riiklikult toetatavatel finantseerimistingimustel.

Käesoleva sektorileppe osalised (edaspidi „osalised“) on nõus sellega, et käesolevas sektorileppes sisalduvad sätted on välja töötatud ainult selle sektorileppe tarbeks ning need ei piira riiklikult toetatavate ekspordikrediitide kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) teiste osade kohaldamist ja muutmist.

2. Staatus

Käesolev sektorilepe on suusõnaline kokkulepe selle osaliste vahel ja moodustab kokkuleppe IV lisa; see on kokkuleppe lahutamatu osa ning järgneb 1. septembril 2011. aastal jõustunud sektorileppele.

3. Osalemine

Sektorileppe osalised on järgmised: Austraalia, Euroopa Liit, Jaapan, Korea, Norra ja Uus-Meremaa.

4. Kohaldamisala

Käesolevas sektorileppes sätestatakse konkreetsed suunised riiklikult toetatava ekspordikrediidi kohta, mille tagasimaksetähtaeg on kaks aastat või rohkem ning mis on seotud ekspordilepingutega, mis käsitlevad järgmist.

a) Kõik uued 100 tonnise kogumahutavusega ja suuremad merelaevad, mida kasutatakse kauba või reisijate veoks, samuti muud eriotstarbelised laevad ja ujuvvahendid (näiteks kalapüügilaevad, kala töötlevad baaslaevad, jäämurdjad ning iseseisvalt liikuvad põhjasüvendajad, mis on varustatud statsionaarse käitusseadmega, juhtimissüsteemiga (rooliseadmega) ja avamerel vajalike navigatsiooniseadmetega), puksiirlaevad võimsusega 365 kW ja üle selle ning laevade lõpetamata, ujuvil ja liikuvad korpused. Sektorilepe ei hõlma sõjalaevu. Ujuvdokke ja merel paiknevaid liikuvüksuseid sektorilepe ei hõlma, kuid probleemide tekkimise korral seoses nimetatud üksustele ekspordikrediitide taotlemisega võivad sektorileppe osalised (edaspidi „osalised“) pärast iga osalise põhjendatult esitatud taotluse läbivaatamist otsustada anda sellele oma toetus.

b) Laevade ümberehitus. Laeva ümberehitus tähendab üle 1 000 tonnise kogumahutavusega merelaeva igasugust ümberehitamist tingimusel, et ümberehituse tulemusena muudetakse põhjalikult lastiplaani, laeva kere konstruktsiooni või käitusseadme süsteemi.

c) 1) Ehkki hõljukitüüpi veesõidukid pole sektorileppega hõlmatud, lubatakse osalistel võimaldada ekspordikrediite hõljuklaevadele sektorileppes valdavalt sisalduvate sätetega võrdsetel tingimustel. Osalised kohustuvad kasutama seda võimalust mõõdukalt ning mitte lubama niisuguseid krediiditingimusi hõljuklaevade puhul juhtudel, kui pole kindlaks tehtud, et sektorilepingu tingimuste varjus ei pakuta mingit konkurentsi.

2) Sektorileppe mõistet „hõljuk“ määratletakse järgmiselt: see on vähemalt 100tonnine amfiibsõiduk, mis on võimeline liikuma ja on juhitav propeller- või turboventilaatormootorite või muude samalaadsete seadmete abil ning mis toetub täielikult sõiduki alt välja surutavale õhule, mis moodustab sõiduki elastse seelikuga ääristatud ruumis sõiduki aluspõhja ning maa- või veepinna vahele jääva õhkpadja.

3) On mõistetav, et ekspordikrediitide lubamist võrdsetel tingimustel nendega, mida valdavalt lubatakse käesolevas sektorileppes, tuleks piirata niisuguste hõljuklaevade suhtes, mida kasutatakse mere- ja muudel kui maismaamarsruutidel, välja arvatud siis, kui lõppsadama ehitised asuvad veest kõige rohkem ühe kilomeetri kaugusel.

5. **Riiklik toetus**

a) Riiklikku toetust võib anda mitmes vormis:

1) ekspordikrediidi tagatis või kindlustus (täiemahuline garantii);

2) riiklik finantseerimistoetus:

— otselaen/finantseerimine ja refinantseerimine või

— intressitoetus;

3) mis tahes kombinatsioon eespool nimetatutest.

b) Riiklikku toetust ei anta, kui on selgeid tõendeid, et leping on sõlmitud ostjaga, kes ei asu kaupade tegelikus sihtriigis, eelkõige soodsamate tagasimaksetingimuste saamise eesmärgil.

6. **Kokkuleppest taganemine**

Käesoleva sektorileppe osaline võib sellest taganeda, teatades sellest kirjalikult sekretariaadile välksidevahendite abil, nt kasutades sekretariaadi hallatavat elektronposti süsteemi, mis hõlbustab osaliste ja sekretariaadi vahelist sidepidamist. Taganemine jõustub 180 kalendripäeva pärast seda, kui sekretariaat on teate kätte saanud.

7. **Järelevalve**

Sekretariaat kontrollib sektorileppe rakendamist.

II PEATÜKK

Ekspordikrediidi finantseerimise tingimused

Käesoleva sektorileppe alusel toetatavad ekspordikrediidi finantseerimise tingimused hõlmavad kõiki käesolevas peatükis ettenähtud sätteid, mida tuleb tõlgendada nende omavahelises seoses. Sektorileppes sätestatakse piirangud tingimuste suhtes, mille korral võib riiklikku toetust anda. Osalised nõustuvad, et teatavate kaubandus- või tööstussektorite suhtes kohaldatakse traditsiooniliselt rangemaid finantseerimistingimusi, kui sektorileppes ette nähtud. Osalised järgivad ka edaspidi selliseid tavapäraseid finantseerimistingimusi, eelkõige põhimõtet, mille kohaselt tagasimaksetähtaeg ei ületa kaupade kasutusaega.

8. **Pikim tagasimaksetähtaeg**

Pikim tagasimaksetähtaeg on 12 aastat pärast krediidi/abi saamist.

9. **Sularahamaksed**

Osalised nõuavad krediidi/abi kättesaamisel sularahamakset suurusega vähemalt 20 % lepingujärgsest hinnast.

10. **Põhisumma tagasimaksmine ja intressi maksmine**

a) Ekspordikrediidi põhisumma makstakse tagasi võrdsetes osamaksetes regulaarsete ajavahemike järel, mis on tavaliselt kuus kuud ja kõige rohkem 12 kuud.

b) Intressi makstakse vähemalt iga kuue kuu järel, kusjuures intressi esimene makse tuleb teha hiljemalt kuus kuud pärast tavaliselt krediidi saamisest lähtuvat krediiditähtaja algust.

c) Liisingutehingute toetuseks antava ekspordikrediidi puhul võib alapunktis a sätestatud põhisumma võrdsete tagasimaksete asemel kohaldada põhisumma võrdsete tagasimaksete ja intressi kombinatsiooni.

d) Pärast tavaliselt krediidi saamisest lähtuvat krediiditähtaja algust tasumisele kuuluvat intressi ei kapitaliseerita.

e) Käesoleva sektorileppe osaline, kes kavatseb toetada intressi maksmist teistsugustel tingimustel kui alapunktis b sätestatud, teatab sellest enne nõusoleku andmist vähemalt kümme kalendripäeva ette kooskõlas sektorileppe I liitega.

11. **Intressimäär ja muud kulud**

Intressid ei sisalda järgmist:

a) garantiipreemiad või muud maksed tarnijakrediidi või finantskrediidi kindlustamiseks või garanteerimiseks;

b) ekspordikrediidiga seotud pankade teenustasud või vahendustasud, välja arvatud kogu tagasimaksetähtaja jooksul pangale makstavad aasta- või poolaastatasud, ning

c) impordiriigi kehtestatud kinnipeetavad maksud.

12. **Ekspordikrediidi kehtivuse aeg**

Üksiku ekspordikrediidi või -krediidiliini finantseerimise tingimused, välja arvatud punktis 17 sätestatud turuintressi viitemäärade (Commercial Interest Reference Rate – CIRR) kehtivuse aeg, kehtestatakse enne lõpliku kulukohustuse võtmist kõige rohkem kuueks kuuks.

13. **Meetmed kahju vältimiseks või minimeerimiseks**

Sektorilepe ei takista ekspordikrediidiga tegelevatel asutustel või finantseerimisasutustel leppida kokku sektorileppega ettenähtust vähem kitsendavates finantseerimistingimustes, kui seda tehakse pärast lepingu sõlmimist (kui ekspordikrediidileping ja seotud dokumendid on juba jõustunud) ja kui selle eesmärk on üksnes vältida või minimeerida kahjusid, mis tulenevad sündmustest, mis võivad põhjustada maksmatajätmist või nõuete tekkimist.

14. **Tingimuste kohandamine**

Võttes arvesse osalise rahvusvahelisi kohustusi ja kooskõlas käesoleva sektorileppe eesmärgiga, võib osaline punktis 24 sätestatud korras kohandada tingimusi osalise või mitteosalise pakutud finantseerimistingimustega. Käesoleva punktiga kooskõlas ettenähtud finantseerimistingimusi loetakse vastavaks käesoleva sektorileppe sätetele.

15. **Fikseeritud miinimumintressimäärad riikliku finantseerimistoetuse puhul**

Osalised, kes annavad riiklikku toetust fikseeritud intressimääraga laenudeks, kohaldavad miinimumintressimääradena asjakohaseid turuintressi viitemäärasid. Turuintressi viitemäärad on intressimäärad, mis on kindlaks määratud järgmiste põhimõtete alusel:

a) turuintressi viitemäärad peaksid esindama asjakohase vääringu koduturul kehtivaid laenude lõplikke turuintressimäärasid;

b) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärguliste kodumaiste laenuvõtjate suhtes kohaldatavale intressimäärale;

c) turuintressi viitemäärad peaksid põhinema fikseeritud intressimääraga laenude rahastamiskuludel;

d) turuintressi viitemäärad ei tohiks moonutada kodumaised konkurentsitingimusi ning

e) turuintressi viitemäärad peaksid võimalikult täpselt vastama esmajärgulistele välismaistele laenuvõtjatele kättesaadavale intressimäärale.

16. **Turuintressi viitemäärade (CIRR) arvutamine**

a) Alguses valib iga osaline, kes soovib kehtestada turuintressi viitemäära, oma riigi vääringu jaoks ühe kahest järgmisest põhiintressimäärade süsteemist:

1) kuni viieaastase tagasimaksetähtaja puhul kolmeaastaste riigivõlakirjade tootlus; kuni kaheksa ja poole aasta pikkuse tagasimaksetähtaja puhul viieaastaste riigivõlakirjade tootlus ning üle kaheksa ja poole aasta pikkuse tagasimaksetähtaja puhul seitsmeaastaste riigivõlakirjade tootlus; või

2) kõikide tagasimaksetähtaegade puhul viieaastaste riigivõlakirjade tootlus.

Põhiintressimäärasüsteemi erandid lepitakse kokku osaliste vahel.

b) Turuintressi viitemäär on iga osalise põhiintressimäärast 100 baaspunkti võrra suurem, kui osalised ei lepi kokku teisiti.

c) Ülejäänud osalised rakendavad konkreetse vääringu suhtes kehtestatud turuintressi viitemäära juhul, kui nad otsustavad finantseerida nimetatud vääringus.

d) Osaline võib vahetada oma põhiintressimäära süsteemi, teatades sellest kuus kuud ette ja olles eelnevalt konsulteerinud teiste osalistega.

e) Osaline või mitteosaline võib taotleda turuintressi viitemäära kindlaksmääramist mitteosalise vääringus. Huvitatud mitteosalisega konsulteerides võib osaline või sekretariaat kõnealuse mitteosalise nimel teha ettepaneku turuintressi viitemäära arvutamiseks selles vääringus, rakendades punktide 32–34 kohast ühisseisukoha menetlust.

17. **Turuintressi viitemäärade kehtivus**

Tehingu suhtes kohaldatav intressimäär kinnitatakse kõige rohkem 120 päevaks. Kui riikliku finantseerimistoetuse tingimused kinnitatakse enne lepingu sõlmimise päeva, suurendatakse asjaomast turuintressi viitemäära 20 baaspunkti võrra.

18. **Turuintressi viitemäärade kohaldamine**

a) Kui riiklikku finantseerimistoetust antakse ujuva intressimääraga laenude puhul, ei lubata pankadel ega muudel finantseerimisasutustel pakkuda laenu kehtivusajal võimalust kohaldada turuintressi viitemäära (esialgse lepingu sõlmimisel kehtiv) või lühiajalist turuintressimäära, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

b) Laenu või selle mis tahes osa vabatahtliku ennetähtaegse tagasimaksmise korral hüvitab laenuvõtja riiklikku finantseerimistoetust andnud valitsusasutusele kõik kulud ja kahjud, mis tulenevad kõnealusest ennetähtaegsest tagasimaksmisest, sealhulgas valitsusasutuse poolt fikseeritud määraga raha sissevoolu ennetähtaegsest tagasimaksmisest tingitud katkestusega seotud kulud.

19. **Miinimumintressimääradest teatamine**

a) Punktide 16, 17 ja 18 sätete kohaselt kindlaksmääratavatest vääringute turuintressi viitemääradest teatatakse välksidevahendite abil vähemalt kord kuus sekretariaadile, kes edastab need kõikidele osalistele.

b) Selline teade peab jõudma sekretariaati hiljemalt viis päeva pärast saadetava teabega hõlmatud kuu lõppu. Seejärel teavitab sekretariaat kohaldatavatest määradest viivitamata kõiki osalisi ja teeb need avalikkusele kättesaadavateks.

20. **Intressimäärade jõustumine**

Kõik turuintressi viitemäärade muudatused jõustuvad järgmise kuu viieteistkümnendal päeval.

21. **Intressimäärade viivitamata muutmine**

Kui turusuundumuste tõttu on vaja muuta mõnda turuintressi viitemäära kuu keskel, jõustub muudetud määr kümme päeva pärast seda, kui teade muudatuse kohta on jõudnud sekretariaati.

22. **Garantiipreemia krediidiriski katteks**

Osalised nõuavad lisaks intressitasudele sisse garantiipreemia, et katta ekspordikrediidi tagasimaksmata jätmise riski.

III PEATÜKK

Menetlused

23. **Teave riikliku toetuse kohta**

a) Kui osaline nõustub andma riiklikku toetust, millest ta on teatanud punktis 26 sätestatud menetluste kohaselt, teatab ta sellest kõikidele teistele osalistele ja märgib teate viitenumbri asjakohasele vormile.

b) Punktide 28–30 kohases teabevahetuses teatab osaline teistele osalistele nendest krediiditingimustest, mille korral ta kavatseb toetada teatavat tehingut, ja ta võib nõuda teistelt osalistelt samalaadset teavet.

24. **Tingimuste kohandamise kord**

a) Enne finantseerimistingimuste kohandamist, mida osaline või mitteosaline eeldatavalt pakub vastavalt punktile 14, teeb osaline kõik mõistlikud pingutused, kasutades vajaduse korral ka punktis 30 kirjeldatud suulisi konsultatsioone, veendumaks, et kõnealuseid tingimusi toetatakse riiklikult, ning täidab järgmised tingimused:

1) osaline teatab kõikidele teistele osalistele tingimustest, mille korral ta kavatseb toetust anda, järgides sama teavitamise korda, mis on nõutav tingimuste kohandamise korral. Tingimuste kohandamisel mitteosalise puhul järgib tingimusi kohandav osaline sama teatamismenetlust, mis oleks nõutav juhul, kui kohandatud tingimusi pakuks osaline;

2) olenemata eespool esitatud alapunktist 1, kui kohaldatav teavitamiskord nõuaks, et tingimusi kohandav osaline ei avalikustaks oma kohustust enne pakkumismenetluse lõpptähtaega, teatab tingimusi kohandav osaline võimalikult ruttu oma kavatsusest;

3) kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda toetust teatatud tingimustel või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

b) Osaline, kes kavatseb pakkuda identseid finantseerimistingimusi neile, keda on teavitatud vastavalt punktile 26, võib seda teha siis, kui siinkohal sätestatud ooteaeg on läbi saanud. Osaline teatab võimalikult varakult oma kavatsusest.

25. **Erikonsultatsioonid**

a) Osaline, kellel on mõistlik alus arvata, et teise osalise (teatamise algatanud osalise) pakutavad finantseerimistingimused on käesolevas sektorileppes ette nähtud tingimustest soodsamad, teatab sellest sekretariaadile; sekretariaat teeb kõnealuse teabe kohe kättesaadavaks.

b) Teatamise algatanud osaline selgitab oma pakkumise finantseerimistingimusi kahe tööpäeva jooksul pärast teabe väljastamist sekretariaadi poolt.

c) Pärast teatamise algatanud osalise selgitust võib iga osaline taotleda sekretariaadilt selle küsimuse arutamiseks osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku korraldamist viie tööpäeva jooksul.

d) Riikliku toetusega seotud finantseerimistingimused ei jõustu enne osaliste spetsiaalse nõupidamiskoosoleku tulemuste selgumist.

26. **Eelteatamine**

a) Osaline teatab kooskõlas I liitega kõikidele teistele osalistele vähemalt kümme kalendripäeva enne nõusoleku andmist kohustusele, mille krediidiväärtus on üle 2 miljoni SDRi, kui ta kavatseb anda toetust kooskõlas punkti 10 alapunktiga e.

b) Kui teatamise algatanud osaline muudab oma kavatsust anda kõnealuse tehinguga seoses toetust või loobub sellisest kavatsusest, teatab ta sellest viivitamata kõikidele teistele osalistele.

27. **Kontaktpunktid**

Kogu teabevahetus toimub igas riigis olevate määratud kontaktasutuste vahel välksidevahendite (nt e-post) abil ja seda käsitatakse salajasena.

28. **Järelepärimiste ulatus**

a) Osaline võib küsida mõnelt teiselt osaliselt, kuidas too suhtub mõnda kolmandasse riiki, mõne kolmanda riigi asutusse või teatavasse äritegemisviisi.

b) Osaline, kellelt taotletakse riiklikku toetust, võib saata mõnele teisele osalisele järelepärimise, mis sisaldab soodsaimaid krediiditingimusi, mille korral järelepäriv osaline oleks valmis toetust andma.

c) Kui järelepärimine saadetakse rohkem kui ühele osalisele, loetletakse selles saajad.

d) Igast järelepärimisest saadetakse sekretariaadile ärakiri.

29. **Vastuste ulatus**

a) Osaline, kellele saadetakse järelepärimine, vastab seitsme kalendripäeva jooksul ja annab nii palju teavet kui võimalik. Vastuses esitatakse võimalikult täpselt otsus, mille osaline tõenäoliselt langetab. Vajaduse korral järgneb täiemahuline vastus niipea kui võimalik. Igast vastusest saadetakse ärakiri teistele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.

b) Kui vastus järelepärimisele muutub hiljem asjakohatuks mis tahes põhjusel, näiteks seetõttu, et

— on esitatud taotlus, taotlust on muudetud või on see tagasi võetud või

— kaalutakse muid tingimusi,

läkitatakse viivitamata uus vastus, millest saadetakse ärakiri kõikidele järelepärimise saajatele ja sekretariaadile.

30. **Suulised konsultatsioonid**

a) Osaline nõustub kümne tööpäeva jooksul suuliste konsultatsioonide taotlustega.

b) Suuliste konsultatsioonide taotlus esitatakse osalistele ja mitteosalistele. Konsultatsioonid toimuvad pärast kümne tööpäeva pikkuse tähtaja lõppu niipea kui võimalik.

c) Osaliste eesistuja kooskõlastab sekretariaadiga vajalikud järelmeetmed, nt ühisseisukoha. Sekretariaat teeb konsultatsiooni tulemused viivitamata kättesaadavaks.

31. **Ühisseisukoha menetlemine ja vorm**

a) Ühisseisukoha ettepanekud suunatakse üksnes sekretariaadile. Ühisseisukoha ettepanek saadetakse kõigile osalistele. Ettepaneku tegijat OECD võrgukeskkonnas sekretariaadi hallataval elektroonilisel teadetetahvlil (Bulletin Board) olevasse ühisseisukohtade registrisse ei märgita. Sekretariaat võib osalise nõudmise korral avaldada algataja isiku suuliselt. Sekretariaat peab selliste nõuete kohta arvestust.

b) Ühisseisukoha ettepanekule märgitakse kuupäev ja ettepanek esitatakse järgmise vormi kohaselt:

— viitenumber, millele järgneb sõna „ühisseisukoht“;

— impordiriigi ja ostja nimi;

— projekti nimi või võimalikult täpne kirjeldus, et projekti oleks võimalik kindlaks teha;

— ettepaneku teinud riigi kavandatud tingimused;

— ühisseisukoha ettepanek;

— teadaolevate konkureerivate pakkujate riikkondsus ja nimi;

— kaubanduslike ja finantseerimispakkumuste esitamise lõpptähtpäev ja pakkumuse number, kui see on teada;

— muu asjakohane teave, sealhulgas ühisseisukoha ettepaneku tegemise põhjused, projekti käsitlevate uuringute olemasolu ja/või eriasjaolud.

c) Sekretariaat teeb kokkulepitud ühisseisukohad avalikkusele kättesaadavaks.

32. **Ühisseisukoha ettepanekule vastamine**

a) Vastused antakse 20 kalendripäeva jooksul, kuigi osalisi kutsutakse vastama ühisseisukoha ettepanekule võimalikult kiiresti.

b) Vastuses võib olla taotlus lisateabe saamiseks, heakskiit, tagasilükkamine, ühisseisukoha muudatusettepanek või alternatiivettepanek.

c) Osalist, kes teatab, et tal puudub seisukoht, kuna eksportija ega abi saava riigi asutused ei ole projekti toetamise küsimuses tema poole pöördunud, loetakse ühisseisukoha ettepaneku heaks kiitnuks.

33. **Ühisseisukoha heakskiitmine**

a) 20 kalendripäeva pärast teatab sekretariaat kõikidele osalistele, mis on ühisseisukoha ettepanekust saanud. Kui kõik osalised ei ole ühisseisukoha ettepanekut heaks kiitnud, kuid ükski osaline ei ole seda ka tagasi lükanud, jääb ettepanek lahtiseks veel kaheksaks kalendripäevaks.

b) Pärast seda lisatähtaega loetakse osaline, kes ei ole ühisseisukoha ettepanekut sõnaselgelt tagasi lükanud, ühisseisukoha heaks kiitnuks. Sellest olenemata võib iga osaline, sealhulgas ettepaneku teinud osaline, seada ühisseisukoha ettepanekule oma heakskiidu andmise tingimuseks, et selle kiidab sõnaselgelt heaks veel vähemalt üks osaline.

c) Kui osaline ei kiida heaks üht või mitut ühisseisukoha osa, kiidab ta vaikimisi heaks kõik muud ühisseisukoha osad. Sellise osalise heakskiitmise tõttu võivad teised osalised muuta oma hoiakut ettepandud ühisseisukoha suhtes. Kõik osalised võivad pakkuda ühisseisukohaga hõlmamata tingimusi või kohandada oma tingimusi selliste tingimustega.

d) Ühisseisukohta, mida ei ole heaks kiidetud, võib uuesti kaaluda punktides 31 ja 33 sätestatud menetluste kohaselt. Sel juhul ei ole osaliste algsed otsused neile siduvad.

34. **Lahkarvamus ühisseisukoha puhul**

Kui ettepaneku teinud osaline ja muudatus- või alternatiivettepaneku teinud osaline ei jõua kaheksa kalendripäeva pikkuse lisatähtaja jooksul ühisseisukoha suhtes kokkuleppele, võivad nad seda tähtaega omavahelise kokkuleppe alusel pikendada. Sekretariaat teatab sellistest pikendamistest kõikidele osalistele.

35. **Ühisseisukoha jõustumine**

Sekretariaat teatab kõikidele osalistele kas ühisseisukoha jõustumisest või selle tagasilükkamisest; ühisseisukoht jõustub kolmandal kalendripäeval pärast sellist teadaannet. Sekretariaat teeb elektroonilisel teadetetahvlil kättesaadavaks pidevalt ajakohastatava loendi vastuvõetud või veel otsustamata ühisseisukohtadest.

36. **Ühisseisukoha kehtivus**

a) Vastuvõetud ühisseisukoht kehtib kaks aastat alates selle jõustumisest, kui sekretariaadile ei teatata, et ühisseisukoht ei ole enam asjakohane ja et kõik osalised jagavad seda arvamust. Ühisseisukoht kehtib veel kaks aastat, kui osaline taotleb pikendamist 14 kalendripäeva jooksul enne algse kehtivustähtaja lõppu. Järgmistes pikendamistes võib kokku leppida samas korras.

b) Sekretariaat jälgib ühisseisukohtade seisundi arengut ja hoiab osalisi kursis, pidades sel otstarbel elektroonilisel teadetetahvlil loendit kehtivate ühisseisukohtade seisundi kohta. Muu hulgas teeb sekretariaat järgmist:

— lisab uusi ühisseisukohti, kui osalised on need heaks kiitnud;

— muudab kehtivuse lõppkuupäeva, kui mõni osaline taotleb kehtivuse pikendamist;

— jätab välja ühisseisukohad, mille kehtivustähtaeg on lõppenud;

— avaldab kord kvartalis loendi ühisseisukohtadest, mille kehtivustähtaeg lõpeb järgmises kvartalis.

37. **Muu teatamine**

Läbipaistvuse eesmärgil esitab iga osaline lisaks muude tehingu tasandi aruandluse nõuete täitmisele iga-aastase teabe selle süsteemi riiklike toetuste sätete täitmise ja käesoleva sektorileppe rakendamise meetodite kohta, sealhulgas kehtivate skeemide kohta.

38. **Läbivaatamine**

a) Sektorilepet kontrollitakse igal aastal või ükskõik missuguse osalise taotlusel nõukogu laevaehituse töörühma (WP6) raames ning kokkuleppeosalistele esitatakse selle kohta aruanne.

b) Kokkuleppe ja käesoleva sektorileppe vahelise selguse ja järjepidevuse hõlbustamiseks ning võttes arvesse laevaehitustööstuse omapära, peavad käesoleva sektorileppe ja kokkuleppe osalised vastavalt vajadusele omavahel nõu ning koordineerivad vastavalt oma tegevust.

c) Osalised vaatavad läbi miinimumintressimäärad.

— Osalised vaatavad korrapäraselt läbi turuintressi viitemäärade kindlaksmääramise süsteemi selle tagamiseks, et teatatud määrad kajastavad valitsevaid turutingimusi ja vastavad nende määrade kehtestamise aluseks olevatele eesmärkidele. Sellised läbivaatamised hõlmavad ka nende määrade kohaldamisel neile lisatavaid marginaale.

— Osaline võib esitada eesistujale põhjendatud taotluse erakorraliseks läbivaatuseks, kui ta leiab, et ühe või mitme vääringu turuintressi viitemäär ei kajasta enam valitsevaid turutingimusi.

I liide

Teadetes esitatav teave

Allpool alapunktides a–d loetletud teave esitatakse kõigis käesoleva sektorileppe kohaselt edastatavates teadetes. Lisaks esitatakse vajaduse korral konkreetsele teatetüübile vastavalt alapunktis e jaos ette nähtud teave.

a) **Põhiteave**

1. Teavitav riik
2. Teate kuupäev
3. Teavitav institutsioon/amet/asutus
4. Ekspordikrediidi agentuur(id), kes pikendab (pikendavad) riiklikult toetatava ekspordikrediidi tähtaega
   a. Ekspordikrediidi agentuur, kes pakub toetust kindlustuse/garantii vormis
   b. Ekspordikrediidi agentuur, kes pakub finantseerimistoetust
5. Teate number
6. Tunnuskoodid (sisemine)
7. Krediidiliini viitenumber (vajaduse korral)
8. Staatus (nt algne, muutmine, asendamine)
9. Muudetud versiooni number (vajaduse korral)
10. Sektorileppe punkt(id), mille alusel teatis esitatakse
11. Kohandatava teate viitenumber (vajaduse korral)
12. Kohandatava toetuse kirjeldus (vajaduse korral)
13. Sihtriik

b) **Ostja/laenuvõtja/garandi andmed**

14. Ostja nimi
15. Ostja riik
16. Ostja asukoht (kui on teada)
17. Ostja staatus
18. Ostja liik
19. Laenuvõtja nimi (kui laenuvõtja ei ole ostja)
20. Laenuvõtja riik (kui laenuvõtja ei ole ostja)
21. Laenuvõtja asukoht (kui laenuvõtja ei ole ostja)
22. Laenuvõtja staatus (kui laenuvõtja ei ole ostja)
23. Laenuvõtja liik (kui laenuvõtja ei ole ostja)
24. Garandi nimi (vajaduse korral)
25. Garandi riik (vajaduse korral)
26. Garandi asukoht (vajaduse korral)
27. Garandi staatus (vajaduse korral)
28. Garandi liik (vajaduse korral)

c) **Teave eksporditavate kaupade ja/või teenuste ning projekti kohta**

29. Eksporditavate toodete ja/või teenuste üksikasjalik kirjeldus
30. Selle projekti (või sektori) üksikasjalik kirjeldus, mille jaoks eksporditakse
31. Soovitusliku otstarbe kood
32. Projekti asukoht (kui on teada)
33. Pakkumismenetluse lõpptähtaeg (vajaduse korral)

34. Krediidiliini aegumiskuupäev (vajaduse korral)

35. Toetatava(te) lepingu(te) väärtus vastavalt järgmisele skaalale miljonites SDRides:

Kategooria	Kellelt	Kellele
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Märkida SDRi 40 miljoni kordsete arv, mis ületab 280 miljonit SDRi, nt 410 miljonit SDRi märgitakse kui kategooria XV + 3.

36. Toetatava(te) lepingu(te) väärtus, tegelik summa (lepingu vääringus)

37. Lepingu(te) vääring

c) **Riikliku ekspordikrediidi toetuse finantseerimise tingimused**

Järgmine teave tuleks esitada iga toetatava osa kohta tehingute puhul, mis hõlmavad mitut erinevate finantseerimistingimustega osa.

38. Krediidi väärtus, SDRi skaala

39. Krediidi väärtus, tegelik summa (võib valida punkti 38 asemel)

40. Krediidi vääring

41. Sularahamakse (% ekspordilepingu väärtusest)

42. Tavaliselt krediidi/abi saamisest lähtuv krediiditähtaja algus, mis on määratud kindlaks vastavalt (viide II liite mõistele j)

43. Tagasimakseperioodi kestus

44. Tagasimakseperioodi ühikute kestus

45. Intressimäära baas

46. Baasist kõrgem intressimäär või marginaal

47. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused alapunktides a–d esitatud teabe kohta.

d) **Lisateave, mis tuleb vajaduse korral esitada seoses teadetega, mis on esitatud seoses II peatüki punkti 10 alapunktiga e**

48. Tagasimakseprofiil
49. Tagasimaksesagedus (põhisumma)
50. Tagasimaksesagedus (intress)
51. Põhisumma esimene tagasimakse pärast tavaliselt krediidi/abi saamisest lähtuvat krediiditähtaja algust
52. Enne tavaliselt krediidi/abi saamisest lähtuvat krediiditähtaja algust kapitaliseeritud intressi määr
53. Kapitaliseeritud intressi vääring
54. Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus
55. Krediidiperioodi keskpaigaks tagasimakstud põhisumma protsent
56. Selgitus toetuse mitteandmise põhjuse kohta kooskõlas standardsete tagasimaksestruktuuridega
57. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused alapunktis e esitatud teabe kohta.

II liide

Mõistete loetelu

Kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid.

a) **Kohustus/nõusolek** – mis tahes vormis avaldus, millega teatatakse abi saavale riigile, ostjale, laenuvõtjale, eksportijale või finantseerimisasutusele tahtest või kavatsusest anda riiklikku toetust.

b) **Ühisseisukoht** – osalistevaheline käituslepe teatava tehingu kohta või teatavate asjaolude puhul riikliku toetuse konkreetsete finantseerimistingimuste kohta. Vastuvõetud ühisseisukohas sisalduvad eeskirjad asendavad leppe eeskirju üksnes ühisseisukohas nimetatud tehingu või asjaolude puhul.

c) **Ekspordilepingu väärtus** – eksporditavate kaupade ja/või teenuste eest ostja või ostja nimel makstav kogusumma, st välja arvatud edaspidi määratletud kohalikud kulud. Liisingu puhul on välja arvatud see osa liisingumaksest, mis võrdub intressiga.

d) **Lõplik kulukohustus** – ekspordikrediidi tehingu puhul (üksiktehingu või krediidiliini kujul) tekib lõplik kulukohustus siis, kui osaline nõustub kas vastastikuse kokkuleppe või ühepoolse aktiga täpsete ja täielike finantseerimistingimustega.

e) **Intressitoetus** – valitsuse ja pankade või muude finantseerimisasutuste omavaheline kokkulepe, mis võimaldab finantseerida eksporti turuintressi viitemäära tasemel oleva või sellest kõrgema fikseeritud intressimääraga.

f) **Krediidiliin** – ükskõik missugune ekspordikrediidi raamistik, mis hõlmab mitut tehingut, mis võivad olla, kuid ei pea olema seotud kindla projektiga.

g) **Kohalikud kulud** – kulutused sellistele kaupadele ja teenustele ostja riigis, mida on vaja kas ekspordilepingu täitmiseks või sellise projekti lõpuleviimiseks, mille osaks on ekspordileping. Nende hulka ei kuulu vahendustasu, mida makstakse eksportija esindajale ostja riigis.

h) **Täiemahuline garantii** – valitsuse poolt või nimel antav riiklik toetus üksnes ekspordikrediidi garantii või kindlustuse vormis, st mille juurde ei kuulu riiklik finantseerimistoetus.

i) **Tagasimaksetähtaeg** – ajavahemik, mis algab tavaliselt krediidi/abi saamisest lähtuvast krediiditähtaja algusest, nagu on määratletud liites, ja lõpeb lepingujärgsel põhisumma lõppmakse kuupäeval.

j) **Krediiditähtaja algus** –

1) *Osad või komponendid (vahetooted), sealhulgas seotud teenused*: osade või komponentide puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade (sealhulgas vajaduse korral teenuste) ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuste kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev.

2) *Kvaasikapitalikaubad, sealhulgas seotud teenused – masinad või seadmed, üldjuhul võrdlemisi väikese ühikuväärtusega, mis on mõeldud kasutamiseks tööstusprotsessis või tootmise või kaubanduse otstarbel*: kvaasikapitalikaupade puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev või kui eksportijal on kasutuselevõtmise kohustus, siis algab tähtaeg kasutuselevõtmisel, või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuse kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

3) *Tootmisvahendid ja projektiteenused – hinnalised masinad või sisseseade, mis on ette nähtud kasutamiseks tööstusprotsessis või tootmis- või äriotstarbel:*

— selliste tootmisvahendite müügilepingu puhul, mis koosnevad eraldi kasutatavatest osadest, algab krediiditähtaeg tegelikul päeval, mil ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse, või kaalutud keskmisel kuupäeval, millal ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse.

— Täielike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil ostja peab kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtma.

— Kui eksportija vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

— Teenuste puhul ei või krediiditähtaeg alata hiljem kui arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

4) *Terviklikud vabrikud või tehased – hinnalised komplektsed tootmisüksused, mis nõuavad tootmisvahendite kasutamist:*

— terviklike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, kui ostja kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtab;

— ehituslepingute puhul, mille kohaselt töövõtja ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil ehitamine jõuab lõpule;

— mis tahes lepingu puhul, mille kohaselt tarnija või töövõtja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil tarnija või töövõtja on lõpetanud paigaldus- või ehitustööd ja töövalmiduse kindlakstegemiseks vajalikud eelkatsetused. Seejuures ei ole oluline see, kas rajatis antakse nimetatud ajal lepingu tingimuste kohaselt ostjale üle või mitte, ega see, kas on olemas mõni jätkuv kohustus, mis tarnijal või tööettevõtjal võib olla, nt tõrgeteta toimimise tagamine või kohalike töötajate koolitamine.

— Kui lepinguga nähakse ette projekti eri osade teostamine eraldi, algab krediiditähtaeg iga eri osa krediiditähtaja viimasel alguspäeval või nende alguspäevade keskmisel päeval või juhul, kui tarnija leping ei kata kogu projekti, vaid üht olulist osa sellest, võib krediiditähtaja alguseks lugeda päeva, mis on kogu projekti puhul asjakohane.

— Teenuste puhul algab krediiditähtaeg hiljemalt arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

k) **Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus** – aeg, mis kulub krediidi põhisummast poole tagasimaksmiseks. See arvutatakse tavaliselt krediidi/abi saamisest lähtuva krediiditähtaja alguse ja põhisumma iga tagasimakse vahele jääva summaarse aja (aastates) väärtusena, mida on kaalutud igal tagasimaksekuupäeval tagasi makstud osaga põhisummast.

Liide. Edaspidise tööga seotud kohustused

Sektorileppe osalised nõustuvad:

a) välja arendama näidisloetelu laevatüüpidest, mida üldiselt peetakse kaubanduslikult ebatasuvaks, võttes arvesse kokkuleppes kindlaksmääratud valdkondi seotud abi kohta;

b) vaatama läbi kokkuleppe sätted vähima garantiipreemia suhtes kavatsusega lisada need käesolevasse sektorileppesse;

c) arutama vastavalt asjakohaste rahvusvaheliste läbirääkimiste käigus toimunud arengutele mõne muu korra sisseviimist vähimate intressimäärade kohta, sealhulgas spetsiaalsete turuintressi viitemäärade (CIRR) ja kõikuvate intressimäärade kohta;

d) vaatama läbi kokkuleppe sätete kohaldatavuse käesoleva sektorileppe suhtes seoses projektide rahastamisega;

e) arutama seda, kas:

— põhisumma esimese osamakse kuupäeva ja

— keskmise kaalutud tagasimakseperioodi mõistet

võib kasutada seoses tagasimakseprofiiliga, mida käsitletakse käesoleva sektorileppe punktis 10.

V LISA

TEADETES ESITATAV TEAVE

Allpool I jaos loetletud teave esitatakse kõigis kokkuleppe (sealhulgas selle lisade) kohaselt edastatavates teadetes. Lisaks esitatakse vajaduse korral konkreetsele teatetüübile vastavalt II jaos ette nähtud teave.

I. **Teave, mis tuleb esitada kõikide teadete puhul**

a) *Põhiteave*

1. Teavitav riik
2. Teate kuupäev
3. Teavitav institutsioon/amet/asutus
4. Ekspordikrediidi agentuur(id), kes pikendab (pikendavad) riiklikult toetatava ekspordikrediidi tähtaega
   a. Ekspordikrediidi agentuur, kes pakub toetust kindlustuse/garantii vormis
   b. Ekspordikrediidi agentuur, kes pakub finantseerimistoetust
5. Teate number
6. Tunnuskoodid (sisemine)
7. Krediidiliini viitenumber (vajaduse korral)
8. Staatus (nt algne, muutmine, asendamine)
9. Muudetud versiooni number (vajaduse korral)
10. Kokkuleppe punkt(id), mille alusel teade esitatakse
11. Kohandatava teate viitenumber (vajaduse korral)
12. Kohandatava toetuse kirjeldus (vajaduse korral)
13. Sihtriik

b) *Ostja/laenuvõtja/garandi andmed*

14. Ostja nimi
15. Ostja riik
16. Ostja asukoht (kui on teada)
17. Ostja staatus
18. Ostja liik
19. Laenuvõtja nimi (kui laenuvõtja ei ole ostja)
20. Laenuvõtja riik (kui laenuvõtja ei ole ostja)
21. Laenuvõtja asukoht (kui laenuvõtja ei ole ostja)
22. Laenuvõtja staatus (kui laenuvõtja ei ole ostja)
23. Laenuvõtja liik (kui laenuvõtja ei ole ostja)
24. Garandi nimi (vajaduse korral)
25. Garandi riik (vajaduse korral)
26. Garandi asukoht (vajaduse korral)
27. Garandi staatus (vajaduse korral)
28. Garandi liik (vajaduse korral)

c) *Teave eksporditavate kaupade ja/või teenuste ning projekti kohta*

29. Eksporditavate toodete ja/või teenuste üksikasjalik kirjeldus
30. Selle projekti (või sektori) üksikasjalik kirjeldus, mille jaoks eksporditakse
31. Soovitusliku otstarbe kood

32. Projekti asukoht (kui on teada)

33. Pakkumismenetluse lõpptähtaeg (vajaduse korral)

34. Krediidiliini aegumiskuupäev (vajaduse korral)

35. Toetatava(te) lepingu(te) väärtus vastavalt järgmisele skaalale miljonites SDRides:

Kategooria	Kellelt	Kellele
I:	0	1
II:	1	2
III:	2	3
IV:	3	5
V:	5	7
VI:	7	10
VII:	10	20
VIII:	20	40
IX:	40	80
X:	80	120
XI:	120	160
XII:	160	200
XIII:	200	240
XIV:	240	280
XV:	280	(*)

(*) Märkida SDRi 40 miljoni kordsete arv, mis ületab 280 miljonit SDRi, nt 410 miljonit SDRi märgitakse kui kategooria XV + 3.

36. Toetatava(te) lepingu(te) väärtus, tegelik summa (lepingu vääringus)

37. Lepingu(te) vääring

d) *Riikliku ekspordikrediidi toetuse finantseerimise tingimused*

Järgmine teave tuleks esitada iga toetatava osa kohta tehingute puhul, mis hõlmavad mitut erinevate finantseerimistingimustega osa.

38. Krediidi väärtus, SDRi skaala

39. Krediidi väärtus, tegelik summa (võib valida punkti 38 asemel)

40. Krediidi vääring

41. Sissemakse (% ekspordilepingu väärtusest)

42. Kohalikud kulud (% ekspordilepingu väärtusest)

43. Krediiditähtaja algus, mis on määratud kindlaks vastavalt (viide XIII lisa mõistele u)

44. Tagasimakseperioodi kestus

45. Tagasimakseperioodi ühikute kestus

46. Intressimäära baas

47. Baasist kõrgem intressimäär või marginaal

48. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused I jaos esitatud teabe kohta

II. **Lisateave, mis tuleb vajaduse korral esitada seoses teatega, mis on esitatud seoses erisätetega**

a) *II peatüki punkti 11 alapunkti d alapunkt 3*

Järgmine teave tuleks esitada iga toetatava osa kohta tehingute puhul, mis hõlmavad mitut erinevate finantseerimistingimustega osa.

49. Toetatavate kohalike kulude liik

50. Toetatavate kohalike kulude laad: tootmisvahendid?

51. Toetatavate kohalike kulude laad: tarned kohalikelt tütarettevõtjatelt ja/või sidusettevõtjatelt?

52. Toetatavate kohalike kulude laad: kohalikud ehitus- või paigalduskulud?

53. Toetatavate kohalike kulude laad: käibemaks, imporditollimaksud, muud maksud?

54. Toetatavate kohalike kulude laad: muu?

55. „Muude“ kohalike kulude kirjeldus

56. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.a jaos esitatud teabe kohta

b) *II peatüki punkti 13 alapunkt f, I lisa punkti 6 alapunkt a, II lisa punkti 6 alapunkt a*

57. Tagasimakseprofiil

58. Tagasimaksesagedus (põhisumma)

59. Tagasimaksesagedus (intress)

60. Põhisumma esimene tagasimakse pärast krediiditähtaja alguse kindlaksmääramist

61. Põhisumma esimene tagasimakse pärast krediiditähtaja alguse ühikute kindlaksmääramist

62. Enne krediiditähtaja algust kapitaliseeritud intressi määr

63. Kapitaliseeritud intressi vääring

64. Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus

65. Krediidiperioodi keskpaigaks tagasimakstud põhisumma protsent

66. Maksimaalne ühekordne osamakse (% krediidist)

67. Selgitus põhjuste kohta, miks võlgnikule kättesaadavate rahaliste vahendite ajastus ja, nagu on asjakohane, punkti 13 alapunktide a ja b, II lisa punkti 3 alapunktide a ja b või IV lisa punkti 5 alapunktide a ja b kohaselt lubatud võlateeninduse profiil ei ole tasakaalus.

68. Tehingute puhul, mille tagasimakseprofiil ei vasta vabale rahavoole, toetatud tagasimakseprofiili üksikasjalik ja piisav põhjendus.

69. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.b jaos esitatud teabe kohta

c) *Kõik II peatüki punktides 21, 24, 26 ja 27 sätestatud teatamiskohustused*

70. Võlgniku riigi laenuriski liigitus

71. *Offshore*-futuuride voostruktuuri rakendamine kombinatsioonis *offshore*-tinghoiukontoga? (ainult 1.–7. kategooria)

72. Kohaldatavad riigi ja ostja riskikategooriad on seotud (ostja, laenuvõtja, garandi, projekti, tehinguga)

73. Kohaldatav riigi laenuriski liigitus

74. Kohaldatav ostja riskikategooria

75. Kas punktis 72 märgitud üksusel on akrediteeritud reitinguagentuuri välisvaluutareiting?

76. Kõige soodsam välisvaluutareiting, mille akrediteeritud reitinguagentuur on andnud punktis 72 märgitud üksusele

77. Akrediteeritud reitinguagentuur, kes on andnud punktis 76 esitatud reitingu

78. Kohaldatava garantiipreemia alammäära baas

79. Tegeliku võetud garantiipreemia määra baas

80. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused tegeliku võetud garantiipreemia määra baasi kohta

81. Laenu väljavõtmise perioodi pikkus

82. Laenu väljavõtmise perioodi ühikute kestus

83. Riigi poliitilise (laenu)riski garantiimäär protsentides

84. Äri-(ostja)riski garantiimäär protsentides

85. Riikliku ekspordikrediidi toode

86. Ooteajal kaetud intressid?

87. Riigi laenuriskide maandamine või ostja riski krediidikvaliteedi parandamine seoses garantiipreemia alammääraga (põhineb punktil 78)

88. Rahastamine kohalikus vääringus? (ainult 1.–7. kategooria garantiipreemiate alammäärad)

89. Kohaldatud kohaliku vääringu tegur (LCF)

90. Ostja riski krediidikvaliteedi parandamine?

91. Kohaldatud üldine krediidikvaliteedi parandamise tegur (CEF)

92. Kohaldatav garantiipreemia alammäär (põhineb punktil 78) pärast riigi laenuriskide maandamist või ostja riski krediidikvaliteedi parandamist

93. Tegelik võetud garantiipreemia määr

94. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.c jaos esitatud teabe kohta

d) Kokkuleppe punkti 24 alapunkti e esimene taane

95. Võlgniku omaduste selgitus kokkuleppe X lisas sätestatud ostja riskide kategooria CC0 kriteeriumide alusel

e) Kokkuleppe punkti 24 alapunkti e teine taane

96. Põhjendus selle kohta, miks ostja riskide kategooria on parem kui akrediteeritud reitinguagentuuri reiting

f) Kokkuleppe punkti 21 alapunkti c alapunkti 2 esimene taane

97. Garantiipreemia määramiseks kasutatud nimelise või seotud üksuse võlainstrumendi liik

98. Võlainstrumendi üksuse nimi

99. Võlainstrumendi üksikasjalik kirjeldus ja põhiomadused ning hinna määramiseks kasutatud metoodika, sealhulgas (kuid mitte ainult) teave instrumendi tähtaja, krediidiprofiili, likviidsuse ja vääringu kohta

100. Tehingu võlgniku/garandi ja seotud üksuse vaheline seos

101. Kas akrediteeritud reitinguagentuur on tehingu võlgnikule/garandile andnud samasuguse emitendi reitingu kui seotud üksusele?

102. Kas seotud üksus vastab kõigile kokkuleppe XIII lisas (mõiste „s“) loetletud kriteeriumidele?

103. Üksikasjalik selgitus selle kohta, kuidas on täidetud seotud üksuse määratlemise kriteeriumid

g) Kokkuleppe punkti 21 alapunkti c alapunkti 2 teine taane

104. Ostja riskide liigituse põhjendus

105. Akrediteeritud reitinguagentuuri poolt võlgniku/garandi asukohariigile antud parim võimalik välisvaluutareiting (kui kohaldatav ostja riskikategooria on reitinguta võlgniku jaoks soodsam kui akrediteeritud reitinguagentuuri poolt võlgniku/garandi asukohariigile antud parim võimalik reiting)

106. Akrediteeritud reitinguagentuur, kes on andnud punktis 104 esitatud reitingu

h) *Kokkuleppe punkti 21 alapunkti c alapunkt 1*

107. Kas sündikaatlaenu pakett on struktureeritud kas varaga tagatud või projektide finantseerimise tehinguna?

108. Kas sündikaadis on vähemalt 25 % kommertsturu laene/garantiisid ilma kahe- või mitmepoolse toetuseta?

109. Kas kõigil finantseerimise osapooltel on samaväärsed finantseerimistingimused, sealhulgas tagatispakett?

110. Kas tehingu finantseerimise tingimused vastavad täielikult kokkuleppele, mida on muudetud sätetega turu võrdlusalusel põhineva hinnakujunduse kohta sündikaatlaenu/-garantii tehingutes?

111. Punktis 93 esitatud garantiipreemia (või otsese laenu kogukulu) määramiseks kasutatud metoodika üksikasjalik kirjeldus

112. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.h jaos esitatud teabe kohta

i) *Kokkuleppe punkti 21 alapunkt h*

113. Kas garantii katab kogu võlaperioodi?

114. Kas garantii on lõplik, tingimusteta ja saadaval nõudmise korral?

115. Kas garantii on õiguslikult kehtiv ja garandi riigi jurisdiktsioonis jõustatav?

116. Kas garant on garanteeritud võla suurust arvestades usaldusväärne?

117. Kas garandi suhtes kohaldatakse tema asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevaid eeskirju?

118. Protsent riski kogusummast (st põhisumma ja intress), mis on garantiiga kaetud

119. Kas garandi ja võlgniku vahel on mingeid finantssidemeid?

120. Sidemete liik

121. Kas garant on õiguslikult ja rahaliselt sõltumatu ja suudab täita võlgniku maksekohustuse?

122. Kas garanti mõjutaksid sündmused, eeskirjad või riiklikud sekkumised võlgniku riigis?

123. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.i jaos esitatud teabe kohta

j) *Kokkuleppe punkti 26 alapunkt b*

Offshore-futuuride voostruktuuri rakendamise puhul kombinatsioonis *offshore*-tinghoiukontoga:

124.–134. Kinnitus kõikide X lisas loetletud kriteeriumide täitmise kohta

135. Teave arvesse võetud lisategurite kohta ja/või mis tahes muud märkused *offshore*-futuuride voostruktuuri rakendamise kohta kombinatsioonis *offshore*-tinghoiukontoga

Kohalikus vääringus rahastamise puhul:

136.–141. Kinnitus kõikide X lisas loetletud kriteeriumide täitmise kohta

142. Kasutatud kohalik vääring

143. Teave arvesse võetud lisategurite kohta ja/või mis tahes muud märkused kohalikus vääringus rahastamise rakendamise kohta

144. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.i jaos esitatud teabe kohta

k) *Kokkuleppe punkti 27 alapunkt d*

145.–152. Spetsiifilised ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viisid ja vastavad kohaldatud krediidikvaliteedi parandamise tegurid

153. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.k jaos esitatud teabe kohta

l) *Kokkuleppe punktid 45 ja 46*

154. Kaubandusega seotud abi kogusumma SDR-skaalal

155. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: kokkuleppega kooskõlas oleva soodustuseta ekspordikrediidi osakaal

156. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: muude turuintressimääradega või peaaegu turuintressimääradega rahaliste vahendite osakaal

157. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: muude selliste avaliku sektori rahaliste vahendite osakaal, mille soodustustase on punktis 33 lubatud miinimumtasemest madalam, välja arvatud kohandamisjuhud

158. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: ostja tehtud sissemakse osakaal

159. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: nende krediiditähtaja alguses või enne seda tehtud maksete osakaal, mida ei võeta arvesse

160. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: toetuste osakaal

161. Kaubandusega seotud abipaketi koosseis: sooduskrediidi osakaal

162. Sooduskrediidi tingimused: ajapikendus

163. Sooduskrediidi tingimused: tagasimakseperioodi kestus

164. Sooduskrediidi tingimused: tagasimaksesagedus

165. Sooduskrediidi tingimused: tagasimakseprofiil

166. Sooduskrediidi tingimused: vääring

167. Sooduskrediidi tingimused: intressimäär

168. Sooduskrediidi tingimused: kohaldatav diferentseeritud diskontomäär

169. Sooduskrediidi tingimused: soodustustase

170. Kaubandusega seotud abipaketi üldine soodustustase

171. Kommentaarid, märkused ja/või selgitused II.l jaos esitatud teabe kohta

VI LISA

RIIGI LAENURISKI 1.–7. KATEGOORIASSE KUULUVATE TEHINGUTE GARANTIIPREEMIATE ALAMMÄÄRADE ARVUTAMINE

Garantiipreemia alammäära valem

Valem kohaldatava garantiipreemia alammäära (MPR) arvutamiseks ekspordikrediidi puhul, mis on seotud võlgniku/garandiga riigis, mis on liigitatud riigi laenuriski kategooriatesse 1–7, on järgmine:

$$MPR = \{ [(a_i \times HOR + b_i) \times \max (PCC, PCP) / 0{,}95] \times (1\text{-}LCF) + [c_{in} \times PCC / 0{,}95 \times HOR \times (1\text{-}CEF)] \} \times QPF_i \times PCF_i \times BTSF \times (1 - \min (TERM, 0{,}15))$$

kus

— a_i = riigi laenuriski koefitsient riigi laenuriski kategoorias i (i = 1–7)

— c_{in} = ostja riski koefitsient ostja kategooriale n (n = SOV+, SOV/CCO, CC1-CC5) riigi laenuriski kategoorias i (i = 1–7)

— b_i = riigi kategooria riigi laenuriski kategooria i konstant (i = 1–7)

— HOR = riskiperioodi pikkus

— PCC = kommerts- (ostja) riski garantiimäär protsentides

— PCP = riigi poliitilise (laenu)riski garantiimäär protsentides

— CEF = krediidikvaliteedi parandamise tegur

— QPF_i = toote kvaliteedi tegur riigi laenuriski kategoorias i (i = 1–7)

— PCF_i = protsentuaalse garantiimäära tegur riigi laenuriski kategoorias i (i = 1–7)

— BTSF = parem kui riigi tegur

— LCF = kohaliku vääringu tegur

— TERM = tähtajaline kohandamistegur

Kohaldatav riigi laenuriski liigitus

Kohaldatav riigi laenuriski liigitus on määratud kindlaks kokkuleppe punkti 21 alapunkti e kohaselt, mis omakorda määrab ära riigi laenuriski koefitsiendi (a_i) ja konstandi (b_i), mis on võetud järgmisest tabelist:

	1	2	3	4	5	6	7
a	0,090	0,200	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

Ostja riskide asjakohase kategooria valik

Asjakohane ostja riskide kategooria valitakse allpool esitatud tabelist, milles on kajastatud kehtestatud riigi laenuriski ja ostja riskide kategooriad ning kokkuleppeline vastavus ostja riskide kategooriate CC1–CC5 ja akrediteeritud reitinguagentuuride liigituste vahel. Iga ostja riskide kategooria (SOV+ kuni CC5) kvalitatiivsed kirjeldused on koostatud võlgnike (ja garantide) liigitamise lihtsustamiseks ja esitatud IX lisas.

Riigi laenuriski kategooria						
1	2	3	4	5	6	7
SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+	SOV+
SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0	SOV / CC0
CC1 AAA kuni AA–	CC1 A+ kuni A–	CC1 BBB+ kuni BBB–	CC1 BB+ kuni BB	CC1 BB–	CC1 B+	CC1 B
CC2 A+ kuni A–	CC2 BBB+ kuni BBB–	CC2 BB+ kuni BB	CC2 BB–	CC2 B+	CC2 B	CC2 B– või halvem
CC3 BBB+ kuni BBB–	CC3 BB+ kuni BB	CC3 BB–	CC3 B+	CC3 B	CC3 B– või halvem	
CC4 BB+ kuni BB	CC4 BB–	CC4 B+	CC4 B	CC4 B– või halvem		
CC5 BB– või halvem	CC5 B+ või halvem	CC5 B või halvem	CC5 B– või halvem			

Ostja riskidele valitud kategooria koos kohaldatava riigi laenuriski kategooriaga määrab ära ostja riski koefitsiendi (c_{in}), mis võetakse järgmisest tabelist:

Ostja riski kategooria	Riigi laenuriski kategooria						
	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV / CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	Ei kohaldata
CC4	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621	Ei kohaldata	Ei kohaldata
CC5	0,630	0,675	0,720	0,810	Ei kohaldata	Ei kohaldata	Ei kohaldata

Riskiperioodi pikkus (HOR)

Riskiperioodi pikkus (HOR) arvutatakse järgmiselt.

Standardsete tagasimakseprofiilide (st põhisumma võrdse suurusega tagasimaksed kaks korda aastas) puhul:

HOR = (väljamaksetähtaja pikkus × 0,5) + tagasimaksetähtaja pikkus

Mittestandardsete tagasimakseprofiilide puhul:

HOR = (väljamaksetähtaja pikkus × 0,5) + (tagasimaksetähtaja kaalutud keskmine kestus – 0,25) / 0,5

Eespool esitatud valemites on ajaühikuks aastad.

(Ostja) kommertsriski garantiimäär (PCC) ja poliitilise (riigi laenu)riski garantiimäär (PCP) protsentides

MPRi valemis väljendatakse (PCC ja PCP) garantiimäära protsentides kümnendväärtusena (st 95 % väljendatakse kujul 0,95).

Ostja riski krediidikvaliteedi parandamine

Krediidikvaliteedi parandamise tegur (CEF) on 0 iga sellise tehingu puhul, kus ostja riski krediidikvaliteeti ei parandata. Krediidikvaliteedi parandamise tegur (CEF) selliste tehingute korral, mille puhul parandatakse ostja riski krediidikvaliteeti, määratakse kindlaks X lisa kohaselt (kokkuleppe punkti 27 alapunktis c sätestatud piirangutest lähtudes ja see ei tohi olla suurem kui 0,35).

Toote kvaliteedi tegur (QPF)

Toote kvaliteedi tegur on võetud järgmisest tabelist:

Toote kvaliteet	Riigi laenuriski kategooria						
	1	2	3	4	5	6	7
Standardtasemest madalam	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standardtase	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Standardtasemest parem	1,0035	1,0065	1,0150	1,0175	1,0175	1,0200	1,0200

Garantiimäär protsentides (PCF)

PCF määratakse kindlaks järgmiselt:

kui (max(PCC, PCP) ≤ 0,95, PCF = 1)

kui (max(PCC, PCP) > 0,95, PCF = 1 + ((max(PCC, PCP) – 0,95)/0,05) × (garantiimäära koefitsiendi protsent)

Garantiimäära koefitsiendi protsent on võetud järgmisest tabelist:

	Riigi laenuriski kategooria						
	1	2	3	4	5	6	7
Garantiimäära koefitsiendi protsent	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,03657	0,05878	0,08598

Parem kui riigi tegur (BTSF)

Kui võlgnik on liigitatud ostja riskide kategooriasse „parem kui riik“ (SOV+), on BTSF = 0,9, muudel juhtudel on BTSF = 1.

Kohaliku vääringu tegur (LCF)

Tehingute korral, kus kasutatakse kohaliku vääringu riigi laenuriski maandamist, ei tohi LCF olla suurem kui 0,2. Kõikide muude tehingute korral on LCFi väärtus 0.

Tähtajaline kohandamistegur (TERM)

Tähtajalist kohandamistegurit tegurit (TERM) võib kohaldada võlgnike suhtes, kelle osaline liigitab ostja riskide kategooriatesse, mis on samaväärsed spekulatiivse reitinguga (CRA reitinguekvivalent BB+ või halvem) vastavalt käesolevas lisas esitatud vastavustabelile, sealhulgas ostjakategooriatesse SOV+ ja SOV/CC0 riigi riskikategooriates 5–7, ning tehingutele, mille riskihorisont (HOR) on pikem kui 10 aastat. Sellisel juhul TERM = 0,018 × (HOR – 10). See kohandus on piiratud ega tohi ületada 15 %.

VII LISA

TURU VÕRDLUSALUSEST LÄHTUVATE TEHINGUTE GARANTIIPREEMIATE MÄÄRAD

Ekspordikrediitide tagatiseta osa või sündikaatlaenu osa, mida ekspordikrediidi agentuur ei taga

Hind, mida erapangad/-asutused näitavad kõnealuse ekspordikrediidi tagatiseta osa (või mõnikord sündikaatlaenu osa, mida ekspordikrediidi agentuur ei taga) kohta, võib väljendada parimat vastet ekspordikrediidi agentuuri tagatisele. Selliste tagatiseta osade või tagamata osade hinnakujundust tuleks kasutada ainult siis, kui need on esitatud kommertstingimustel (näiteks välistaks see rahvusvaheliste finantseerimisasutuste rahastatud osad).

Nimelised ettevõtete võlakirjad

Ettevõtete võlakirjad väljendavad nimega seotud krediidiriski. Ekspordikrediidi agentuuri lepingu tingimuste (näiteks lunastamistähtajad ja vääringu nimi) ning igasuguste krediidikvaliteedi viiside võrdlemisel tuleb olla ettevaatlik. Kui kasutatakse esimest korda emiteeritud ettevõtete võlakirju (st kogu tootlus emiteerimisel) või järelturul kaubeldavaid ettevõtete võlakirju (st optsiooniga korrigeeritud riskimarginaal asjakohase kõvera jooksul, mis on tavaliselt asjaomase vääringu vahetustehingu kõver), tuleks kõigepealt kasutada võlgniku võlakirju; kui need ei ole kättesaadavad, võib kasutada seotud üksuste esmakordselt emiteeritud või järelturul kaubeldavaid ettevõtete võlakirju.

Nimelised krediidiriski vahetustehingud

Krediidiriski vahetustehingud on üks viis kaitsta end maksekohustuste täitmatajätmise vastu. Krediidiriski vahetustehingu riskimarginaal on summa, mille krediidiriski vahetustehingute ostja maksab perioodi kohta protsendina põhisumma nimiväärtusest, ja seda väljendatakse enamasti baaspunktides. Krediidiriski vahetustehingute ostja ostab tõhusa kindlustuse maksekohustuste täitmata jätmise vastu, tehes krediidiriski vahetustehingute müüjale makseid vahetustehingu kestuse ajal või kuni krediidisündmuse toimumiseni. Kõigepealt tuleks kasutada krediidiriski vahetustehingu kõverat võlgniku puhul; kui see ei ole kättesaadav, võib kasutada seotud üksuste krediidiriski vahetustehingu kõverat.

Laenude võrdlusalused

Esmaste laenude võrdlusalused (st hind laenu andmisel) või edasilaenude võrdlusalused (st laenu pragune tootlus, mida eeldab finantseerimisasutus, kes ostab laenu teiselt finantseerimisasutuselt). Esmaste laenude võrdlusaluste puhul peavad olema teada kõik tasud, et saaks välja arvutada kogutootluse. Laenude võrdlusaluste kasutamise korral tuleks kõigepealt kasutada võlgniku omi; kui need ei ole kättesaadavad, võib kasutada sarnaste üksuste omi.

Turukõverate võrdlus

Võrreldavad turukõverad väljendavad kogu sektori või ostjate klassi krediidiriski. Selline turuteave võib olla asjakohane juhul, kui nimelised andmed ei ole kättesaadavad. Üldjoontes sõltub võrreldavaid turgusid iseloomustava teabe kvaliteet nende likviidsusest. Igal juhul tuleks vaadelda turuinstrumente, mis vastavad kõige paremini ekspordikrediidi agentuuri lepingu tingimustele, nagu tähtaeg, krediidireiting, lunastamistähtaeg ja vääringu nimetus.

VIII LISA

KRITEERIUMID JA TINGIMUSED, MILLEGA REGULEERITAKSE KOLMANDA ISIKU TAGASIMAKSEGARANTII KOHALDAMIST, JA MITMEPOOLSETE VÕI PIIRKONDLIKE INSTITUTSIOONIDE HINDAMISE KRITEERIUMID

Eesmärk

Käesolevas lisas sätestatakse kriteeriumid ja tingimused, millega reguleeritakse kolmanda isiku tagasimaksegarantiide kohaldamist kokkuleppe punkti 21 alapunkti e kohaselt. Samuti sätestatakse selles kriteeriumid mitmepoolsete või piirkondlike institutsioonide hindamiseks, kui on vaja otsustada, kas institutsiooni suhtes tuleks kohaldada kokkuleppe punkti 21 alapunktis c sätestatud turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute garantiipreemia eeskirju.

Taotlus

1. *juhtum: garantii riski kogusumma katteks*

Kui üksus annab tagatise tagasimaksegarantii vormis kogu riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib kohaldada garandi riigi laenuriskide liigitust ja ostja riskide kategooriat, kui täidetud on järgmised tingimused.

— Garantii katab kogu krediidiperioodi.

— Garantii on lõplik, tingimusteta ja saadaval nõudmise korral.

— Garantii on õiguslikult kehtiv ja garandi riigi jurisdiktsioonis jõustatav.

— Garant on garanteeritud võla suurust arvestades usaldusväärne.

— Garandi suhtes kohaldatakse tema asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevaid eeskirju, välja arvatud juhul, kui garant on mitmepoolne institutsioon, mille puhul on osalised ühel meelel, et need on üldiselt sellistest kontrollidest ja piirangutest vabastatud.

Kui garant on tagatud üksuse tütarettevõtja/emaettevõtja, määravad osalised iga juhtumi puhul kindlaks, kas: 1) tütarettevõtja/emaettevõtja omavahelist seost ja emaettevõtja juriidiliste kohustuste taset arvestades on tütarettevõtja/emaettevõtja juriidiliselt ja rahaliselt sõltumatu ning saaks oma maksekohustusi täita; 2) tütarettevõtjat/emaettevõtjat võivad mõjutada kohalikud sündmused/eeskirjad või riiklik sekkumine; ja 3) peakontor loeks end kohustuste täitmata jätmise korral vastutavaks.

2. *juhtum: rahaliselt piiratud garantii*

Kui üksus annab tagatise tagasimaksegarantii vormis piiratud riskisumma (st põhisumma ja intressi) katteks, võib garantiiga kaetud laenuosa suhtes kohaldada garandi riigi laenuriskide liigitust ja ostja riskide kategooriat, kui on täidetud kõik teised 1. juhtumi all loetletud asjakohased kriteeriumid.

Garantiiga katmata osa suhtes kohaldatakse võlgniku riigi laenuriski liigitust ja ostja riskide kategooriat.

Mitmepoolsete või piirkondlike institutsioonide hindamise kriteeriumid

Osalised võivad kokku leppida, et mitmepoolse või piirkondliku institutsiooni suhtes kohaldatakse punkti 21 alapunktis c sätestatud turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute garantiipreemia eeskirju, kui institutsioon on üldiselt vabastatud tema asukohariigi rahanduskontrolli ja ülekandeid käsitlevate eeskirjade täitmisest. Iga sellist institutsiooni hinnatakse selle olukorra põhjal eraldi, võttes arvesse, kas

— institutsioon on seadusjärgselt ja rahaliselt sõltumatu;

— kõik institutsiooni varad on riigistamisest või konfiskeerimisest puutumatud;

— institutsioonil on täielik vabadus vahendeid üle anda ja konverteerida;

— institutsiooni suhtes ei kohaldata selle asukohariigis valitsuse sekkumist;

— institutsioonil on maksupuutumatus ning

— kõikidel selle liikmesmaadel on kohustus anda institutsiooni kohustuste täitmiseks lisakapitali.

Hindamisel tuleb arvesse võtta ka varasemate perioodide makseandmeid seoses riigi laenuriskidega seotud kohustuste täitmata jätmisega kas institutsiooni asukohariigis või võlgniku riigis ja kõiki muid tegureid, mida võib hindamisprotsessis sobivaks pidada.

Selliste mitmepoolsete ja piirkondlike institutsioonide nimekiri ei ole suletud ning osaline võib vastavalt eespool loetletud kaalutlustele esitada institutsiooni läbivaatamiseks. Osalised avalikustavad nimekirja mitmepoolsetest ja piirkondlikest institutsioonidest, mille suhtes kohaldatakse kokkuleppe punkti 21 alapunktis c sätestatud turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute garantiipreemia eeskirju.

IX LISA

OSTJA RISKIDE KATEGOORIATE KVALITATIIVSED KIRJELDUSED

Riigi omast parem (SOV+)

See on harva esinev liigitus. Sellise liigituse saavutanud üksus on erakordselt tugeva krediidiprofiiliga ja sellelt võib oodata oma maksekohustuste täitmist siis, kui riigil on raskusi võlgade maksmisega, või isegi maksejõuetuse korral. Rahvusvahelised reitinguagentuurid avaldavad pidevalt aruandeid, kus on loetletud ettevõtete ja tehingupartnerite reitingud, mis ületavad riigi välisvaluutareitingut. Välja arvatud juhul, kui riigi maksejõuetuse risk on riigi riskide hindamise metoodika alusel määratletud oluliselt suuremaks, kui on riigi laenurisk, peavad osalised, kes teevad ettepaneku üksuse liigitamiseks paremaks kui riik, viitama oma ettepanekus sellistele riigi reitingutest parematele reitingutele. Selleks et üksust saaks liigitada paremaks kui tema asukohariik, peaks üksust tavaliselt iseloomustama mitu või enamik järgmistest tunnustest või samaväärsetest omadustest:

— tugev krediidiprofiil;

— olulised tulud välisvaluutas võrreldes olemasoleva võlakoormusega;

— tootmisvõimalused ja raha juurdehankimise võimalus välismaistelt tütarettevõtjatelt või allüksustelt, eriti kõrge reitinguga riikides asuvatelt, st hargmaistelt ettevõtetelt;

— välisomanik või strateegiline partner, kes võiks ametliku garantii puudumise korral olla finantseerimistoetuse allikas;

— üksuse varasem sooduskohtlemine riigi poolt, sh vabastamine ülekande- ja vahetamispiirangutest ning ekspordituludega seotud nõuete järgimisest ning maksusoodustused;

— eraldatud krediidiliinid kõrge reitinguga rahvusvahelistelt pankadelt, eriti krediidiliinid suurte kahjuliku mõjuga muutuste piiranguta, mis võimaldab pankadel eraldatud vahendid riigi kriisi või muu riskisündmuse ilmnemise korral tühistada, ning

— välismaal hoitavad varad, eriti likviidsed varad, sageli eeskirjade tõttu, mis lubavad eksportijatel koguda ja hoida välismaal sularahavaru võla teenindamiseks.

Tavaliselt ei kohaldata ostja riskide kategooriat SOV+ järgmiste isikute suhtes:

— avalik-õiguslikud üksused ja kommunaalettevõtted, riiklikud allüksused, nagu valdkondlikud ministeeriumid, piirkondlikud valitsused jne;

— riigi jurisdiktsioonis asuvad finantseerimisasutused ning

— üksused, kes müüvad peamiselt siseturul kohalikus vääringus.

Riiklik (SOV)

Riiklikud võlgnikud/garandid on üksused, kellele on seadusega antud sõnaselged volitused võtta võlakohustus suveräänse riigi nimel, tavaliselt on selleks rahandusministeerium või keskpank ([1]). Riigi maksejõuetuse risk on selline risk, mille korral:

— võlgnik/garant on seaduslikult volitatud võtma riigi nimel võlakohustust ning annab seega riigi täieliku usalduse ja tagatise ning

— riigi maksejõuetuse riski muutmise korral võetakse arvesse ka asjaomast võlga ja maksekohustusi, mis riigile muutmise tõttu tekivad.

([1]) Enamasti on selleks keskpanga või rahandusministeeriumi risk. Muude keskvalitsusasutuste puhul peale rahandusministeeriumi tehakse hoolsuskohustuse kontroll, et teha kindlaks, et asutus annab riigi täieliku usalduse ja tagatise.

Riigiga samaväärne (CC0): erakordselt hea krediidikvaliteet

Kategooria „riigiga samaväärne“ hõlmab kahte põhilist võlgnike/garantide liiki:

— avalik-õiguslikud üksused, kui hoolsuskohustuse kontroll näitab, et ostjal on kas riigi täielik usaldus ja tagatis/toetus või et riigi likviidsuse ja maksevõime toetuse tõenäosus on väga suur nii võla sissenõudmise väljavaadete kui ka makseviivituse riski seisukohast. Riigiga samaväärsed mitteriiklikud avalik-õiguslikud üksused hõlmavad ka riigile kuuluvaid ettevõtteid, kel on sektori majandustegevuses monopoolne või peaaegu monopoolne seisund (näiteks elektrienergia-, nafta-, gaasiettevõtted);

— erakordselt tugeva krediidiprofiiliga äriühingud nii makseviivituse kui ka võla sissenõudmise väljavaadete seisukohalt, mis näitab, et riski võib käsitada riigi maksejõuetuse riskiga samaväärsena. Kandidaatideks võivad olla äriühingud, kelle aktsia on väga kvaliteetne, või väga suured pangad, kelle puhul riigi likviidsuse ja maksevõime toetuse tõenäosus on väga suur.

Erakordselt hea krediidikvaliteet tähendab seda, et maksete katkemise riski peetakse kaduvväikseks ning üksusel on erakordselt tugev tagasimaksevõime, mida ei mõjuta ettenägematud sündmused. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises üksuse äritegevuse ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— erakordselt hea või väga hea rahavoo ja tulude tekitamine;

— erakordselt hea või väga hea likviidsustase;

— erakordselt väike või väga väike finantsvõimendus;

— suurepärane või väga kindel äriprofiil, mida iseloomustavad tõendatud ja väga tugevad juhtimisvõimed.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise hea kvaliteet, v.a juhul, kui on suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC0 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus AAA (1. kategooria riik) ja B (7. kategooria riik).

Väga hea krediidikvaliteet (CC1)

Maksete katkemise riski peetakse väikseks või väga väikseks. Võlgnikul/garandil on väga tugev tagasimaksevõime, mida ettenägematud sündmused tõenäoliselt ei mõjuta. Võlgnik/garant on kas väga vähe või vähe vastuvõtlik olude ja majandustingimuste muutumise kahjulikele mõjudele. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises äritegevust ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— väga hea või hea rahavoo ja tulude tekitamine;

— väga hea või hea likviidsustase;

— väga väike või väike finantsvõimendus;

— väga kindel äriprofiil, mida iseloomustavad tõendatud juhtimisvõimed.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise hea kvaliteet, v.a juhul, kui on suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC1 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus AAA (1. kategooria riik) ja B (7. kategooria riik).

Hea või mõõdukalt hea krediidikvaliteet, üle keskmise (CC2)

Maksete katkemise riski peetakse väikseks. Võlgnikul/garandil on hea või mõõdukalt hea tagasimaksevõime, mida ettenägematud sündmused tõenäoliselt ei mõjuta. Võlgnik/garant on vähe vastuvõtlik olude ja majandustingimuste muutumise kahjulikele mõjudele. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises äritegevust ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— hea või mõõdukalt hea rahavoo ja tulude tekitamine;

— hea või mõõdukalt hea likviidsustase;

— väike või mõõdukalt väike finantsvõimendus;

— mõõdukalt kindel äriprofiil, mida iseloomustavad tõendatud juhtimisvõimed.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise hea kvaliteet, v.a juhul, kui on suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC2 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus A+ (1. kategooria riik) ja B– või halvem (7. kategooria riik).

Mõõdukas krediidikvaliteet, keskmine (CC3)

Maksete katkemise riski peetakse mõõdukaks või mõõdukalt väikseks. Võlgnikul/garandil on mõõdukas või mõõdukalt hea tagasimaksevõime. Krediidiriski tekkimise võimalus esineb juhul, kui võlgnikul/garandil tuleb puutuda kokku suure pideva määramatuse või ebasoodsate äriliste, finantsiliste või majandustingimustega, mille tagajärjel ei pruugi ta olla võimeline makseid tähtajaks tegema. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises äritegevust ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— mõõdukalt hea või mõõdukas rahavoo ja tulude tekitamine;

— mõõdukalt hea või mõõdukas likviidsustase;

— mõõdukalt väike või mõõdukas finantsvõimendus;

— mõõdukas äriprofiil, mida iseloomustavad tõendatud juhtimisvõimed.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise nõuetekohane kvaliteet, v.a juhul, kui on väga suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC3 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus BBB+ (1. kategooria riik) ja B– või halvem (6. kategooria riik).

Mõõdukalt nõrk krediidikvaliteet, alla keskmise (CC4)

Maksete katkemise riski peetakse mõõdukalt väikseks. Võlgnikul/garandil on mõõdukas või mõõdukalt nõrk tagasimaksevõime. Krediidiriski tekkimise võimalus esineb juhul, kui võlgnikul/garandil tuleb puutuda kokku suure pideva

määramatuse või ebasoodsate äriliste, finantsiliste või majandustingimustega, mille tagajärjel ei pruugi ta olla võimeline makseid tähtajaks tegema. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises äritegevust ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— mõõdukas või mõõdukalt nõrk rahavoo ja tulude tekitamine;

— mõõdukas või mõõdukalt nõrk likviidsustase;

— mõõdukas või mõõdukalt suur finantsvõimendus;

— mõõdukalt nõrk äriprofiil, millele on iseloomulik juhtimisvõimete piiratus.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise nõuetekohane kvaliteet, v.a juhul, kui on väga suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC4 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus BB+ (1. kategooria riik) ja B– või halvem (5. kategooria riik).

Nõrk krediidikvaliteet (CC5)

Maksete katkemise riski peetakse suureks või väga suureks. Võlgnikul/garandil on mõõdukalt nõrk või nõrk tagasimaksevõime. Võlgnik/garant on hetkel võimeline tagasimaksekohustusi täitma, kuid kindlus ei ole piisav. Makseraskused võivad tekkida siis, kui pidev maksevõime sõltub soodsa äri- ja majanduskeskkonna püsimisest. Tõenäoliselt mõjutavad tagasimaksevõimet või -valmidust ebasoodsad ärilised, finants- või majandustingimused. Krediidikvaliteet väljendub tavaliselt mõnes järgmises äritegevust ja finantsseisundit iseloomustavas tunnuses (või nendes kõikides):

— mõõdukalt nõrk, nõrk või väga nõrk rahavoo ja tulude tekitamine;

— mõõdukalt nõrk või nõrk likviidsustase;

— mõõdukalt suur või suur finantsvõimendus;

— nõrk äriprofiil, millele on iseloomulik juhtimisvõimete piiratus või puudumine.

Peale selle iseloomustab sellist üksust finantsnäitajate ja omandilise kuuluvuse avalikustamise halb kvaliteet, v.a juhul, kui on väga suur tõenäosus saada toetust emaettevõtjalt (või riigilt), kelle ostja riskide liigitus on võrdne või parem kui sellele ostja riskide kategooriale vastav.

Sõltuvalt selle riigi liigitusest, kus võlgnik/garant asub, on tõenäoline, et ostja riskide kategooriasse CC5 liigitatud võlgnikule/garandile annavad akrediteeritud reitinguagentuurid reitingu vahemikus BB– (1. kategooria riik) ja B– või halvem (4. kategooria riik).

X LISA

KRITEERIUMID JA TINGIMUSED, MILLEGA REGULEERITAKSE RIIGI LAENURISKIDE MAANDAMISE MEETMETE JA OSTJA RISKI KREDIIDIKVALITEEDI PARANDAMISE VIISIDE KOHALDAMIST

Eesmärk

Käesolevas lisas sätestatakse üksikasjad kokkuleppe punkti 26 alapunktis a loetletud riigi laenuriskide maandamise meetmete ja kokkuleppe punkti 27 alapunktis a loetletud ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside kasutamise kohta. Need hõlmavad kriteeriume, tingimusi ja eriasjaolusid, mis kehtivad nii nende kasutamise kui ka garantiipreemiate alammääradele avaldatava mõju suhtes.

Riigi laenuriskide maandamise meetmed

1. *Offshore-futuuride voostruktuur kombinatsioonis offshore-tinghoiukontoga*

Määratlus

Kirjalik dokument, näiteks leping või tagatise vabastamine või usaldusleping, pitseeritud ja toimetatud kolmanda isiku kätte, st isikule, kes ei ole kõnealuse instrumendi pool, mis jääb kuni teatavate tingimuste täitmiseni nimetatud kolmanda isiku kätte hoiule ning seejärel toimetatakse tema poolt jõustumiseks teisele poolele. Kui järgmised kriteeriumid on täidetud ning kaalutakse loetletud lisategureid, võib see meede maandada või kõrvaldada ülekanderiskid, peamiselt suurema riskiga riikide kategoorias.

Kriteeriumid

— Tinghoiukonto on seotud valuutakasumi teenimise projektiga ning tinghoiukontole laekuvad rahavood tulenevad projektist endast ja/või muudest ekspordilaekumistest.

— Tinghoiukonto asub *offshore*-riigis, st paikneb väljaspool projekti riiki, kus ülekande- või muud riigi laenuriskid on väga piiratud (st suure sissetulekuga OECD-riigis või suure sissetulekuga euroala riigis).

— Tinghoiukonto asub esimese järgu pangas, mida ei kontrolli ei otseselt ega kaudselt võlgniku või võlgniku riigi huvid.

— Konto rahastamine kindlustatakse pikaajaliste või muude asjakohaste lepingutega.

— Konto kaudu võlgnikule laekuvate tuluallikate kombinatsioon (st tulevad projektist endast ja/või teistest allikatest) on vabalt vahetatavas vääringus ja võib mõistlikult eeldada, et sellest kokku piisab võla teenindamiseks kogu krediidiperioodi vältel, ning see laekub ühelt või mitmelt krediidivõimeliselt väliskliendilt riikides, mille riigi riskitase on projekti riigiga võrreldes parem (st üldjuhul suure sissetulekuga OECD-riigid ja suure sissetulekuga euroala riigid).

— Võlgnik annab välismaistele klientidele tagasivõtmatult juhtnöörid maksta otse kontole (st makseid ei edastata võlgniku kontrolli all oleva konto või tema riigi kaudu).

— Rahalised vahendid, mida tuleb kontol hoida, on võrdsed vähemalt kuue kuu võlateeninduskuludega. Kui projekti finantseerimise raames kohaldatakse paindlikke tagasimaksetingimusi, tuleb kontol hoida summat, mis on samaväärne kuue kuu tegeliku võlateenindusega niisugustel paindlikel tingimustel; see summa võib sõltuvalt võlateeninduse profiilist aja jooksul kõikuda.

— Võlgnikul on piiratud juurdepääs kontole (st alles pärast krediidile vastavate võlateeninduskulude tasumist).

— Kontol hoiustatavad tulud eraldatakse laenuandjale kui otsesele kasusaajale kogu krediidiperioodiks.

— Konto avamiseks on saadud kõik vajalikud seaduslikud load kohalikelt ja muudelt asjaomastelt ametiasutustelt.

— Tinghoiukonto ja lepingusuhted ei või olla tingimuslikud ja/või tühistatavad ja/või piiratud kestusega.

Lisategurid, millega tuleb arvestada

Meetme kohaldamisel võetakse konkreetsest juhtumist lähtuvalt arvesse eespool nimetatud parameetreid ning muu hulgas järgmist:

— riik, võlgnik (st avalik-õiguslik või eraõiguslik), sektor, haavatavus seoses asjaomaste kaupade või teenustega, sealhulgas nende kättesaadavusega kogu krediidiperioodi vältel, kliendid;

— õigusstruktuurid: nt kas mehhanism on võlgniku või tema riigi mõju suhtes piisavalt immuunne;

— mil määral kohaldatakse selle meetodi suhtes valitsuse sekkumist, pikendamist või tühistamist;

— kas konto oleks piisavalt kaitstud projektiga seotud riskide eest;

— kontole suunduvate rahavoogude suurus ja piisava rahavoo säilitamise mehhanism;

— olukord seoses Pariisi klubiga (nt võimalik vabastus);

— riigi laenuriskide, ülekanderisk välja arvatud, võimalik mõju;

— kaitse riskide vastu konto asukohariigis;

— lepingud klientidega, sealhulgas nende laad ja kestus ning

— oodatava välistulu üldsumma võrreldes krediidi kogusummaga.

Mõju garantiipreemia alammäärale

Kõnealuse riigi laenuriski maandamise meetme kohaldamise tulemusel võib tehingu suhtes kohaldatava riigi laenuriski liigitus ühe kategooria võrra tõusta, v.a tehingute korral, mis kuuluvad riigi laenuriski 1. kategooriasse.

2. *Rahastamine kohalikus vääringus*

Määratlus

Konverteeritavates ja kohalikes, välja arvatud vabalt vahetatavates, vääringutes sõlmitud leping ja kohalikul tasandil toimuv rahastamine, mis kõrvaldab või maandab ülekanderiski. Kahe esimese riigi laenuriski esinemine ei mõjutaks põhimõtteliselt esmast võlakohustust kohalikus vääringus.

Kriteeriumid

— Ekspordikrediidi agentuuri vastutust ja nõuete tasumist või tasumist otselaenuandjale väljendatakse ja see toimub läbivalt kohalikus vääringus.

— Ülekanderisk üldjuhul ekspordikrediidi agentuuri ei ohusta.

— Asjade normaalse käigu korral ei kehti nõue, mille kohaselt kohalikus vääringus hoiused tuleb konverteerida vabalt vahetatavasse vääringusse.

— Laenuvõtja tagasimakse tema enda vääringus ja oma riigis on laenukohustuse nõuetekohane täitmine.

— Kui laenuvõtja sissetulek on kohalikus vääringus, siis on laenuvõtja kaitstud ebasoodsate kursimuutuste eest.

— Ülekande-eeskirjad laenuvõtja riigis ei tohiks mõjutada laenuvõtja tagasimaksekohustusi, mis jäävad kohalikku vääringusse.

Lisategurid, millega tuleb arvestada

Meedet kohaldatakse selektiivselt konverteeritavate ja likviidsete vääringute suhtes, kui tegemist on stabiilse majandusega. Osalev ekspordikrediidi agentuur peaks olema võimeline täitma oma kohustust tasuda oma vääringus väljendatud nõuded juhul, kui kohalik vääring muutub pärast ekspordikrediidi agentuuri poolset kohustuse võtmist kas mitteüleantavaks või mittekonverteeritavaks. (Otselaenuandja on sellele riskile aga avatud.)

Mõju garantiipreemia alammäärale

Kõnealuse riski maandamise meetme kohaldamise tulemusel võib riigi krediidiski osakaal garantiipreemia alammääras väheneda kuni 20 % (st kohaliku vääringu tegurit [LCF] väärtusega mitte üle 0,2).

Ostja riski krediidikvaliteedi parandamine

Allpool tabelis on esitatud kohaldatavate ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside määratlused koos nende maksimaalse mõjuga kohaldatavatele garantiipreemiate alammääradele. Tehingute puhul, mille suhtes kohaldatakse riigi laenuriski 1.–7. kategooria garantiipreemia alammäära, kehtestatakse maksimaalne krediidikvaliteedi parandamise tegur (CEF), mida kasutatakse garantiipreemiate alammäärade valemis; turu võrdlusalusest lähtuvate tehingute puhul kehtestatakse kohaldatavale turu võrdlusalusest lähtuvale garantiipreemiate alammäärale maksimaalne allahindlus ([1]).

Krediidikvaliteedi parandamine	Määratlus	Maksimaalne CEF (riigi laenuriski kategooria 1–7)	Maksimaalne allahindlus (turu võrdlusalus) (%)
Lepinguliste laekumiste või nõuete loovutamine	Kui laenuvõtjal on lepingud kas tugevate *offshore*- või kohalike ostjatega, annab lepingu seaduse alusel jõustatav loovutamine õiguse pöörata laenuvõtja lepingud täitmisele ja/või teha suurte lepingute alusel laenuvõtja asemel otsuseid pärast laenukohustuste täitmata jätmist. Otsene kokkulepe tehingu kolmanda isikuga (kaevandamise või energiaga seotud tehingu korral kohalik valitsusasutus) võimaldab laenuandjatel pöörduda valitsuse poole õiguskaitsevahendite võtmiseks sundvõõrandamise või muude tehinguga seotud lepinguliste kohustuste rikkumise korral. Keerulistes turuoludes või sektoris tegutseval olemasoleval ettevõttel võib olla toodangu müügiga seotud nõudeid ettevõttele või ettevõtetele, mis paiknevad stabiilsemas keskkonnas. Nõuded võivad üldiselt olla vabalt vahetavas vääringus, kuid ei tohi olla seotud konkreetse lepingulise suhtega. Selliste nõuete loovutamine võib tagada varalise tagatise laenuvõtja raamatupidamisarvestuses, andes laenajale laenuvõtja rahavoogudes eeliskäsitlemise.	0,10	Ei kohaldata
Varaline tagatis	Kontroll vara üle, mida kinnitab: 1) hüpoteek väga liikuvale ja väärtuslikule omandile ning 2) omand, mis on iseenesest väärtuslik. Varaline tagatis on selline, mida saab suhteliselt lihtsalt uuesti soetada, näiteks vedur, meditsiini- või ehitusseadmed. Sellise tagatise väärtuse hindamisel peaks ekspordikrediidi agentuur võtma arvesse sissenõudmise juriidilist lihtsust. Teisisõnu, väärtus on suurem, kui vara tagatisõigus on tagatud kehtiva õiguskorra alusel, ja väärtus on väiksem, kui seaduslik võimalus vara sisse nõuda on küsitav. Varalise tagatise täpse väärtuse määrab	0,25	15

([1]) Turu võrdlusalusest lähtuva tehingu puhul ei tohi ostja riski krediidikvaliteedi parandamise viiside kohaldamisest tulenev garantiipreemia määr olla väiksem kui kohaldatav kindlustusmatemaatilise garantiipreemia alammäär.

Krediidikvaliteedi parandamine	Määratlus	Maksimaalne CEF (riigi laenuriski kategooria 1–7)	Maksimaalne allahindlus (turu võrdlusalus) (%)
	turg, kusjuures asjaomane turg on sügavam kui kohalik turg, sest vara võib viia teise jurisdiktsiooni. MÄRKUS. Riigi laenuriski 1.–7. kategooria garantiipreemia alammääraga tehingute puhul kohaldatakse krediidikvaliteedi parandamist varalise tagatisega ostja riski suhtes, kui varalist tagatist hoitakse tehingu sooritamise riigi sees.		
Põhivaraline tagatis	Põhivaraline tagatis on enamasti osadest koosnev seade, mis võib olla füüsiliselt kinnitatud, näiteks turbiin või koosteliini ühendatud tootmisseadmed. Põhivaralise tagatise eesmärk ja väärtus on anda maksejõuetuse korral ekspordikrediidi agentuurile rohkem mõjujõudu vara kasutamise üle kahjude korvamisel. Põhivaralise tagatise väärtus sõltub majanduslikest, õiguslikest, turuga seotud ja muudest teguritest.	0,15	10
Tinghoiukonto	Tinghoiukontodega kaasnevad võla teenindamise reservide kontod, mida hoitakse tagatisena laenuandjatele, või muud rahaliste nõuete kontode vormid, mida hoiab tagatisena laenuandjale pool, keda ei kontrolli ostja/võlgnik või kel ei ole ostja/võlgnikuga ühist omandit. Hoiustatav summa tuleb sisse maksta eelnevalt. Sellise tagatise väärtus on peaaegu alati 100 % sularahakonto nimisummast. See võimaldab paremini kontrollida raha kasutamist, tagab võla teenindamise enne muude kulutuste tegemist. MÄRKUS. Riigi laenuriski 1.–7. kategooria garantiipreemia alammääraga tehingute puhul kohaldatakse krediidikvaliteedi parandamist tinghoiukontoga ostja riski suhtes, kui tinghoiukontot hoitakse tehingu sooritamise riigi sees. Rahaline tagatis vähendab oluliselt kohustuste täitmatajätmise riski tagatud osamaksete ulatuses.	Hoiustatav summa % krediidist maksimaalselt kuni 0,10	Hoiustatav summa % krediidist maksimaalselt kuni 10 %

XI LISA

ARENGUABI KVALITEEDI HINDAMISE KRITEERIUMID

Abist rahastatavate projektide arengu kvaliteedi hindamise kriteeriumid

Arenguabikomitee on viimastel aastatel välja töötanud hulga hindamisaluseid tagamaks, et arengumaades teostatavad projektid, mida finantseeritakse täielikult või osaliselt riiklikust arenguabist, aitavad arengule kaasa. Põhiliselt sisalduvad need

— arenguabikomitee põhimõtetes projektide hindamiseks (DAC Principles for Project Appraisal, 1988);

— arenguabikomitee juhtpõhimõtetes sidusfinantseerimise ning seotud ja osaliselt sidumata riikliku arenguabi kohta (DAC Guiding Principles for Associated Financing and Tied and Partially Untied Official Development Assistance, 1987) ning

— riikliku arenguabiga seotud heades hanketavades (Good Procurement Practices for Official Development Assistance, 1986). Arenguabikomitee põhimõtted projektide hindamiseks ja riikliku arenguabiga seotud head hanketavad avaldati koos arenguabikomitee koostatud mitme muu põhimõtte ja hea tavaga 1992. aastal arenguabikomitee tõhusa abi põhimõtteid käsitlevas arenguabi käsiraamatus „DAC Principles for Effective Aid“ (DAM).

Projekti kokkusobivus abi saava riigi üldiste investeerimiseelistustega (projekti valik)

Kas projekt sisaldub abi saava riigi rahandus- ja planeerimiskeskasutuste heakskiidetud programmides, mis käsitlevad investeerimist ja riiklikke kulutusi?

(Märkida poliitikadokument, milles projekti nimetatakse, näiteks abi saava riigi investeerimiskava.)

Kas projekti kaasfinantseerib mõni rahvusvaheline arenguabi finantseerimise asutus?

Kas on olemas tõendeid, et mõni rahvusvaheline arenguabi finantseerimise asutus või mõni muu arenguabikomitee liige on kaalunud projekti finantseerimist ja lükanud selle tagasi arenguaspekti ebaolulisuse tõttu?

Kas erasektori projekti puhul on abi saava riigi valitsus selle heaks kiitnud?

Kas projekt on hõlmatud sellise riikidevahelise kokkuleppega, mis võimaldab doonorriigil võtta abi saavas riigis laialdasemaid abimeetmeid?

Projektide ettevalmistamine ja hindamine

Kas projekt on ette valmistatud, kavandatud ja hinnatud selliste normide ja kriteeriumide kohaselt, mis on kooskõlas arenguabikomitee DAMi punktides 91–162 sätestatud põhimõtetega projektide eelhindamiseks? Asjaomased põhimõtted on projektide hindamisel seotud järgmiste aspektidega:

a) majanduslikud aspektid (DAM, punktid 120–128);

b) tehnilised aspektid (DAM, punkt 112);

c) finantsaspektid (DAM, punktid 113–119).

Kas tulutoovate projektide puhul, eriti kui toodang on suunatud konkurentsipõhisele turule, jõuavad abi finantseerimisel tehtud soodustused raha lõppkasutajani? (DAM, punkt 115).

a) Institutsiooniliste tegurite hinnang (DAM, punktid 130–134).

b) Sotsiaalaspektide ning kulude ja tulude jagunemise analüüs (DAM, punktid 137–147).

c) Keskkonnategurite hinnang (DAM, punktid 145–147).

Hankemenetlused

Millist hankemenetlust järgmistest kasutatakse? (Mõisted on määratletud riikliku arenguabiga seotud heade hanketavade põhimõtetes (DAM, punktid 409–429)).

a) Rahvusvaheline võistupakkumine (DAM, punktid 411 ja 419–429: tulemusliku rahvusvahelise võistupakkumise miinimumtingimused).

b) Siseriiklik võistupakkumine (DAM, punkt 412).

c) Mitteametlik võistlus või otseläbirääkimised (DAM, punktid 413–414).

Kas on kavas kontrollida tarnete hinda ja kvaliteeti (DAM, punkt 153)?

XII LISA

TURUINTRESSI VIITEMÄÄRA KÄSITLEVAD SÄTTED

1. JAGU

Turuintressi viitemäära arvutamine

1. Kui nõutavad andmed tehakse sekretariaadile kättesaadavaks, määratakse kokkuleppeosalise vääringu jaoks kindlaks turuintressi viitemäär. Osaline või mitteosaline võib taotleda turuintressi viitemäära kindlaksmääramist mitteosalise vääringus. Huvitatud mitteosalisega konsulteerides võib osaline või sekretariaat kõnealuse mitteosalise nimel teha ettepaneku turuintressi viitemäära arvutamiseks selles vääringus.

2. Ülejäänud osalised rakendavad konkreetse vääringu suhtes kehtestatud turuintressi viitemäära juhul, kui nad otsustavad finantseerida nimetatud vääringus.

3. Turuintressi viitemäär koosneb põhiintressimäärast ja marginaalist.

4. Ühegi vääringu puhul ei tohi minimaalne turuintressi viitemäär olla madalam kui 15 baaspunkti.

Põhiintressimäära kindlaksmääramine

5. Turuintressi viitemäär arvutatakse korra kuus ja see hakkab kehtima iga kuu 15. kuupäeval.

6. Turuintressi viitemäära põhiintressimäär arvutatakse riigivõlakirjade tootluse alusel.

7. Iga tehingu puhul kasutatav riigivõlakirjade tähtaja arvutamise valem on järgmine: krediidi väljavõtmise tähtaeg + 0,5 tagasimaksetähtaega + 0,5 tagasimaksete sagedust aastates [1] (standardsete tagasimakseprofiilide puhul). Mittestandardse tagasimakseprofiiliga tehingute puhul on valem järgmine: DP + $[\sum_{i=1}^{n}(t_{li} - t_{sp}) \times D_{li}] \; / \; \sum_{i=1}^{n} D_{li} \times 1/365]$. [2] Vastus ümardatakse täisaastani, kusjuures ülempiir on kümme aastat ja alampiir kolm aastat.

8. Osalised arvutavad võlakirjade tootluse, kasutades 3-, 4-, 5-, 6-, 7-, 8-, 9- ja 10aastaste riigivõlakirjade eelmise kalendrikuu kõigi päevaste tootluste aritmeetilist keskmist nende oma vääringu puhul. Nii saadud tootlused teatatakse sekretariaadile hiljemalt viis päeva pärast iga kuu lõppu ja avaldatakse igakuiselt.

9. Vajaliku tootluse saavutamiseks võivad osalised kasutada lineaarset interpoleerimist 2- kuni 15aastaste riigivõlakirjade (kaasa arvatud) interpolatsioonivahemikus. Võlakirjade madalama või kõrgema tootluse alusel ekstrapoleerimine ei ole lubatud.

10. Kui ühe või mitme vajaliku riigivõlakirja kohta ei ole võimalik andmeid saada (vastavalt punktidele 8 ja 9), siis selle vääringu puhul selliste tähtaegadega võlakirjade jaoks turuintressi viitemäär puudub (punkti 7 viide), välja arvatud juhul, kui andmed puuduvad ainult lühemate tähtaegade kohta, kuid pikemate tähtaegade (kuni 10 aastat) kohta on need esitatud. Sellisel juhul arvutatakse lühema tähtajaga riigivõlakirjade põhiintressimäär lähima pikema tähtajaga riigivõlakirjade tootluse alusel.

Marginaali kindlaksmääramine [3]

11. Marginaal arvutatakse kord kvartalis (iga aasta 15. jaanuaril, 15. aprillil, 15. juulil ja 15. oktoobril) vastavalt viieaastaste vahetustehingute marginaali tootlusele (mis on viieaastaste riigivõlakirjade intressimäära ja viieaastaste vahetustehingute intressimäära vahe).

[1] Tagasimaksete sagedus: aastased tagasimaksed = 1, poolaastased tagasimaksed = 0,5 ja kvartaalsed tagasimaksed = 0,25.

[2] t_{li} = esimese osamakse kuupäev; t_{sp} = alguskuupäev; D_{li} = esimese osamakse summa.

[3] Pärast LIBORi kasutamise lõpetamist on osalised nõus rakendama kõigi valuutade puhul 100 baaspunktilist marginaali niikaua, kuni jõutakse kokkuleppele alternatiivis.

12. Marginaal arvutatakse järgmise valemi abil: 0,5 * (viieaastaste vahetustehingute marginaali kolme kuu keskmine päevane tootlus) + 80 baaspunkti. Tulemus ümardatakse lähima baaspunktini, kusjuures ülempiir on kuni 120 baaspunkti ja alampiir vähemalt 80 baaspunkti.

13. Viieaastaste vahetustehingute päevaste marginaalide kolme kuu keskmine on viieaastaste vahetustehingute viimase kolme kalendrikuu päevaste marginaalide aritmeetiline keskmine asjaomastes vääringutes. Marginaalid edastatakse sekretariaadile hiljemalt viis päeva pärast iga kvartali lõppu.

14. Kui mõne vääringu puhul ei ole viieaastane vahetustehingute marginaal turul kättesaadav, määratakse marginaaliks 100 baaspunkti.

15. Saadud marginaalid avaldatakse iga kvartali alguses.

2. JAGU

Turuintressi viitemäärade kohaldamine

16. Kui riiklikku finantseerimistoetust antakse ujuva intressimääraga laenude puhul, ei lubata pankadel ega muudel finantseerimisasutustel pakkuda laenu kehtivusajal võimalust kohaldada turuintressi viitemäära (esialgse lepingu sõlmimisel kehtiv) või lühiajalist turuintressimäära, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Turuintressi viitemäära kehtivus

17. Turuintressi viitemäära võib kindlaks määrata finantslepingu kuupäeval või sellest varasemal või hilisemal kuupäeval.

18. Juhul kui turuintressi viitemäär määratakse kindlaks ja seda säilitatakse enne finantslepingu kuupäeva, ei tohi säilitusaeg olla pikem kui 12 järjestikust kuud, ([4]) kusjuures säilitusaja pikkus otsustatakse hiljemalt intressimäära fikseerimise kuupäeval ning kohaldatavale turuintressi viitemäärale lisatakse täiendav marginaal vastavalt järgmisele tabelile.

Säilitusaeg (kuudes)	Hoidmisperioodi maksumus (baaspunktid)
1–6	20
7	23
8	26
9	30
10	34
11	39
12	44

19. Kui säilitusaeg lõpeb enne finantslepingu kuupäeva, võib uue turuintressi viitemäära kindlaks määrata kas kohe või hiljem ja hoida seda kogu uue säilitusaja jooksul. Kui ärileping on allakirjutatud enne uue viitemäära kindlaksmääramist, ei tohi uus määr olla madalam kui hiliseim varem kindlaksmääratud määr. Turuintressi viitemäära võib uuesti kindlaks määrata piiramatu arvu kordi.

20. Kui intressi kogumise periood muutub finantslepingu kuupäeval või enne seda, arvutatakse turuintressi viitemäära põhiintressimäär ümber. Ümberarvutus põhineb uuel intressi kogumise perioodil. Seejuures lähtutakse algsel intressimäära fikseerimise kuupäeval kehtivatest baasmääradest ning seda ei loeta turuintressi viitemäära uuesti kindlaksmääramiseks ega tühistamiseks.

([4]) Kui määratakse kindlaks uus turuintressi viitemäär, algab kuude arvestus nullist.

Kohustuse võtmise tasu

21. Otsekrediidi eest võetakse kohustuse võtmise tasu. Kui turuintressi viitemäär on kindlaks määratud finantslepingu kuupäeval või enne seda, võetakse kohustuse võtmise tasu kohe pärast finantslepingu kuupäeva. Kui turuintressi viitemäär on kindlaks määratud pärast finantslepingu kuupäeva, võetakse seda kohe pärast intressimäära fikseerimise kuupäeva.

22. Osalised võtavad kohustuse võtmise tasu, mis vastab kommertsturul võetavale tasule või on sellest suurem, eeldusel et sellekohane teave on kättesaadav.

Vabatahtlik tühistamine ja vabatahtlik ennetähtaegne tagasimaksmine

23. Kui turuintressi viitemäär tühistatakse vabatahtlikult, ei tohi järgmine sama tehingu ja sama eksportija puhul pakutav turuintressi viitemäär olla madalam kui eelmine pakutud turuintressi viitemäär.

24. Kui enne finantslepingu kuupäeva turuintressi viitemäär tühistatakse või minnakse üle ujuvale intressimäärale, ei tulene sellest mingeid kulusid.

25. Pärast finantslepingu kuupäeva, olenemata turuintressi viitemäära kindlaksmääramise ajast, hüvitab laenuvõtja laenu täieliku või osalise vabatahtliku tühistamise või vabatahtliku ennetähtaegse tagasimaksmise korral riiklikku toetust andvale valitsusasutusele kõik ennetähtaegse tagasimaksmise või vabatahtliku tühistamise tagajärjel tekkinud kulud ja kahjud. Hüvitatakse ka valitsusasutuse kulud, mis tekivad seetõttu, et asendada tuleb see fikseeritud intressimääraga rahavoo osa, mis katkeb ennetähtaegse tagasimaksmise või vabatahtliku tühistamise tõttu.

3. JAGU

Üleminekukokkulepped

26. Käesoleva lisa sätted jõustuvad 15. juulil 2023 tehingute suhtes, mis on tehtud alates sellest kuupäevast.

XIII LISA

MÕISTETE LOETELU

Kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid.

a) **Kohustus/nõusolek** – mis tahes vormis avaldus, millega teatatakse abi saavale riigile, ostjale, laenuvõtjale, eksportijale või finantseerimisasutusele tahtest või kavatsusest anda riiklikku toetust.

b) **Ühisseisukoht** – osalistevaheline käituslepe teatava tehingu kohta või teatavate asjaolude puhul riikliku toetuse konkreetsete finantseerimistingimuste kohta. Vastuvõetud ühisseisukohas sisalduvad eeskirjad asendavad kokkuleppe eeskirju üksnes ühisseisukohas nimetatud tehingu või asjaolude puhul.

c) **Seotud abi soodustustase** – annetuste puhul on soodustustase 100 %. Laenude puhul on soodustustase laenu nimiväärtuse ja laenuvõtja tehtavate tulevaste laenuteenindusmaksete nüüdisväärtusest maha arvatud summa vahe. See vahe väljendatakse protsentides laenu nimiväärtusest.

d) **Finantslepingu kuupäev** -– kuupäev, mil finantsleping koos sellest tulenevate õiguslike kohustustega muutub kõikidele lepinguosalistele siduvaks.

e) **Intressimäära fikseerimise kuupäev** – turuintressi viitemäära fikseerimise kuupäev.

f) **Tegevuse lõpetamine** – tuumaelektrijaama sulgemine või demonteerimine.

g) **Ekspordilepingu väärtus** – eksporditavate kaupade ja/või teenuste eest ostja või ostja nimel makstav kogusumma, st välja arvatud edaspidi määratletud kohalikud kulud. Liisingu puhul on välja arvatud see osa liisingumaksest, mis võrdub intressiga.

h) **Lõplik kulukohustus** – ekspordikrediidi tehingu puhul (üksiktehingu või krediidiliini kujul) tekib lõplik kulukohustus siis, kui osaline nõustub kas vastastikuse kokkuleppe või ühepoolse aktiga täpsete ja täielike finantseerimistingimustega.

i) **Säilitusaeg** – ajavahemik, mis algab intressimäära fikseerimise kuupäevaga ja lõpeb finantslepingu kuupäevaga.

j) **Algne kütuselaadung** – algne kütuselaadung ei sisalda rohkem kui alguses paigaldatavat tuumareaktori südamikku ja kahte hilisemat uuesti laaditavat kogust, mis moodustavad kokku kõige rohkem kaks kolmandikku südamikust.

k) **Intressi kogumise periood** – ajavahemik, mille jooksul intressid kogunevad (s.t alates esimesest väljamaksest kuni põhisumma viimase tagasimakseni (krediidi väljavõtmise tähtaeg + tagasimaksetähtaeg).

l) **Intressitoetus** – valitsuse ja pankade või muude finantseerimisasutuste omavaheline kokkulepe, mis võimaldab finantseerida eksporti turuintressi viitemäära tasemel oleva või sellest kõrgema fikseeritud intressimääraga.

m) **Krediidiliin** – ükskõik missugune ekspordikrediidi raamistik, mis hõlmab mitut tehingut, mis võivad olla, kuid ei pea olema seotud kindla projektiga.

n) **Kohalikud kulud** – kulutused sellistele kaupadele ja teenustele ostja riigis, mida on vaja kas ekspordilepingu täitmiseks või sellise projekti lõpuleviimiseks, mille osaks on ekspordileping. Nende hulka ei kuulu vahendustasu, mida makstakse eksportija esindajale ostja riigis.

o) **Turu võrdlusalusest lähtuv tehing** – tehing, mis on seotud 0 kategooria riikide, suure sissetulekuga OECD-riikide ja suure sissetulekuga euroala riikide võlgnikega/garantidega.

p) **Kindlustusmatemaatilise garantiipreemia alammäär** – aasta keskmine makseviivituse määr (mis tuleneb peamiste akrediteeritud reitinguagentuuride poolt avaldatavast kumulatiivsest makseviivituse määrast) konkreetse reitingu ja tähtaja kohta (kogu tehingu kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg), mida korrigeeritakse vastavalt eeldatavale makseviivitusest tingitud kahjumäärale ja kulude määrale, vastavalt osaliste poolt aktsepteeritud turustandarditele.

q) **Nimeline võlakiri või krediidiriski vahetustehing** – nimeline võlakiri või krediidiriski vahetustehing piirdub üksnes selliste turu võrdlusalusega seotud instrumentidega, mis kuuluvad täpselt samale võlgnikule/garandile, kes osaleb toetatavas tehingus.

r) **Täiemahuline garantii** – valitsuse poolt või nimel antav riiklik toetus üksnes ekspordikrediidi garantii või kindlustuse vormis, st mille juurde ei kuulu riiklik finantseerimistoetus.

s) **Seotud üksus** – seotud üksust puudutavad viitemäärad on seotud laenuvõtja võrdlushinnaga seotud instrumendid, mitte täpselt sellesama laenuvõtja võrdlushinnaga seotud instrumendid, kes osaleb toetatavas tehingus. Kui võlgnikul ei ole noteeritud võlakirju või krediidiriski vahetustehinguid või kui võlgniku organisatsioonilises struktuuris on emaettevõtja, tütarettevõtja või sõsarettevõtja, kellel on turul lunastamata nimelisi võlakirju või krediidiriski vahetustehinguid, siis võib neid nimelisi võlakirju või krediidiriski vahetustehinguid seoses punkti 21 alapunktiga c kasutada nii, nagu oleks need välja andnud võlgnik ise; seda juhul, kui

1) akrediteeritud reitinguagentuur on emaettevõtjale, tütarettevõtjale või sõsarettevõtjale andnud samasuguse emitendi reitingu kui võlgnikule/garandile või

2) täidetud on kõik järgmised kriteeriumid:

i. osalise võlgniku/garandi sisereiting vastab akrediteeritud reitinguagentuuri poolt seotud üksusele antud reitingule;

ii. võlgnik/garant on emaettevõtja/valdusettevõtja peamine tegutsev äriühing, kellel on keskne ja lahutamatu osa kontserni äritegevuses;

iii. akrediteeritud reitinguagentuuri reiting põhineb kontserni peamisel äritegevusel;

iv. võlgnik/garant annab märkimisväärse osa kontserni tulust, pakkudes teatavaid kontserni põhitooteid/-teenuseid peamistele klientidele või omades ja hallates olulist osa emaettevõtja varadest;

v. võlgnikku/garanti oleks kontsernil väga raske müüa, ilma et see muudaks märkimisväärselt kontserni üldist struktuuri;

vi. võlgniku/garandi makseviivituses kujutaks endast kontsernile suurt mainelanguse ohtu, kahjustaks selle frantsiisi ja ohustaks selle elujõulisust;

vii. juhtimis- ja majandustegevus on väga integreeritud, kui kapitali ja rahastust pakub tavaliselt emaettevõtja või finantseeriv tütarettevõtja kontsernisiseste laenude kaudu ning kui emaettevõtja toetus on väljaspool kahtlust.

t) **Tagasimaksetähtaeg** – ajavahemik, mis algab käesolevas lisas määratletud krediiditähtaja algusega ja lõpeb lepingujärgsel põhisumma lõppmakse kuupäeval.

u) **Krediiditähtaja algus** –

1) *Osad või komponendid (vahetooted), sealhulgas seotud teenused*: osade või komponentide puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade (sealhulgas vajaduse korral teenuste) ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuste kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev.

2) *Kvaasikapitalikaubad, sealhulgas seotud teenused – masinad või seadmed, üldjuhul võrdlemisi väikese ühikuväärtusega, mis on mõeldud kasutamiseks tööstusprotsessis või tootmise või kaubanduse otstarbel*: kvaasikapitalikaupade puhul ei ole krediiditähtaja algus hilisem kui kaupade ostjapoolse vastuvõtmise tegelik kuupäev või kaupade ostjapoolse vastuvõtmise kaalutud keskmine kuupäev või kui eksportijal on kasutuselevõtmise kohustus, siis algab tähtaeg kasutuselevõtmisel, või teenuste puhul arvete kliendile esitamise kuupäev või teenuse kliendipoolse vastuvõtmise kuupäev. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

3) *Tootmisvahendid ja projektiteenused – hinnalised masinad või sisseseade, mis on ette nähtud kasutamiseks tööstusprotsessis või tootmis- või äriotstarbel:*

— selliste tootmisvahendite müügilepingu puhul, mis koosnevad eraldi kasutatavatest osadest, algab krediiditähtaeg tegelikul päeval, mil ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse, või kaalutud keskmisel kuupäeval, millal ostja võtab kauba tegelikult oma valdusse.

— Täielike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil ostja peab kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtma.

— Kui eksportija vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

— Teenuste puhul ei või krediiditähtaeg alata hiljem kui arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

4) *Terviklikud vabrikud või tehased – hinnalised komplektsed tootmisüksused, mis nõuavad tootmisvahendite kasutamist:*

— terviklike käitiste või tehaste tootmisvahendite müügilepingu puhul, kui tarnija ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, kui ostja kõik lepingu alusel tarnitavad tootmisvahendid (v.a varuosad) tegelikult oma valdusse võtab;

— ehituslepingute puhul, mille kohaselt töövõtja ei vastuta kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil ehitamine jõuab lõpule;

— mis tahes lepingu puhul, mille kohaselt tarnija või töövõtja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt päeval, mil tarnija või töövõtja on lõpetanud paigaldus- või ehitustööd ja töövalmiduse kindlakstegemiseks vajalikud eelkatsetused. Seejuures ei ole oluline see, kas rajatis antakse nimetatud ajal lepingu tingimuste kohaselt ostjale üle või mitte, ega see, kas on olemas mõni jätkuv kohustus, mis tarnijal või tööettevõtjal võib olla, nt tõrgeteta toimimise tagamine või kohalike töötajate koolitamine.

— Kui lepinguga nähakse ette projekti eri osade teostamine eraldi, algab krediiditähtaeg iga eri osa krediiditähtaja viimasel alguspäeval või nende alguspäevade keskmisel päeval või juhul, kui tarnija leping ei kata kogu projekti, vaid üht olulist osa sellest, võib krediiditähtaja alguseks lugeda päeva, mis on kogu projekti puhul asjakohane.

— Teenuste puhul algab krediiditähtaeg hiljemalt arvete kliendile esitamise või kliendi poolt teenuse vastuvõtmise kuupäeval. Teenuste osutamise lepingu puhul, mille kohaselt teenuse osutaja vastutab kasutuselevõtmise eest, algab krediiditähtaeg hiljemalt kasutuselevõtmise päeval.

v) **Seotud abi** – abi, mis on sisuliselt (õiguslikult või tegelikult) seotud doonorriigist ja/või piiratud hulgast riikidest kaupade ja/või teenuste hankimisega; selle hulka kuuluvad laenud, annetused või sidusfinantseerimine, mille soodustustase on suurem kui null protsenti.

See määratlus kehtib olenemata sellest, kas „sidumine“ toimub abi saava riigi ja doonorriigi vahelise ametliku lepingu või mis tahes vormis mitteametliku kokkuleppe alusel, või olenemata sellest, kas finantseerimine hõlmab kokkuleppe punktis 30 sätestatud vorme, mida ei saa vabalt ja täielikult kasutada abi saavast riigist, sisuliselt kõikidest muudest arengumaadest ja osaliste riikidest tehtud ostude finantseerimiseks, või meetmeid, mis on arenguabikomitee või osaliste arvates sellise sidumisega samaväärsed.

w) **Sidumata abi** – abi, mis hõlmab laenusid või toetusi, mille laekumised on täielikult ja vabalt saadaval finantshangeteks mis tahes riigist.

x) **Tagasimakseperioodi kaalutud keskmine kestus** – aeg, mis kulub krediidi põhisummast poole tagasimaksmiseks. See arvutatakse krediiditähtaja alguse ja põhisumma iga tagasimakse vahele jääva summaarse aja (aastates) väärtusena, mida on kaalutud igal tagasimaksekuupäeval tagasi makstud osaga põhisummast.“